Student Manual for Individualized Instruction

Advanced Polish 1

Jerry R. Krzyzanowski, The Ohio State University

The Ohio State University Foreign Language Publications No. 9

Copyright © 1984
Jerzy R. Krzyzanowski

Published by

The Ohio State University
Foreign Language Publications
198 Hagerty Hall
1775 S. College Rd.
Columbus, OH 43210-1309
(614) 292-3838

ISBN 0-87415-004-3

ACKNOWLEDGEMENTS

These materials are designed to accompany Oscar Swan's First Year Polish, second edition, revised and expanded (Slavica Publishers, 1983) Lessons 21 - 30. The numbers of lessons, packets, tapes and exercises correspond to the numbers in that new edition. I would like to thank four individuals who functioned as consultants for this project: Jan Perkowski, Robert Rothstein, Oscar Swan and Anelya Rugaleva. I would like to thank Anna M. Morawiec and Zbigniew K. Mirski for doing the taping, Anne R. Robinson for doing the artwork, and Leslie Gerry and Karen Sobul for typing these materials. I would also like to thank the Department of Slavic and East European Languages and Literatures, The Ohio State University, for making this project possible.

Any omissions to the above are unintentional.

Copyright 1984 by Jerzy R. Krzyzanowski

The development and production of these materials was made possible by a grant from the National Endowment for the Humanities.

TABLE OF CONTENTS

Required Materials. i

Map of Poland 1

Unit 21 3

Answer Key 70

Unit 22 85

Answer Key 146

Unit 23 153

Answer Key 209

Unit 24 215

Answer Key 266

Unit 25 273

Answer Key 338

Review: Lessons 21-29. 345

Required Materials, Advanced Polish 1, Individualized Instruction

Learning Materials:

Oscar E. Swan, First Year Polish, revised 2nd edition, Lessons 21-30.
Polish Individualized Instruction, Advanced Polish 1, Learning Packet Manual.

Tapes: (You may make your own copies, or use the ones in the Slavic Learning Center or in the Listening Center.)

Unit 21

Pol 05 Tape 21A
Pol 05 Tape 21B
Pol 10 Tape 01

Unit 22

Pol 05 Tape 22A
Pol 05 Tape 22B
Pol 10 Tape 02

Unit 23

Pol 05 Tape 27A
Pol 05 Tape 27B
Pol 10 Tape 03

Unit 24

Pol 05 Tape 23A
Pol 05 Tape 23B
Pol 10 Tape 04

Unit 25

Pol 05 Tape 29A
Pol 05 Tape 29B
Pol 10 Tape 05

*Tapes for Advanced Polish 1 are marked as Pol 605.51.

(Tape Scripts are available for use in the Slavic Learning Center and in the Listening Centers.)

Optional Materials: 3" X 5" index cards
Polish-English Dictionary (available in the Slavic Learning Center).

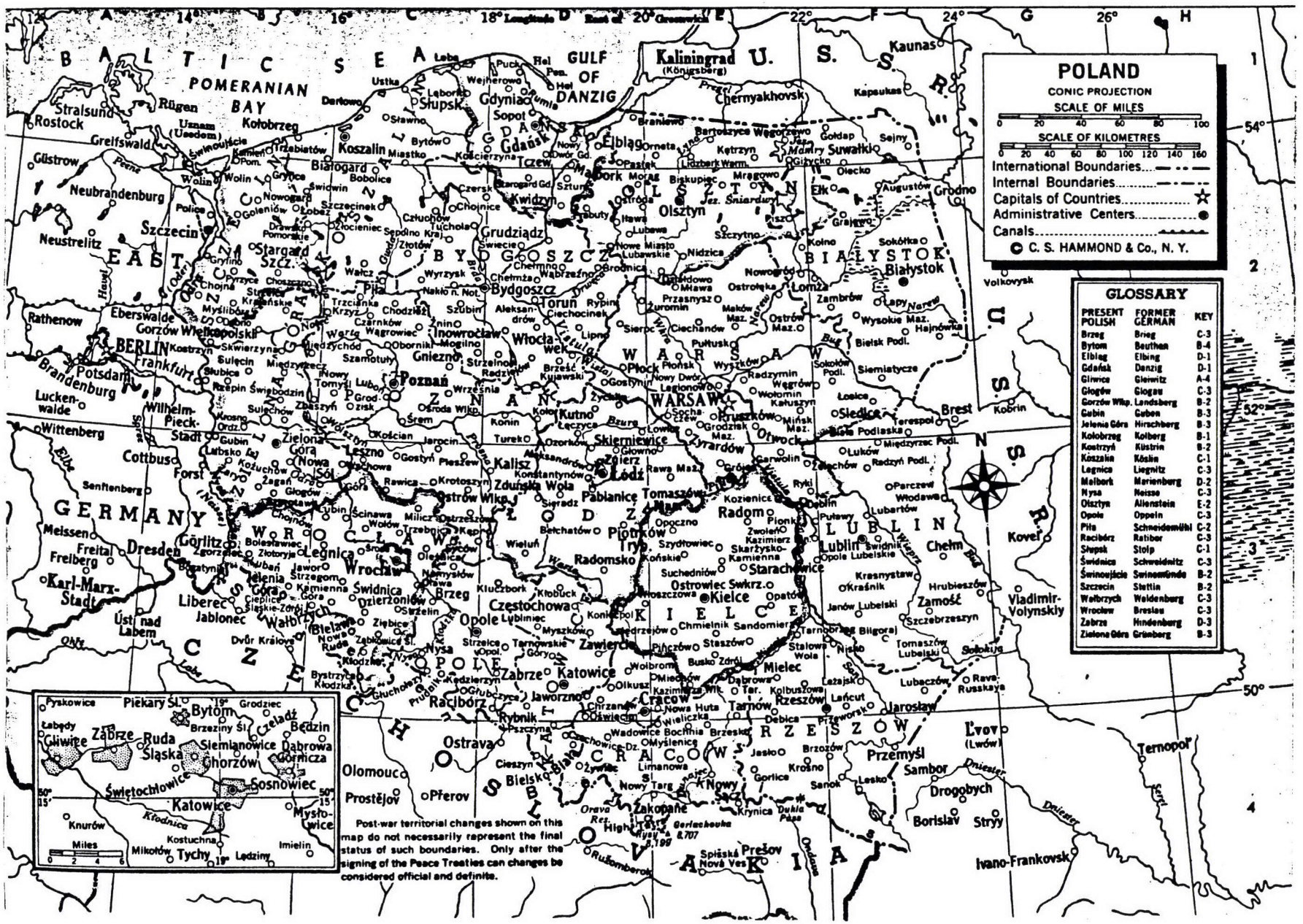
POLAND
CONIC PROJECTION
SCALE OF MILES
0 20 40 60 80 100
SCALE OF KILOMETRES
0 20 40 60 80 100 120 140 160
International Boundaries
Internal Boundaries
Capitals of Countries
Administrative Centers
Canals
© C. S. HAMMOND & Co., N. Y.
GLOSSARY
PRESENT POLISH | FORMER GERMAN | KEY
Brzeg | Brieg | C-3
Bytom | Beuthen | B-4
Elbląg | Elbing | D-1
Gdańsk | Danzig | D-1
Gliwice | Gleiwitz | A-4
Głogów | Glogau | C-3
Gorzów Wlkp. | Landsberg | B-2
Gubin | Guben | B-3
Jelenia Góra | Hirschberg | B-3
Kołobrzeg | Kolberg | B-1
Kostrzyn | Küstrin | B-2
Koszalin | Köslin | C-1
Legnica | Liegnitz | C-3
Malbork | Marienberg | D-2
Nysa | Neisse | C-3
Olsztyn | Allenstein | E-2
Opole | Oppeln | C-3
Piła | Schneidemühl | C-2
Racibórz | Ratibor | C-3
Słupsk | Stolp | C-1
Świdnica | Schweidnitz | C-3
Świnoujście | Swinemünde | B-2
Szczecin | Stettin | B-2
Wałbrzych | Waldenburg | C-3
Wrocław | Breslau | C-3
Zabrze | Hindenburg | D-3
Zielona Góra | Grünberg | B-3
Post-war territorial changes shown on this map do not necessarily represent the final status of such boundaries. Only after the signing of the Peace Treaties can changes be considered official and definite.

POLSKA RZECZPOSPOLITA LUDOWA

(PRL)

UNIT TWENTY-ONE

(Lesson 21)

Student-Instructor Checklist

☐ Vocabulary Quiz on Lesson 21

☐ Do orally exs. 5, 7, and 9. (Swan 21, F)

☐ Write composition (Packet 21, No. 12)

☐ *Poczta: Listy i Paczki* (Packet 21, No. 14)
_____ Find answers to questions (No. 6)
_____ Write answers to questions (No. 9)
_____ Answer questions orally (No. 10)

☐ *Poczta: "Hallo:* (Packet 21, No. 15)
_____ Close passage (No. 4)
_____ Write answers to questions (No. 7)
_____ Write answers to questions (No. 10)
_____ Improvise dialogue (No. 11)

☐ Discuss newspaper reading (Packet 21, No. 16)

☐ Unit 21 Pretest

Grade

Written ☐

Oral ☐

☐ Unit 21 Test

Total

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty-One

Unit Twenty-One contains a list of determinate and indeterminate imperfective verbs of motion, and nouns and prepositions indicating location and directions. It consists of Lesson 21 in Swan, some readings reprinted from Communicating in Polish, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises, and answer keys.

After completing Unit Twenty-One you will be able to:

Vocabulary	-use two forms of imperfective verbs of motion. -use a number of words pertaining to homes, places and events. -translate from Polish into English and from English into Polish.
Grammar Concepts	-distinguish between the determinate and indeterminate forms of imperfective verbs of motion. -further your use of prepositions denoting motion-to and motion-from. -use verbs of motion in different tenses.
Speaking, Listening and Writing	-communicate in a Polish city. -read and describe a city map. -write a dictation. -write a story about moving around in a town. -have a phone conversation about what you did during the day and arrange for an evening movie.
Reading	-use a standard Polish-English dictionary in reading (find abbreviations, definitions, grammatical and lexical information about words, place names, definitions appropriate to a given context, infinitives for conjugated forms, idioms). -read about what happens in a Polish post office and answer questions on it orally and in writing.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the vocabulary list for Lesson 21 in Packet 20, No. 1 (Vocabulary List, Lesson 21). (Note: Packet materials are located after the Student Activity Schedule. The Packet number corresponds to the lesson number in Swan.)
	2. Read in Swan 21,E (*Zapamiętaj!*) the sections titled "Rooms, Building, Stores"; "Events"; "Other Places"; "Additional Towns and Notes." There are no additional words here, but they are grouped by meaning rather than alphabetically. It may help you to learn these by categories. Note, however, that these lists in Swan cover only some of the vocabulary you need to know for the vocabulary quiz. Study that from the list in Packet 21, No. 1 (Vocabulary List, Lesson 21). (Note: References to the Swan text will always be of the form Swan 21,F.4, where the first number refers to the lesson number, the letter to the section of that lesson, and the second number to the subsection [if any] of the given section.)
	*3. Listen to the vocabulary list on Pol 05 Tape 21A. (There are three series of tapes used in this course, Pol 05 series "A," Pol 05 series "B" and Pol 10. "A" tapes contain the vocabulary list, the readings from Swan (and additional short reading selections in the Packets). "B" series tapes contain grammar exercises and listening comprehension activities. A script for both the "A" and "B" series of tapes is in the Learning Center. Pol 10 series tapes contain the readings and questions reprinted from the book Communicationg in Polish.
	4. Optional. Make and use flashcards. (Note: Flashcards are available at the Learning Center, but you will probably want to make your own to enable you to work at home.)

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	a. Translate the words aloud from Polish to English. As you study the vocabulary, set aside the items you know and practice the rest until you have learned thm all. See backs of cards for the answers. Shuffle and repeat.
	b. Do the same, translating aloud from English to Polish.
	c. Write the Polish equivalent for the English word or phrases. See backs of card for answers. Shuffle and repeat.
	5. Read Packet 21, No. 2 (Rooms, Buildings, Streets, and Places).
	6. Do Packet 21, No. 3 (Vocabulary Exercise). See Answer Key.
	*7. Take the vocabulary quiz on Lesson 21. You must see an instructor to do this. You will not receive a grade for the quiz, but you must pass it in order to go on. Passing is 70%. You will be expected to translate English words into Polish, both orally and in writing.
	B. Dialogues
	1. Read the dialogues in Swan 21,A (Nowe Mieszkanie) 21,B (Konferencja) and 21,C (Czy był pan Kiedyś w Polsce?).
	2. Read Swan 21,D (Uwagi).
	*3. Listen to the dialogues read on Pol 05 Tape 21A just after the Vocabulary List. Repeat after the speaker as directed.
	C. Prepositions of Location and Motion and a Review of 'o'
	1. Read Packet 21, No. 4 (Prepositions of Location and Motion).

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	2. Read in Swan 21,E (Zapamiętaj!) the sections titled "Prepositions of Location, motion-to and motion from," and "Prepositions with and without -e." Note that the Polish city Bydgoszcz, used in the upcoming exercises, is feminine.
	3. Optional. You might wish to review the endings for the locative case (Swan 21,C), the genitive case (Swan 15,C) and the accusative case (Swan 11,C).
	*4. Listen to the first nine (9) grammar exercises (sub-part "a") on Pol 05 Tape 21B. These are exercises 1-4, 6,8, and 13-15 in Swan 21,F (Ćwiczenia). For the first two exercises you might wish to refer to the map of Poland located on the back side of the title page for this unit (in these materials).
	5. Do exs. 4,8,13 and 14 in Swan 21,F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	6. Do Packet 21, No. 5 (Exercises on Prepositions of Location and Motion and "*o*"). See Answer Key.
	*7. Go to an instructor and orally do exs. 5, 7, and 9 in Swan 21,F (Ćwiczenia).
	D. Verbs of Motion (Imperfective)
	1. Read Packet 21, No. 6 (Verbs of Motion).
	*2. Do the last four (4) grammar exercises (sub-part "b") on Pol 05 Tape 21B. (These are exercises 10, 11, and 17 in Swan 21,F [Ćwiczenia]).
	3. Do exs. 10, 11 and 18 in Swan 21,F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	4. Do Packet 21, No. 7 (Exercises on Imperfective Verbs of Motion), all parts (A-E). See Answer Key.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	E. Culture 1. Read Packet 21, No. 8 (Cultural Note). Each unit contains a note on some aspect of Polish culture. You will not be tested on them. Enjoy!
	F. Additional Reading 1. Read the poem in Packet 21, No. 9 (Additional Reading). Use the translation provided as a guide.
	*2. Do the exercises on the additional reading, Packet 21, No. 10. For one of these exercises you have to listen to the poem read on Pol 05 Tape 21A. For the answers to the other exercises, see Answer Key.
	G. Listening Comprehension and Writing *1. Do Packet 21, No. 11 (Listening Comprehension).
	*2. Do Packet 21, No. 12 (Writing: My Day). Have an instructor check your work.
	H. Communicating in Polish 1. Beginning with this unit you will start using excerpts from the book Communicating in Polish. These excerpts will be included in these packet materials for you, immediately preceding the packet exercise on the text. Each section is arranged with one lesson per page: a short reading followed by two sets of questions, the first set on the Polish reading and the second same facet of American life. In this unit you will cover two lessons: *Poczta: Listy i Paczki and Poczta: "Hallo."*
	2. Before beginning, it will be necessary for you to become familiar with use of a dictionary. Do Packet 21, No. 13 (Using a Polish-English Dictionary). See Answer Keys.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	*3. Do Packet 21, No. 14 (*Poczta: Listy i Paczki*). For some of this you will need Pol 10 Tape 01. You will also need to see an instructor.
	*4. Do Packet 21, No. 15 (*Poczta: "Hallo"*). For some of this you will also need Pol 10 Tape 01. See an instructor to check your work.
	I. Reading Skills 1. In this unit you will begin another new activity: developing reading skills using clippings from Polish newspapers. Do Packet 21, No. 16 (Reading Skills/Newspapers). See Answer Key.
	*2. Go to an instructor and show him the work you have just done in Packet 21, No. 16 (Reading Skills/Newspapers). Ask any questions you might have, either about the clippings you worked on, about Polish newspapers in general, or about reading skills.
	J. Review 1. Write ex. 18 in Swan 21.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	2. Read the Objectives List for Unit 21. See whether you can meet each objective. Review only difficult matieral.
	3. Write Packet 21, No. 17 (Self-test, Unit 21). Each unit will contain a self-test, a series of review questions and exercises designed to prepare you for the Unit Test. See Answer Key.
	*K. Take Unit 21 Pretest. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	*L. Take Unit 21 Test. Have it checked by an instructor.
	A Polish Proverb: Na Ptasiej ulicy w Szczygła kamienicy On Bird Street in Mr. Finch's house

Vocabulary List Lesson 21

balkon - balcony
bank - bank
biec (imp. det.) - to run
biegać (imp. indeterm.) - to run
budynek - building

centrum - downtown, central district
chodzić (imp. indeterm.) - go (on foot)
ciężarówka - truck
demonstracja - demonstration
dzielnica - district (of town)

europejski (adj.) - European
gabinet - study, personal office
iść (imp. det.) - to go (on foot)
jechać (imp. det.) - to go (by conveyance)
jeździć (imp. indeterm.) - to go (by conveyance)

konferencja - conference
kościół - church
kraj - country
kuchnia - kitchen
latać (imp. indeterm.) - to fly

lecieć (imp. det.) - to fly
łazienka - bathroom
na wsi (from wieś) - in the country
nieść (imp. det.) - to carry (by hand)
nosić (imp. indeterm.) - to carry (by hand)

owszem - yes, indeed
piękny (adj.) - beautiful
płynąć (imp. det.) - to swim, go by boat (all motion on the water)
pływać (imp. indeterm.) - to swim, go by boat (all motion on the water)
poczta - post office

pokój - room
przed (+Instr.) - in front of
przedstawienie - performance
rynek - market place, square
sala - hall

sala konferencyjna - conference hall
sala wykładowa - lecture hall
samolot - airplane
sekretariat - secretary's office
sypialnia - bedroom

Vocabulary List Lesson 21 (cont.)

tym razem - this time
ulica -street
we wsi (from wieś) - in the village
wieźć (imp. det.) - to carry by conveyance
właśnie - just

wozić (imp. indeterm.) - to carry by conveyance
zapominać (imp. of zapomnieć) - to forget
zebranie - meeting
zjazd - congress

Rooms, Buildings, Streets and Places

In Swan 21, E (Zapamiętaj) you have some new vocabulary for rooms, buildings, stores, places and streets. Since this vocabulary will be very useful in conversations, you should learn more about these subjects.

1. Dom. Remember that *dom* means both "house" and "home." Thus, *on jest w domu* can be either "he is at home" or "he is in the house." Public buildings, *budynki* are often referred to as *domy* to, in the sense of "house of...," e.g., *Dom Kultury* (House of Culture), *Dom Chłopa* (House of Fashions), etc., always with capital letters.

2. Rooms are either named after their function or the word *pokój* + an adjective is used:

   sypialnia = pokój sypialny (bedroom)
   jadalnia = pokój jadalny, stołowy (dining room)
   bawialnia = pokój bawialny (family room).

   The English "living room" is often rendered by a more formal term: *salon* or *salonik*. Many Poles who live in small apartments and use their rooms for more than one purpose (eating, entertaining or living, and sleeping - on a foldout sofa called a *tapczan*), often do not name them by their function (as it is too varied) but by their size. Thus, they do not have a *jadalnia, sypialnia* or *bawialnia* but rather have a *duży pokój* and one (or more) *mały pokój*. Only the kitchen (*kuchnia*) and bathroom (*łazienka*) retain their functions and names. It frequently happens that a toilet is in a separate room from the sink and tub. When this is the case, they are called *toaleta* and *łazienka* respectively.

3. For stores, the word *sklep* is often folled by an adjective to indicate its character:

   sklep spożywczy = grocery store
   sklep sportowy = sporting goods store
   sklep meblowy = furniture store.

   but other individual nouns are used for the most popular types of stores such as:

   piekarnia = bakery
   mleczarnia = dairy
   księgarnia = bookstore.

   Some stores, restaurants, cafes, etc., use proper names such as *Telimena* or *Krysia, Krakus, Krokodyl*, etc., or adapt characteristic names such as *Warszawianka*, while some bear the name of the company, institution, co-op, etc. they belong to, in some cases shown only

Rooms, Buildings, Streets and Places (cont.)

in acronyms:

MHD - Miejski Handel Detaliczny (City Retail Store)
WSS - Warszawaka Spółdzielnia Spożywców (Warsaw Consumers Co-op)

4. Streets:

a. names in the Nominative, e.g., *Nowy Świat, Widok, Zapiecek;*

b. adjectival names which agree in number and gender with the noun indicating the type of street, e.g., *ulica Marszałkowska, Złota* or *Królewska, Krakowskie Przedmieście, Aleje Jerozolimskie, Plac Zamkowy;*

c. names commemorating personalities, groups, organizations, etc., always in the Genitive, e.g., *Piłsudskiego, Wojska Polskiego, Partyzantów.*

When written, the street names are always preceded by an abbreviation: *ul.* (ulica), *al.* (aleja or aleje), or *pl.* (plac).

Vocabulary Exercise

Supply the Polish names for the buildings and streets below.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____
7. _____
8. _____
9. _____
10. _____
11. _____
12. _____

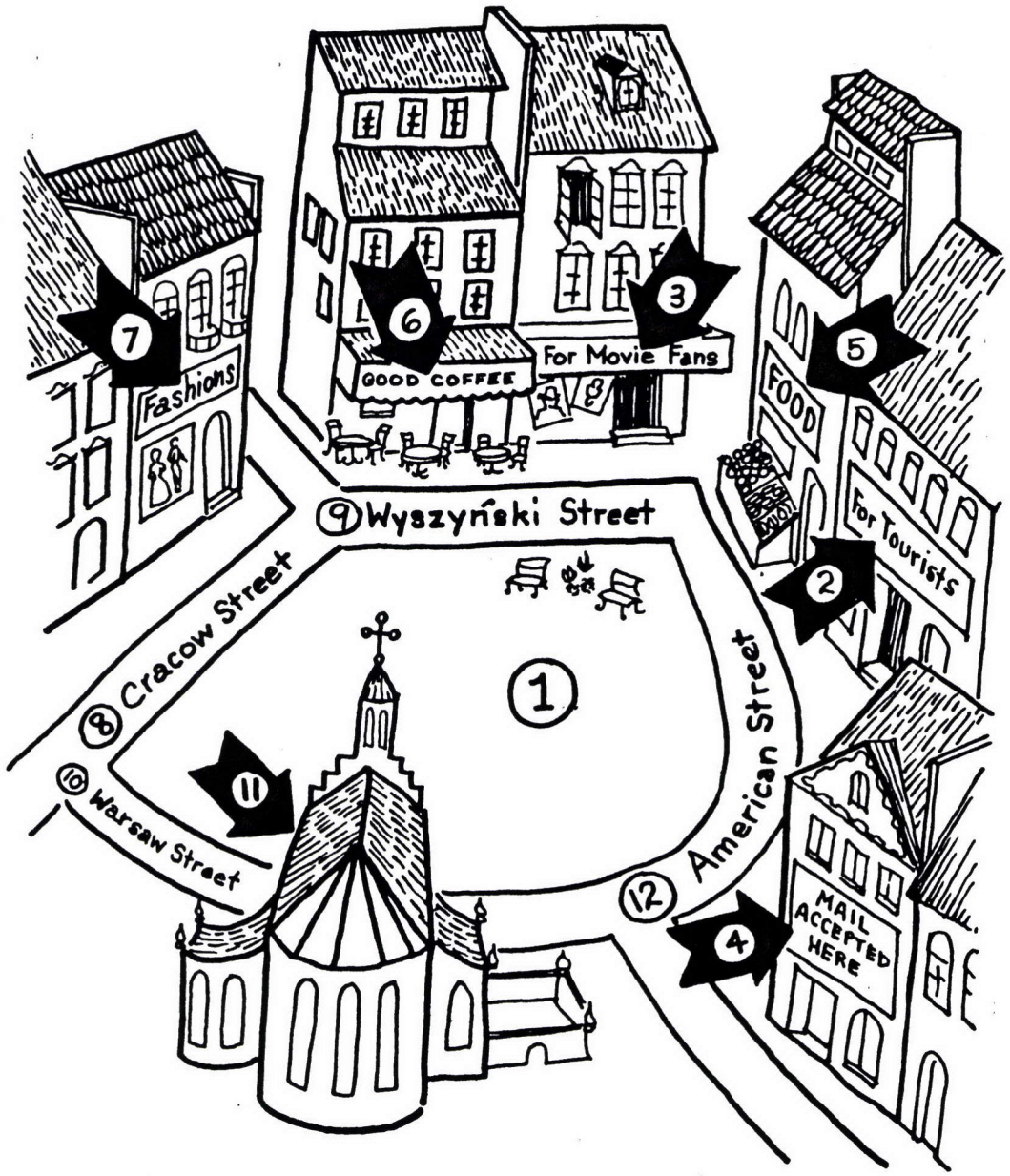

Prepositions of Location and Motion

As you remember (from Swan 21, No. 3) the prepositions *w* and *na* both indicate location and both govern the Locative case. However, *w* and *na* indicate location in different types of places - enclosed and open respectively:

on jest w domu - he is at home, inside
on jest na ulicy - he is in the street, in the open.

You should also remember that these prepositions can indicate motion. When they do, they take the Accusative case (for a review see Packet 15, Nos. 3 and 5, and Packet 21, No. 3).

Now in Swan 21,E (Zapamiętaj) you are given the distinction between motion-to and motion-from. As you see, the choice of the motion-to preposition depends on the original preposition used for indicating location: if *w* was used for location then *do* + Gen. will be used for motion-to; if *na* was used for location then *na* + Acc. will be used for motion-to.

Jan jest w domu.
Jan idzie do domu.
Anna była na zakupach.
Anna idzie na zakupy.

Z + Gen. is used to indicate motion-from when either *w* or *na* was used to indicate location:

Jan idzie z domu.
Anna szła z zakupów.

The preposition *u*, used with reference to being at a person's place, takes the Genitive. It is paired with the preposition *do* + Gen. for indicating motion-to and *od* + Gen. for motion from:

Matka jest u doktora.
Matka idzie do doktora.
Matka idzie od doktora.

Exercises on Prepositions of Motion and Location, and "o"

A. Agata comes home and finds a note on the door from her boyfriend Marek. Fill in the blanks in the note below with the prepositions required by the context. Choose from *w, na, u, do, od, z,* or *o*.

Kochana Agato! *

Nie mogę dzisiaj Ciebie spotkać, bo jestem strasznie zajęty. Spałem wczoraj _____ matki, bo ona źle się czuje. ____ mieszkania matki zaraz poszedłem _____ Ciebie. Już idziemy ____ matką _____ miasta, _____ lekarza, i _____ lekarza _____ apteki. _____ apteki matka wraca ____ domu, a ja idę ____ pocztę. ____ poczcie kupię kartki i znaczki. (Nie zapominam ____ siostrze Ona teraz mieszka ____ wsi ale nie ____ wsi.) ____ poczty wracam ____ pokoju. Idę ____ kuchni, gdzie jem kolację. ____ kuchni ____ stole leży nowa książka, którą bardzo chcę czytać. ____ kuchni idę ____ sypialni. Muszę dobrze spać, bo jutro pojadę ____ Zakopanego ____ zjazd.

Całuję,

Marek

B. Fill in the blanks in the passage below with the case endings requried by the prepositions in the context.

Droga Julio!*

Jestem Twoją korespondencyjną przyjaciółką. Nazywam się Maria Dmuchowska. Chcę Ci powiedzieć trochę o sobie. Mieszkam w Katowic____ w Pols____. Moje mieszkanie jest w centr____ miasta na duż____ ulic____. Mam swój pokój. W pokoj-śpię i czytam. Często pomagam matce w kuchn____.

Rano idę do szkoł____. Ze szkoł____ idę do sekretariat____ w ważn____ biur____, gdzie pracuje moja matka. Po pracy

B. (cont.)

idziemy do bar____ mleczn____. W bar____ mleczn____ jemy obiad. Z bar____ mleczn____ idziemy albo do sklep____ albo na pocz____. Potem idziemy do gabine____ ojca, który jest na ryn____. Razem idziemy do kawiarn____. (Kawiarnia jest na ul. Piękn____.) Potem w restauracj____ jemy kiełbasę z kapust____. Z restauracj____ idziemy albo na przedstawien____ albo na koncer___, albo wracamy do dom____. W dom____ idziemy spać.

Ciekawa jestem, co zwykle robisz. Czekam na Twój list.

M a r i a

*The names used here are in the Vocative case, which will be presented later, in Unit 25.

Verbs of Motion

I. In this lesson you meet a special group of Polish verbs. These verbs differ from other verbs you know in three ways.

1) They all refer to some kind of motion or movement, including going, carrying, swimming, flying, etc. You already know three of them: *iść*, *chodzić* and *nieść*.

2) In Polish you distinguish between motion by conveyance and motion without assistance (e.g., on foot). Motion which can be done either by vehicle or alone (i.e., going and carrying), is expressed by verbs which make this distinction:

alone (symbol 🚶)	by vehicle (symbol 🚗)
Iść	*jechać*
chodzić	*jeździć*
nieść	*nosić*
wieźć	*wozić*

3) These verbs each occur in two forms: the determinate and the indeterminate. Both of these types of forms are imperfective. (If you wish to review aspects, see Swan 24, C.1 and Packet 24, No. 2.)

Determinate forms generally are used when the motion to be described is unbroken and directed toward a single endpoint or goal:

Gdzie idziesz?	*Where are you going?*
Idziemy na zajęcia.	*We are gonig to class.*
Szedłem do matki.	*I was going to my mother's.*
Jacek już idzie.	*Jacek is already on his way.*

Indeterminate forms are used when the motion to be described has more than one end point or goal. This results in specific uses:

a. Roundtrip (motion from one point to another and then back to the starting point):

Dzisiaj chodziłam do szkoły. Today I went/walked to school.

(or more colloquial, *byłam w szkole*.)

b. Repeated or habitual action (several roundtrips):

Często chodzę do biura. I often go to the office.
Ona chodzi do szkoły. She attends/goes to school.

Verbs of Motion (cont.)

c. Random action or motion (motion from one point to another to a third etc., seen as having no specific goal):

Chodzę po mieszkaniu. I am walking around the apartment.

d. Generic or characteristic action or ability (motion occurs in many directions many times):

Moje dziecko już dobrze chodzi. My child is already walking well.

Lubię chodzić. I like to walk.

II. In Swan 21 E (Zapamiętaj) in the section called "Determinate and Indeterminate Verbs of Motion (Introduction)," the most common Polish verbs of motion are listed by the infinitive and with all their present tense forms. The verbs are listed in pairs: the Determinate forms are in the left-hand column and the Indeterminate forms are in the right-hand column. Read this section in Swan and study the list carefully.

All these verbs are imperfective and their present tense forms are given. As in English, the present tense forms of verbs of motion may be used with the future meaning:

Tomorrow I am going to Krakow.
Jutro jadę do Krakowa.

The past tense forms of most of these verbs are completely regular (for a review of past tense formation see Packet 18, No. 2 and Swan 18 C.1). As you recall, however, the past tense of *iść* is irregular:

on szedł	*oni szli*
ona szła	*one szły*

The past tense of *wieźć* (carry by conveyance) is like that of *nieść* (carry by hand) - see Swan 21 C, 5b for a review:

on wiózł	*oni wieźli*
ona wiozła	*one wiozły*

Biec (run) forms its past tense like *móc* (be able to), from a stem ending in -g:

on biegł	*oni biegli*
ona biegła	*one biegły*

Verbs of Motion (cont.)

III. 1. Some verbs of motion are used figuratively, for example, *lecieć* or *latać* (to fly) is used to mean quick, sometimes confused, motion:

Lecę do sklepu. (I am hurrying to the store.)
Latam po pokoju. (I am running around the room.)

2. Some verbs of motion have other meanings in addition to their basic one. Two of these are:

a. *Nosić* also means "to wear":

Ta pani nosi okulary. (That lady wears glasses.)
Nigdy nie noszę starych butów. (I never wear old shoes.)

b. *Chodzi* (+ Dat.) and *o* (+ Acc.) means "it concerns," or "the thing [idea, problem] is":

O co ci chodzi? (What are you concerned about?)
O co chodzi? (What's up?)
Chodzi o to, że nie mam czasu.
(The thing is that I have no time.)

Exercises on Imperfective Verbs of Motion

A. Fill in the proper form of the verb in parentheses:

1. Już (my) _____ do kina. (iść)

2. Gdzie (ty) dzisiaj _____? (płynąć)

3. (Ja) Nigdy nie _____ na uniwersytet; zawsze_____. (jeździć/chodzić)

4. Moja córka już _____. (chodzić)

5. Kiedy Stanisław _____ do Waszyngtonu? (lecieć)

6. Statki _____ do różnych miast. (pływać)

7. Często (my) _____ do Warszawy. (latać)

8. Nasze dzieci ciągle _____. (biegać)

9. Kiedy (wy) _____ do Krakowa? (jechać)

10. Czy twoja siostra _____ czy _____ swojego syna do przedszkola? (nosić/wozić)

B. Dehydrated sentences. Using all of the words in order given, make a grammatically correct Polish sentence for each number.

1. Ten / pan / dobrze / pływać / i / teraz / płynąć / na / drugi / brzeg. (shore)

2. Ja / wieźć / pies / w / samochód, / a / oni / nigdy / nie / wozić / psy / w / samochód.

Exercises on Imperfective Verbs of Motion (cont.)

B. Dehydrated Sentences (cont.)

3. Wczoraj / (ja) jeździć / do / znajomy, / i / teraz/ jechać / na / zebranie.

4. Syn / szybko / biec / do / matka, / kiedy / on / ona / widzieć, / i / oni / razen / biec / do / mieszkanie.

5. Ona / teraz / nieść / swój / rzeczy / do / biuro, / a / ja / nieść / swój / na / konferencja.

6. Ten / państwo / zwykle / nosić / nowy / buty, / żeby / szybko / biegać.

7. W / maj / one / latać / do / Paryż / i / dziś/ lecieć / do / Poznań.

8. Mój / sąsiadka / teraz / iść / do / sklep / spożywczy. / Ona / zwykle / chodzić / do / sklep / w / środa.

9. Czy / (wy) wieźć / dziecko / do / lekarz?

10. Jak / wy jechać / do / Nowy / Jork? / (Wy) Lecieć / czy / płynąć?

C. Circle the verb form (determinate/indeterminate) which best fits each context:

1. Spotkałam go wczoraj wieczorem, kiedy szłam / chodziłam do teatru.

Exercises on Imperfective Verbs of Motion (cont.)

C. (cont.)

2. Lecę / Latam po pokoju.

3. Jeszcze nie umiem płynąć / pływać.

4. Czy dzisiaj szedłeś / chodziłeś na uniwersytet ulicą Marszałkowską?

5. Gdzie Stefan wiózł / woził swoją ciocię z Polski? Do kościoła?

6. Oni biegli / biegali po parku i dobrze się bawili.

7. Już długo idę / chodzę na zajęcia języka francuskiego.

8. Kiedy widzę Józefa, on zawsze niesie / nosi teczkę.

9. Zwykle idziemy / chodzimy do szkoły, ale dziś jechałyśmy / jeździłyśmy.

10. Czy oni już niosą / noszą szynkę do rodziców?

11. O co ci idzie / chodzi?

D. Select the verb from the list below which best fits each sentence, and put it into the form required. It may be present or past tense. Consider carefully whether the verb should be determinate or indeterminate. A verb may be used more than once.

iść	chodzić	nieść	nosić
jechać	jeździć	wieźć	wozić
biec	biegać	lecieć	latać
płynąć	pływać		

1. _____(ja) pojutrze do Gdańska.

2. Dlaczego (ty) nie _____córkę na zajęcia? Bo ona się nie spóźnia.

3. Bardzo lubimy _____ samolotem. W grudniu _____ do Europy.

Exercises on Imperfective Verbs of Motion (cont.)

D. (cont.)

4. Wczoraj moi synowie szybko _____ do babci i potem _____ po jej mieszkaniu.

5. On _____ do Lublina raż w miesiącu.

6. Oni wolno _____ do sali wykładowej.

7. Teraz (ja) _____ prezent do przyjaciela.

8. Zawsze (my) _____ statkiem do Nowego Jorku.

9. Ty często _____ jajka do sąsiadki.

10. Jego brat _____ duże biurko do biura.

11. Dwa samoloty już _____ z Warszawy do Poznania.

12. Zwykle (wy) _____ do szkoły, ale dzisiaj _____ samochodem.

13. Oni szczęśliwie i szybko _____ do ojca, a ja _____ wolno, bo nie chcę go widzieć.

14. Dziewczynka, która się nazywa Czerwony Kapturek, teraz _____ jedzenie do babci w lesie (forest).

15. Córka teraz _____ do mnie. Ona bardzo lubi _____ w wodzie.

Exercises on Imperfective Verbs of Motion (cont.)

E. Using the map in Packet 21, No. 3, supply the missing verbs in the following story (use present tense). Remember that ⊙ indicates motion by conveyance, and ✓ motion on foot. In addition, 1) translate the English words into Polish, putting them into the proper form; and 2) for blanks with numbers below them, fill in the Polish place/building which provides the services described on the map (put your answer in the required form). The numbers correspond to the numbers on the map. After completing the exercise, see the Answer Key.

Dzisiaj wieczorem Stefan _____ ____ ____.
arrives ⊙ at No. 2

Ten _____ stoi przy _____. Stefan ma duży
No. 2 No. 10

_____ z _____ i _____.
room bedroom bathroom

Dzisiaj rano on _____ _____w
eats breakfast

_____, potem _____ na _____.
No. 6 ✓ No. 4

Jego żona _____ do _____, ale on jest głodny
✓ No. 7

i _____ _____ do _____.
⊙ shopping No. 5

Teraz oni _____ na _____ i na _____,
✓ No. 8 No. 1

Exercises on Imperfective Verbs of Motion (cont.)

E. (cont.)

a po obiedzie _____ do _____. W.
⊙ No. 3

_____ oni _____ do _____
Sunday ↓ No. 11

przy _____.
No. 9

Cultural Note: Stamp Collecting

Stamp collecting is a favorite hobby among Polish children, much more so than among their American counterparts. Most school-age children, and even some younger ones, have their own albums. Stamps for these collections are acquired in various ways: they are bought at a post office or in specialized stores for stamp collecting, they are given as gifts, they are steamed off letters or cards, or they are traded for others' duplicates. Stamps are sorted into categories for the collection by country and/or by the picture on the stamp. Series are especially popular, and children like to try to get all of the stamps in a series.

Polish stamps, examples of which are displayed around this page and the next, are much like American stamps, including the price, name of the country, and a picture or design. There are many different series, sometimes at the same price level and sometimes across price levels; such as transportation, famous Polish paintings or graphics, sports, special events, etc. Can you find examples of different series in the stamps displayed here? What are the price levels?

Cultural Note: (cont.)

An aside about Polish post offices: at a Polish post office you can send cards, letters and packages by regular (*zwykły*), air (*lotnicay*), special delivery (*ekspres*), [sometimes also called (*express*)], or registered mail (*polecony*)., just as you do in the U.S. You can also collect foreign mail, which is automatically registered mail. In addition, the post office is where you send telegrams and where you can make local or long distance telephone calls. Not all Poles have phones at home, so they come to the post office to make their calls. Others use the post office phones to make calls while they are out (in the city there are also phone booths at other locations, such as in the pedestrian underpasses at major intersections). You will learn more about this later in the unit.

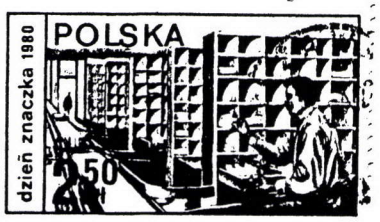

Additional Reading

"Moja Ojczyzna"

by Andrzej Nowicki

Gdy o Ojczyźnie mojej myśl -
Myślę: Aleje, Zjazd, Powiśle . . .

Tobie Ojczyzną - wioska, ruczaj,
Mnie - Mokotowska, Bracka, Krucza.

Nie las, nie łąka, nie łan zboża,
A Krzywe Koło, Wspólna, Hoża.

I kiedy bierze mnie tęsknota,
To myślę: Chmielna . . . marzę: Złota . . .

Jeśli mam zginąć - dobry Boże!
To za spalone domy Hożej.

Jeśli mam zginąć - niech mnie zniszczą
Za Nowy Świat, podobny zgliszczom.

Za Świętokrzyską zrujnowaną,
Za Dobrą, Twardą i Drewnianą . . .

Lecz przedtem - daj mi ujrzeć latem
Księżyc idący Mariensztatem . . .

1940

Additional Reading (Translation)

"My Country"

by Andrzej Nowicki

When I think about my country
I think: Aleje, Zjazd, Powiśle . . .

For you, your country is a village, a stream,
For me - Mokotowska, Bracka, Krucza.

Not woods, not a meadow, not a grain field
But Krzywe Koło, Wspólna, Hoża.

And when the longing overcomes me
I think: Chmielna . . . I dream: Złota . . .

And if I have to die, good Lord,
Then for the burned houses on Hoża.

If I have to die, then let them destroy me
For Nowy Świat looking like burned out ruins-

For ruined Świętokrzyska,
For Dobra, Twarda, and Drewniana.

But before that, let me just see in the summer
The moon walking on Mariensztat . . .

1940

This nostalgic poem about Warsaw and its streets (which were badly damaged ruing the siege in September, 1939) was written in a P.O.W. camp in Germany.

Exercises on the Additional Reading

1. Read Nowicki's poem aloud, then listen to it read on Pol 05 Tape 21A (after the Swan dialogue), and repeat after the speaker. Pay attention to your pronunciation of the street names, and to the rhythm of the poem.

2. Underline the streets which have adjectival names with a single line, and those which have a noun in the Nominative with a double line.

3. Using an English-Polish dictionary when necessary, make up Polish names for the following streets:

   a. High Street _____

   b. Good Street _____

   c. Common Street _____

   d. New World Street _____

   e. Kowalski Street _____

Check the Answer Key.

Listening Comprehension

Do the listening comprehension exercises on Pol 05 Tape 21B, which follow the grammar exercises. For each picture below, you will hear three (3) statements read. Decide which of the 3 statements best describes the picture and circle the letter of your answer. Each set of statements will be read twice. After a pause at the end of the exercise, the answers will be given. Check your work and listen again to any set for which you gave the wrong answer.

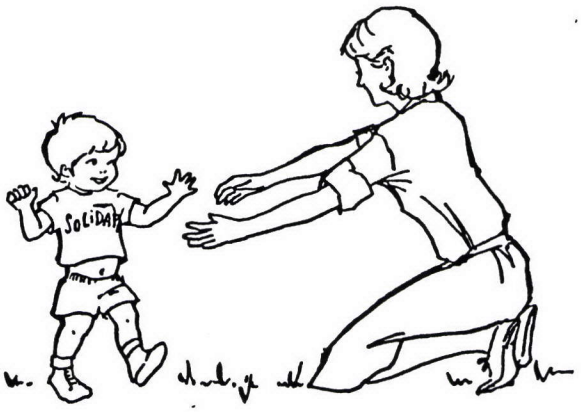

1. A B C

2. A B C

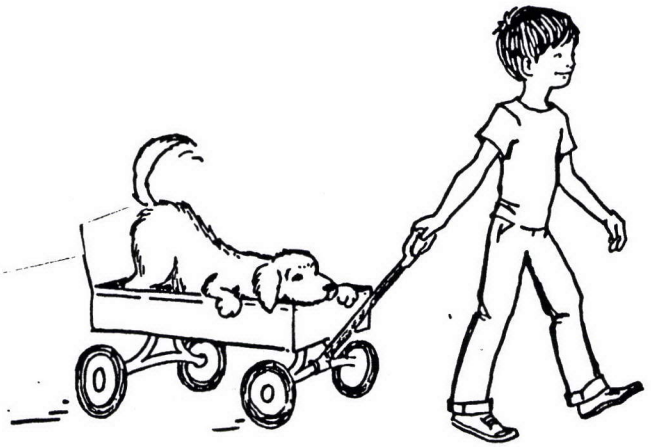

3. A B C

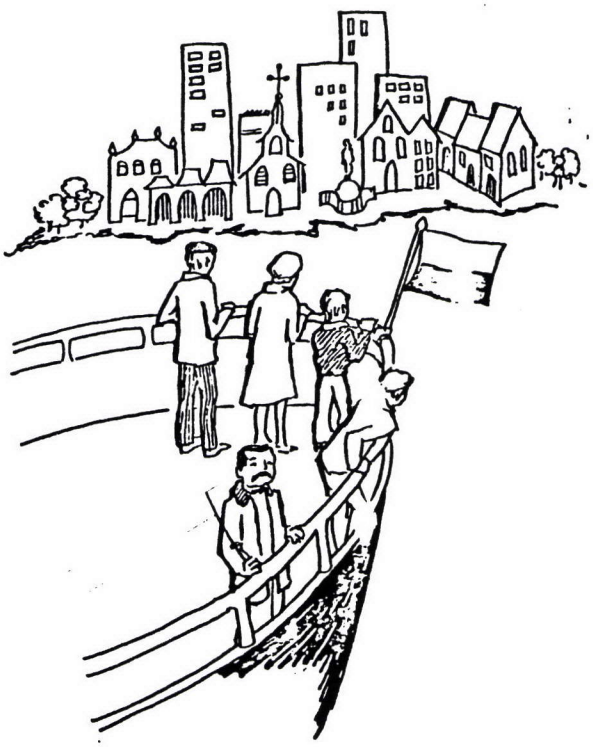

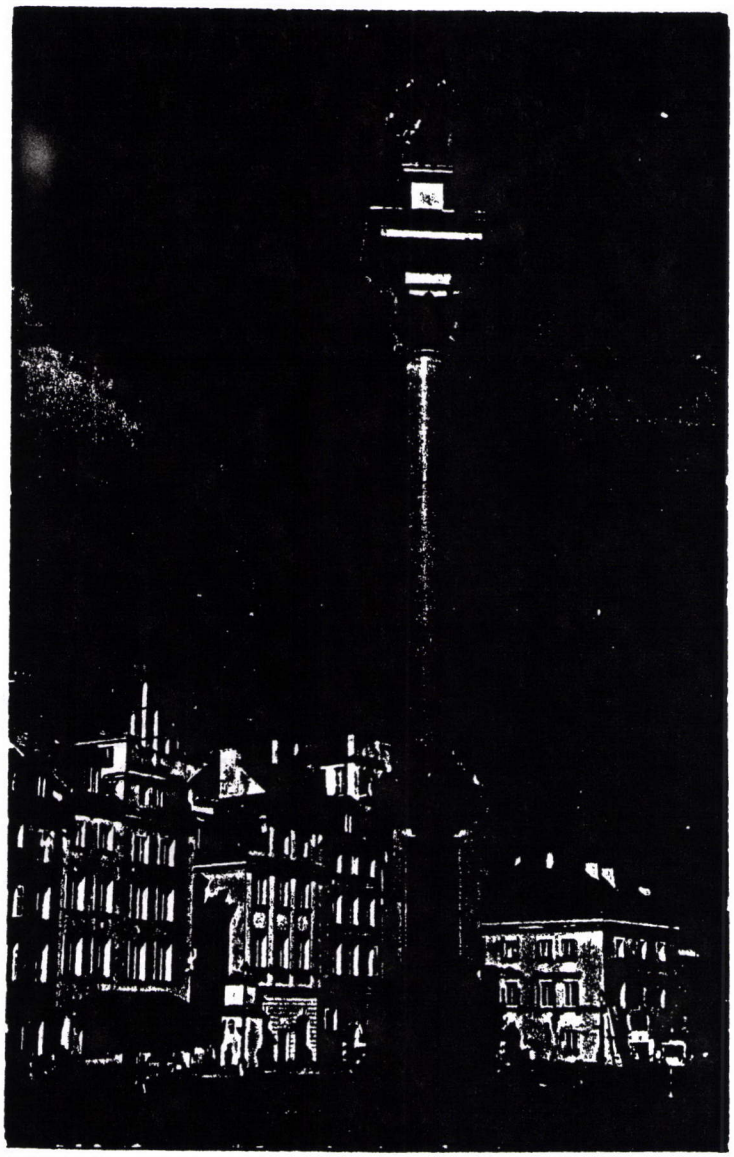

Warszawa. Kolumna Zygmunta na Placu Zamkowym. Król Zygmunt III Waza przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy.

Writing: My Day

On the lines below write a 10-12 sentence (or more if you like) description of what you do in an average day. Speak about it in the present tense and use as many verbs of motion, and prepositions of motion and location as you can appropriately include. Look at Packet 21, No. 5 again to give you some ideas. Feel free to be more descriptive about what you do at each place you go. What you say does not necessarily have to be true, but it should be in good Polish and should follow logically from the context you establish. Have fun!

Mój dzień

Using a Polish-English Dictionary

1. By now you have mastered approximately 1500 vocabulary words and can probably understand or guess intelligently as many more. A vocabulary of this size is large enough to enable you to read and understand short letters, descriptions, conversations and stories on everyday topics.

   Nevertheless, as you begin to read longer texts which have not been specifically designed for students using Swan's text, you will need to expand your vocabulary and will probably find yourself referring more and more frequently to standard dictionaries. There are several things to keep in mind as you begin to use such dictionaries. The suggestions and activities below should prove helpful in learning to work with a standard dictionary.

   a. First of all, you should always read the table of contents and any introductory sections, as they may provide information on the organization of the individual word entries, and the dictionary as a whole. They may also tell you whether there are special sections of appendices for geographical names, people's names, common abbreviations in Polish, abbreviations used in the dictionary itself, the alphabet, cultural information such as weights and measures, or illustrations of common objects, and even pronunciation and grammar aids (e.g., declension and conjugation types).

      Now go to the Learning Center or library and familiarize yourself with the Illustrated English-Polish Polish-English Dictionary edited by Tadeusz Grzebieniowski. (If you do not have accss to this dictionary, use another, such as Jan Stanisławski's Wielki słownik polsko-angielski, The Great Polish-English Dictionary. You should be able to do the exercises with either book.)

   b. Find the list of the Polish alphabet. Since the dictionary entries are alphabetical, it is important to know where to find each word. Based on the list of the Polish alphabet, put the words in each column below into alphabetical order by numbering them in succession. See Answer Key.

Dictionary Use (cont.)

b.

I	II	III
bąk	pszczoła	źle
czosnek	pieczywo	ryś
dźwig	piątek	mrówka
chustka	pełno	rząd
dać	pijak	zwierzę
dziennik	psi	las
bar	pięta	łajdak
dzban	pień	żaba
ćma	pianowy	rys
cichy	pieniądz	rdza
dach	psuć	mroźny
hiperbola		zlew
dżungla		
hydra		

c. Find the lists of Polish and English abbreviations used in the dictionary. Look up the abbreviations below, writing down both the Polish words they stand for and their English translations. See Answer Key.

f _____ _____

nieod. _____ _____

s _____ _____

zob. _____ _____

med. _____ _____

vi _____ _____

imp _____ _____

zw. _____ _____

Dictionary Use (cont.)

c. (cont.)

comp _____ _____

przysł _____ _____

itp. _____ _____

techn. _____ _____

skr. _____ _____

pot. _____ _____

np. _____ _____

d. Look up the nouns below in the dictionary. Notice that the abbreviations and remarks that precede the English definitions refer to the Polish words. Those that follow refer to the English translations. Write down the meanings of these nouns, their gender, and whether they are singular or plural. See Answer Key.

gospodyni _____ ____ _____

cielę _____ ____ _____

kość _____ ____ _____

nożyczki _____ ____ _____

krew _____ ____ _____

sprzedawca _____ ____ _____

fajerwerk _____ ____ _____

Dictionary Use (cont.)

e. Find out what *sanki* and *ofiara* mean by looking them up in the dictionary. Pay attention to the information given about these words by abbreviations in the entries. Then circle the numbers of the correct answers to the questions below. See Answer Key.

The word *sanki* is probably a:

1) singular adjective

2) plural noun

The way to say "fall victim" is:

1) paść ofiarę

2) paść ofiarą

f. Find the list of geographical names in the dictionary. Translate the place names below and explain what each place is (if this is not clear from the name itself). See Answer Key.

Wisła _____

Zatoka Meksykańska _____

Morze Bałtyckie _____

Hel _____

Góry Skaliste _____

Kanał La Manche _____

Rzym _____

Szczecin _____

Szwajcaria _____

Dictionary Use (cont.)

g. Many Polish words have more than one meaning, of course, and likewise they may have more than one English equivalent. One way to decide which meaning is the one you need is to read any Polish abbreviations or comments preceding each English equivalent. Such information may identify the dialect to which the word belongs (and therefore the sense in which it is equivalent to the Polish word), the field in which the Polish word is equivalent to a particular English word (e.g., medicine, law, chemistry), the style in which the Polish word is used (colloquial, poetic), Polish synonyms, etc.

Now find Enblish equivalents for the Polish words below. Explain how you know your choices are correct. See Answer Key.

dźwig (in American English) _____ _____

klapa (in colloquial speech) _____ _____

rak (in zoology) _____ _____

łącznik (grammatical term) _____ _____

poddany (historical term) _____ _____

jądro (in physics) _____ _____

h. Read the sentences below. Taking into consideration the context and the information given in the dictionary, translate the underlined words. Explain your choices. See Answer Key.

(1) Bardzo lubię jeść ryby. Więc kupiłam sobie sieć.

_____ _____

(2) W naszym mieście sieć wodociągowa jest stara.

_____

Dictionary Use (cont.)

h. (cont.)

(3) Andrzej jest dobrym pilotem. Zobacz, jak pikuje jego samolot.

_____

2. In standard dictionaries, nouns are entered in the nominative singular form (except those that are only used in the plural). Most adjectives are entered in the masculine nominative form. You will find some differences among standard dictionaries, however.

a. Most standard dictionaries list verbs in their initiative forms, but dictionaries differ on their listing according to aspect. Some dictionaries list both aspects of verbs, while some list only the imperfective forms. The Stanisławski dictionary does the former; the Grzebieniowski the latter.

In Stanisławski, if you look up the wrong aspect, it will either be listed with the other aspects or it will be cross-referenced to the other aspect form. In Grzebieniowski, if you look up the wrong apsect, there will either be no listing, or a cross-reference. Based on your knowledge of Polish verbs, you will have to determine the form of the aspect and look it up under that heading.

Now read the section in Grzebieniowski entitled "The User's Guide." Under which aspect does Grzebieniowski usually provide definitions? When you have found the answer, look up the verbs below and write down their meanings in English, as well as the infinitive forms each is listed under. See Answer Key.

przekształcić _____ _____

towarzyszyć _____ _____

biec _____ _____

napisać _____ _____

Dictionary Use (cont.)

b. Now assume you have encountered the verbs below in a reading. Figure out what the infinitive might be. (It may help to try to recall familiar verbs with similar conjugated forms.) Then find their meanings in the dictionary. See Answer Key.

czerwienię się _____ _____

przygotuje _____ _____

szukam _____ _____

modli się _____ _____

oddają _____ _____

uciekniemy _____ _____

zakryję _____ _____

rozwiodą się _____ _____

szepczą _____ _____

całuję _____ _____

c. Most standard dictionaries do not list meanings for participles, verbal nouns, or other derived forms. Look through the dictionary and/or its section on using the dictionary: Are meanings for derivatives usually listed?

Then, using your knowledge of Polish word formation and the dictionary, find the meanings for the words below. Wherever the derived form is not listed, you will have to figure out the original word yourself before you can look it up. See Answer Key.

Dictionary Use (cont.)

c. (cont.)

	Infinitive	Meaning
opowiadanie	_____	_____
zepsucie	_____	_____
wydarzenie	_____	_____
zabity	_____	_____
zużyty	_____	_____
pociągający	_____	_____
potępiając	_____	_____
pozdrawiając	_____	_____

3. When reading a passage in Polish, you may come across a sentence you cannot understand even after looking up unfamiliar words. The problem may be that the sentence contains an idiomatic expression composed of more than one word. To find the meaning of the whole expression, you may have to look under more than one word entry. Thus, to find the meaning of uchwycić za łokieć, you might have to look under both uchwycić and łokieć. In most cases idiomatic expressions are listed as examples of usage after each meaning.

   Now look up the expressions below in the dictionary, and write down the English equivalents. See Answer Key.

   iść gęsiego _____

   garnąć do nauki _____

   łapać za słowo _____

   to na jedno wychodzi _____

Dictionary Use (cont.)

3. (cont.)

cały i zdrów _____

4. There are, of course, other reference books you might find helpful if you are going to do extensive reading in Polish. If you are doing the work section in the library, you may want to look up other Polish-English dictionaries in the card catalog or reference room. You may find additional general dictionaries like Grzebieniowski and Stanisławski, as well as phraseological dictionaries, dictionaries of synonyms, and specialized dictionaries for such fields as zoology, chemistry, medicine, and the military, not to mention dictionaries of technological and bibliographical terms.

A. POCZTA: LISTY I PACZKI

- Express polecony do Krakowa.
- Już piszę pokwitowanie. I co jeszcze?
- 10 znaczków krajowych na list i 15 na kartki.

Proszę pani, czy wyszła już to najnowsza seria sportowa?

- Tak, miliśmy kilka arkuszy, ale chwilowo zabrakło.
- Acha, jeszcze 5 znaczków lotniczych do Ameryki.

Ma pani coś ładnego?

- Co pan wolić malarstwo polskie, kwiaty czy konie?
- Konie. Czy u pani mogę nadać paczkę i pieniądze?
- Krajowe paczki u mnie. Pieniądze w drugim okienku na lewo.
- Acha. Skąd mogę zadzwonić do Krakowa?
- Telefon i telegraf są na I-szym piętrze.

B. ROZMAWIAJMY!

Jaki list ten klient wysyła do Krakowa?
Na jaki rodzaj listu urzędniczka wypisuje pokwitowanie?
Ile znaczków krajowych kupuje ten pan i jakie?
Czy dostał najnowszą serię znaczków o tematyce sportowej?
Dlaczego?
Jakie znaczki lotnicze kupił on na listy do Ameryki?
Czy miał on duży wybór znaczków?
Czy wygląda na to, ze Poczta Polska wydaje dużo ładnych znaczków?
Gdzie znajduje się rozmównica telefoniczna?
Co można załatwić w polskim urzędzie pocztowym?

Czy to samo można załatwić w urzędzie pocztowym w Ameryce?
Ile razy na dzień dostaje się pocztę w Ameryce?
Czy telegraf i telefon są w Stanach przedsiębiorstwami państwowymi?
Jak funkcjonuje poczta w Stanach, czy szybko i sprawnie?
Czy Stany wydają dużo ładnych znaczków?
Czy mają one dużą wartość na rynku filatelistycznym?
Czy pan zbiera znaczki?
Ile dziś kosztuje w Ameryce list krajowy, a ile do Polski?
Czy dużo urzędów pocztowych jest otwarych w niedzielę?

polecony - registered
pokwitowanie - receipt
arkusz - sheet
zabrakło - we re out (of it) (zabraknąć perf.)
lotniczy - airmail
malarstwo - painting
nadać - register (perf.)
zadzwonić - to call (perf.)
wybór - selection
przedsiębiorstwo - firm, enterprise

Poczta: Listy i Paczki (cont.)

Work through the following exercises in the order presented.

1. Read the dialogue in *Poczta: Listy i Paczki*. Read it through once without using the dictionary. Try to guess the meanings of new words, either from the context, or by comparing them to the Polish or English words you already know. Use only the word list already provided on the right side of the page.

2. Now answer the following questions about the story. See Answer Key.

   a. How many stamps did the customer buy?

   b. What are some of the functions of a Polish post office?

   a. _____

   b. _____

3. Fill in the following chart: (See Answer Key)

   sport - _____

   _____ - krajowy

   poczta - _____

   _____ - państwowy

4. Now reread the story and look up the meanings of the words you cannot guess.

5. The selection *Rozmawiajmy*! on the same page contains two sets of questions separated by a double space. The first set (consisting of 10 questions) pertains to the dialogue you have just read. Read that first set of questions, using the vocabulary list below.

można - it is possible
pełnić - fulfill, perform
przyjmować - accept, receive (imp. of *przyjąć*)
rodzaj - kind, type, sort
rozmównica - telephone center
także - also
urząd - office (compare: *urzędnik*)
wypisywać - write out
wysyłać - send, dispatch
wysyłka - dispatching, forwarding, sending
załatwić - settle, take care of
zdjęcie - photo, picture
znajdować się - be found (imp. of *znaleźć si*

Poczta: Listy i Paczki (cont.)

6. Now find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. To make this easier, you might number the questions (1-10) and put the corresponding number in the margin next to the line which answers the question.

7. Read the second set of questions (numbering them 11-19) about American post offices. Mentally fomulate brief answers in Polish to these questions (your answer may be just tak or nie in some cases). Use the vocabulary listed here:

dostać się - get here, be delivered [compare with *dostać*]
kosztować - cost
otwarty - open
państwowy - government
rynek - market
sprawnie - adverb, from *sprawny*
wartość - value [compare: *warto*]
zbierać - collect

8. Now listen to the dialogue and questions on Part I (sections A & B) of Pol 10 Tape 01. (The dialogue is in section A, the questions in section B.) The third time you hear the dialogue, only the clerk's role will be read. You must play the role of the customer (note that the customer begins the dialogue).

   When you listen to the two sets of questions, there will be a pause after each question, after which the question and pause will be repeated. First listen to the questions and repeat them in the pause, imitating the speaker as closely as possible

   When you have done this for all 19 questions (both sets), rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the question in the pause provided.

9. On the lines below write 1-2 sentence answers to the first 5 questions (11-15) in the second set (about American post offices).

   1. _____

   _____

   2. _____

   _____

Poczta: Listy i Paczki (cont.)

9. cont.

3. _____

_____

4. _____

_____

5. _____

_____

10. Go to an instructor. Ask any questions you have about the dialogue, questions, or these exercises. Have him/her check your work in Nos. 6 and 9 above. Then orally answer in Polish the following questions:

a. Czy pan/i zbiera znaczki?

b. Ile dziś kosztuje w Ameryce list krajowy, a ile do Polski?

c. Czy pan/i się podobają polskie znaczki? Jakie? (See Packet 21, No. 8 for some Polish stamps.)

A. Poczta: "Hallo"

- Hallo. Chciałam mówić z inżynierem Kwiatkowskim.
Co? Pomyłka? Przepraszam bardzo.
A teraz dla odmiany nie ma sygnału. Zwariować można.
No nareszcie...Czy mogę mówić z inż. Kwiatkowskim?
- Jaki wewnętrzny numer?
- 212.
- Niestety zajęty. Proszę chwilę poczekać...Już panią łączę.
- Czy zastałam inż. Kwiatkowskiego?
- Tak. Przy aparacie.
- Kazik. To ja, Wanda. Nie mogę się do ciebie dodzwonić.
Telefonuję z budki, a już się ktoś nazewnątrz niecierpliwi.
Czy załatwiłeś bilety?
- Nie denerwuj się, Wańdziu. Naturalnie, że załatwiłem.
- A więc o 18.45 pod Teatrem Polskim.
- Będę czekać. Postaraj się nie spóźnić.

B. ROZMAWIAJMY!

Skąd dzwoniła Wanda i do kogo?
Czy nakręciła dobry numer?
Na co potem Wanda musiała czekać?
Co Wanda zapomniała podać telefonistce w biurze Kazika?
Czy numer Kazika był wolny?
Czy w końcu zastała ona Kazika?
Kto się niecierpliwił w tym czasie?
Po co Wanda dzwoniła do Kazika?
Czy rozmowa trwała długo?
Kiedy i gdzie Wanda zobaczy Kazika?

Jak działają telefony w Stanach? Czy często źle łączą?
Czy są nowoczesne, sam system jak i aparaty i obsługa?
Jak szybko można założyć tu nowy telefon?
Ile kosztuje rozmowa z budki? A ile miesięczny abonament?
Telefon w Polsce podlega Ministerstwu Poczt. A w Ameryce?
Kiedy trzeba używać centrali, czy tylko dla rozmów międzynarodowych
Jak wysokie są taryfy dla rozmów długodystansowych?
Czy pan mógłby żyć bez telefonu? Czy byłaby to oszczędność?
Ile czasu i pieniędzy kosztuje posiadanie telefonu?

pomyłka - wrong number
odmiana - (a) change
zwariować można - this is enough to drive you crazy (perf.)
wewnętrzny numer - extension
zajęty - busy
już łączę - I'll connect you (łaczyć, imp.)
czy zastałam - (lit. did I find) fig. am I speaking to (zastać, perf.
dodzwonić się do ciebie - to reach you (perf.)
niecierpliwi się - is getting impatient (niecierpliwić się, imp.)

Poczta: "Hallo" (cont.)

czy nakręciła - did she dial (nakręcić, perf.)
działają - work, function (działać, imp.)
obsługa - service
założyć - to install (perf.)
abonament - (lit. subscription) fig. service
podlega - is under the control of (podlegać, imp.)
oczczędność - saving
posiadanie - possession

Work through the following exercises in the order presented.

1. Read the dialogue in *Poczta: "Hallo."* Read it through once without using the dictionary. Try to guess at the meaning of new words. Use only the word list provided on the right side of the page. When you are finished try to answer the following questions in English:

   a. Who was Wanda trying to reach?_____

   b. Did she? _____

   c. How did she try to reach him - by mail, by phone, or by telegram? _____

2. Now reread the dialogue and look up the meanings of any words you do not know or could not successfully guess (if what you guessed continues to make sense as you read the passage, don't bother to check it; but if it no longer makes sense, or if the word is crucial to understanding much of the passage, then look it up.) Note that to say at what time something happened or will happen, you use *o* & Loc.: o 18:45 (o godzinie osiemnastej czterdzieścipięć); o 2:00 (drugiej).

3. Listen to this dialogue read in Part 2A of Pol 10 Tape 01. During the third time the dialogue is read, Wanda's role will be omitted. You try to provide her part.

4. Printed below is the dialogue you have just been working on. Some of the words have been left out and replaced with a blank. Without looking at the dialogue in the book, try to fill in the missing words. They may be content or connecting words, long or short (the length of the blank is no clue). Try to use the same word that was used in the text. If you cannot remember the exact word, insert something that makes sense in the context.

Poczta: "Hallo" (cont.)

4. Fill in words. (cont.)

- Hallo. Chciałam mówić z inżynierem Kwiatkowskim.

_____Pomyłka? Przepraszam bardzo.

A teraz dla _____nie ma sygnału. Zwariować można.

No _____...Czy mogę mówić z inż. Kwiatkowskim?

- _____wewnętrzny numer?
- 212.
- Niestety zajęty. Proszę _____poczekać...Już panią łączę.
- Czy zastałam _____Kwiatkowskiego?
- Tak. Przy aparacie.
- Kazik. To _____, Wanda. Nie mogę się do ciebie _____.

Telefonuję z budki, a już się _____nazewnątrz niecierpliwi.

Czy załatwiłeś bilety?

- Nie _____Wańdziu. Naturalnie, że załatwiłem.
- A _____o 18.45 pod Teatrem Polskim.
- Będę _____. Postaraj się nie spóźnić.

5. Fill in the following chart: (See Answer Key)

_____ - wewnętrzny

zewnątrz - _____

_____ - miesięczny

telefonować - _____

_____ - telegraf

kosztować -_____

Poczta: "Hallo" (cont.)

6. Now read the first set of questions (pertaining to the dialogue) in the section on the same page. Use the vocabulary list below.

dzwonić - call
po co - for what, why
podać - give
rozmowa - conversation
zobaczyć - perfective of *widzieć*
skąd - from where
telefonistka - telephone operator (fem)
telefonista - telephone operator (masc)
trwać - last

7. Number the questions you have just read and answer them in Polish on the lines below. Your answers do not have to be extensive, just correct (in content and grammar).

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

8. Now read through the second set of questions on American phones. Use the vocabulary list below.

budka - telephone booth
centrala - central
długodystansowy - *długi* + *dystans*
żyć - live
międzynarodowy - international (*między* + *naród*)
pieniądze - money (gen. *pieniędzy*)

Poczta: "Hallo" (cont.)

9. Listen to the 2 sets of questions in Part 2B of Pol 10 Tape 01. The first time through, repeat after the speaker, imitating the pronunciation and intonation as closely as possible. Then rewind the tape to the beginning of this section (part 2B) and listen to the first set of questions (1-10) again. This time use the pause to give a brief answer to the question. If you need more time, stop the tape, answer the question and start the tape again.

10. On the lines below write 1-2 sentence answers to the following question:

    1. Ile kosztuje rozmowa z budki w Stanach? A ile miesięczny abonament?

    _____

    _____

    _____

    2. Czy pan/i mógłby/mogłaby żyć bez telefonu? Dlaczego?/ Dlaczego nie?

    _____

    _____

    _____

    3. Ile czasu i pieniędzy kosztuje pana/pani posiadanie telefonu?

    _____

    _____

    _____

11. Underline the common element in the following words:

    życiorys *żyć* *życie*

    What does it mean? _____ (See Answer Key)

Poczta: "Hallo" (cont.)

12. Go to an instructor. Have him/her check your work in Nos. 4, 7, and 10 above. Ask any questions you have on the dialogue, questions, or these exercises. Then improvise a short dialogue with the instructor based on the following situation:

You are out shopping and want to buy tickets to a movie. From a phone-booth you call your spouse or friend at work. First tell what you are doing during the day (using verbs of motion and prepositions of motion or location) and then ask him/her which movie he/she wants to see (you both have copies of the movie listings in the paper [on right]). Discuss whether you want to see a Polish or an American film and which one specifically. He/she tells you and you say you'll take care of it. Then arrange when and where to meet.

By the way, what do the numbers in the movie listings indicate?

How many other countries are represented besides the U.S. and Poland?

In all, what is the ratio of foreign films to domestic films?

What is the ratio of Eastern films to Western films?

Answer these questions for yourself.

●●●● kino

Kino Krótkich Filmów „NON-STOP" (ul. Rutkowskiego 83) — Duiscy (pol. l. 15) g. 15, 17, 19
Kino Dobrych Filmów „WIEDZA" — (PKiN) — Mroczny przedmiot pożądania (fr. l. 18) g. 10.30, 13, 16, 19
Kino Studyjne STOLICA — (Narbutta 50) — Czas Apokalipsy (USA l. 18) g. 16, 19.
Iluzjon Filmoteki Polskiej „POLONIA" — (ul. Marszałkowska 56) — II wojna światowa w filmie g. 10 12.15, 14.30 Twórczość Alaina Resnais g. 16.45, 19.

ALBATROS — (ul. Skoczylasa 4) — Przygody Hucka Finna (radz. b/o) g. 15 Cudze pieniądze (fr. l. 15) g. 17, 19
ATLANTIC (ul. Rutkowskiego 33) — Tess (fr. l. 15) g. 9.45, 13, 16.15, 19.30.
BAJKA — (ul. Marszałkowska 136) — Sprawa Kramerów (USA l. 15) g. 10,30, 12.45, 15, 17.15, 19.30.
DELFIN — (ul. KRN 42) — Znachor cz. I i II (pol. l. 12) g. 16.30, 19.30
FEMINA — (ul. Świerczewskiego 115) — Konopielka (pol. l. 15) g. 11, 13, 15, 17, 19
KLUB — (Al. Armii Ludowej) Policzek (radz. l. 15) g. 16.30 Śmierć na żywo (fr. l. 18) g. 19
LUNA — (ul. Marszałkowska 26) Sala A i B — Konopielka (pol. l. 15) g. 10, 11.30, 12.30, 14, 15, 16.30, 17.30, 19, 20.
1 MAJ — (ul. Podskarbińska 4) — W obronie własnej (pol. l. 18) g. 15, 17.30, 20
MEWA — (ul. Skoczylasa 4) — Akcja Brutus (pol. l. 15) g. 17.15, 19.15.
MŁODA GWARDIA — (PKiN) — Boldyn (pol. l. 15) g. 9.45, 12.30 Agonia (radz. l. 18) g. 16.30, 16.30
MOSKWA — (ul. Puławska 19) — Wejście smoka (Hongkong — USA l. 18) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20.
OCHOTA — (ul. Grójecka 69) — Marysia i krasnoludki (pol. b/o) g. 11 Ukochana żona (wł. l. 18) g. 12, 15.15, 17.30 19.45.
OKA — (ul. Marszałkowska 116) — Filmy trójwymiarowe. Jeździec na złotym koniu (radz. b/o) g. 16, 17, 19.
PALLADIUM — (ul. Kniewskiego 7) — Dolina Issy (pol. l. 18) g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20.
PRAHA — (ul. Jagiellońska 26) — Trzy dni Kondora (USA l. 18) g. 15, 17.15, 19.30
PRZYJAŹŃ — (PKiN) — Kłamczucha (pol. l. 15) g. 10, 12.15 Kontrakt pol. l. 18) g. 15, 17.15, 19.30
RELAX — (ul. Kniewskiego 9) — Wejście smoka (Hongkong — USA l. 18) g. 10, 12, 14, 16, 18, 20.
SAWA — (pl. Przymierza) — Tess (fr. l. 15) g. 15.30, 18.45
SKARPA — (ul. Kopernika 9) Sprawa Kramerów (USA l. 15) g. 10 12.30, 15, 17.30, 20.
SYRENA — (ul. Inżynierska 4) Zemsta po latach (kanad. l. 15) g. 15, 17, 19
ŚLĄSK — (ul. Wspólna 5) — Szał (ang. l. 18) g. 9.30, 12, 14.30 17, 19.30
ŚWIAT — (ul. Nowy Świat 21) Debiutantka (pol. l. 18) g. 15.45, 18, 20
ŚWIT — (ul. Wysockiego 11) — Jeździec bez głowy (radz. b/o) g. 15 Afera Concorde (wł. l. 18) g. 17, 19
TĘCZA — (ul. Suzina 4) — Jak rozpętałem II wojnę światową (pol. b/o) g. 15, 17, 19

Reading Skills/Newspapers

I. Examine the mastheads of each Polish newspaper on the following two pages, and fill in the chart with the necessary information.

a. In what city is it published?

b. What is the price of one issue?

c. In what month was it published? (If you don't remember the names of the months in Polish, review Swan 22D.)

	A. miasto	B. cena	C. miesiąc
1.	_____	_____	_____
2.	_____	_____	_____
3.	_____	_____	_____
4.	_____	_____	_____
5.	_____	_____	_____
6.	_____	_____	_____

I.D.

Kraje i waluty	Countries & Currencies Basic Unit/Subdivision
Polska	złoty / grosz
Stany Zjednoczone	dolar / cent
Związek Radziecki	rubel / kopiejka
Francja	frank / centym
Wielka Brytania	funt / pens
Włochy	lir / -

1

tygodnik kulturalny TK

26.IX
1982
ROK XXVI • 1306
WARSZAWA Nr 27
ISSN 0564-8783

2

STRON 8 CENA 25.— ZŁ

TYGODNIK POWSZECHNY

KATOLICKIE PISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE

ROK XXXVI KRAKÓW, 5 GRUDNIA 1982 NR 49 (1745)

3

THE ONLY POLISH AMERICAN DAILY IN THE NEW YORK METROPOLITAN AREA AND EASTERN UNITED STATES SERVING THE NEEDS OF 4 MILLION POLISH AMERICANS

35¢

nowy dziennik

POLISH DAILY NEWS

ROK XI NEW YORK WTOREK, 28 WRZEŚNIA—TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1982 NR. 2936

09

4

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

Trybuna Ludu

ORGAN KOMITETU CENTRALNEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 232 (11856) Rok wyd. XXXV WARSZAWA, czwartek 30 września 1982 r. Nakład 801.200 egz. Cena 5 zł AA

5

Proletariusze wszystkich krajów, łączcie się!

DZIS 20 STRON: POLITYKA - EKSPORT - IMPORT

POLITYKA

NR 35 (1328) ROK XXVI WARSZAWA, 16. X. 1982 R. CENA 20 ZŁ

6

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

GAZETA KRAKOWSKA

Dziennik Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej

ISSN0208-7693

Kraków • Nowy Sącz • Tarnów ■ Poniedziałek, 8 III 1982 r. ■ Nr 22 (10358) ■ Rok XXXIV ■ Cena 4 zł ■ Wyd. A

Reading Skills/Newspapers (cont.)

I.D. (cont.)

Kanada	dolar / cent
Australia	dolar / cent
Hiszpania	peseta / centimos
Szwajcaria	frank / centym
Austria	szyling / grosz
Niemcy	marka / fenig

II. Examine several more newpaper mastheads and answer the questions below.

A. How often is each paper published: daily, weekly? One masthead does not give you this information directly, so two issues in succession have been included. You can get the information by comparing them.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

B. For how many years has the paper been published (up to the date of each issue below)?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

1

ŻYCIE WARSZAWY

PISMO CODZIENNE - ISTNIEJE OD 1944 ROKU

NR 196 (12101) W [illegible] CZWARTEK, 2 WRZEŚNIA 1982 R. DZIŚ STRON [illegible] CENA [illegible]

2

KIERUNKI

PAX

3

THE ONLY POLISH AMERICAN DAILY IN THE NEW YORK METROPOLITAN AREA AND EASTERN UNITED STATES SERVING THE NEEDS OF 4 MILLION POLISH AMERICANS

35¢

nowy dziennik

POLISH DAILY NEWS

ROK XI NEW YORK — WTOREK, 28 WRZEŚNIA—TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1982 — NR. 2936

63

Reading Skills/Newspapers (cont.)

C. Fill in the Polish words missing below.

_____ - dziennik

tydzień - _____

_____ - rocznik

4

Życie Literackie

TYGODNIK Kraków, 5 września 1982 ROK XXXII nr 30 (1589) ISSN 0591-2369 cena zł 20

5A

ŻYCIE GOSPODARCZE

ROK XXXVII
12 WRZEŚNIA 1982 R.
CENA 20 ZŁ

Nr 34

5B

ŻYCIE GOSPODARCZE

ROK XXXVII
19 WRZEŚNIA 1982 R.
CENA 20 ZŁ

Nr 35

Self-Test Lesson 21

For questions 1-3 choose from the following list of prepositions: *do* + Gen., *na* + Loc., *od* + Gen., *w* + Loc., *z* + Gen.

1. The prepositions showing motion and location in regard to people are:

to	location	from
_____	_____	_____

2. The prepositions showing motion and location in regard to events or open spaces are:

_____	_____	_____

3. The prepositions showing motion and location in regard to enclosed spaces/buildings are:

_____	_____	_____

4. Fill in the blanks with the preposition or case-ending required by the context.

Już rano. Siostra idzie ____ szkoły, brat _____ uniwersytet. Rano matka zawsze chodzi _____ sklep____, a ojciec do prac_____. Ja będę cały dzień _____ babc_____. Wieczorem siostra wraca _____ szkoły, brat z uniwersytet_____. Matka już jest w dom_____, a ojciec wraca _____ pracy. Ja wracam _____ babci. Po kolacji idziemy razem (*together*) _____ przedstawien_____. On jest _____ teat_____.

5. Indeterminate verbs of motion show motion which _____

_____

Self-Test Lesson 21 (cont.)

6. Provide the present tense forms required by the pronoun for the following verbs:

	ona	oni
lecieć	_____	_____
nieść	_____	_____
nosić	_____	_____
jeździć	_____	_____
biec	_____	_____
biegać	_____	_____
płynąć	_____	_____
wieźć	_____	_____
wozić	_____	_____
chodzić	_____	_____

7. Circle the verb form which best fits the context.

A. Moja córka już idzie / chodzi, jeszcze nie umie biec / biegać

B. Gdzie wieziesz / wozisz ten stary stół?

C. Mój syn jest bardzo energiczny. On ciągle leci / lata po mieszkaniu.

D. Zawsze niosę / noszę listy na pocztę.

E. Kiedy jedziecie / jeździcie do Warszawy?

F. Nie lubię płynąć / pływać w grudniu, bo woda jest za zimna.

Self-Test Lesson 21 (cont.)

8. Using the Grzebieniowski or Stanisławski dictionary, find the following information:

   a. the gender of *baśń* _____

   b. the meaning of the verb form *otrzyma* _____

   c. the technical meaning of *tarcza*, used in reference to a clock _____

9. Answer the following questions in Polish:

   a. Czy Stany wydają dużo ładnych znaczków?

   b. Po co Wanda dzwoniła do Kazika?

   c. Ile kosztuje rozmowa z budki w Stanach?

   d. Na jakiej konferencji był. eś/aś?

10. Translate into English:

   a. Zwykle czytam Życie Warszawy.

   b. Skąd mogę zadzwonić do Krakowa?

   c. Niestety zajęty. Proszę chwilę poczekać.

   d. Na jakiej ulicy masz nowe mieszkanie?

   e. Zupełnie o nim zapomniałem.

Self-Test Lesson 21 (cont.)

11. Translate into Polish:

a. Too bad, for it (a meeting) was rather interesting.

b. I live in a small apartment. There's a large room, a kitchen, and a bath.

c. There is no drugstore in the country/(countryside).

d. I often go to Zakopane, but I never go downtown.

e. In Wroclaw there is a hotel, 2 good restaurants, a big post office, and lots of theatres.

f. What are you concerned about?

Answer Keys, Packet 21

Packet 21, No. 3

1. rynek
2. hotel (Hotel Europejski)
3. kino
4. poczta
5. restauracja/bar mleczny
6. kawiarnia
7. Dom Mody
8. ul. Krakowska
9. ul. Warszawska
10. ul. Amerykańska
11. ul. Wyszyńskiego
12. kościoł .

Packet 21, Swan 21 F. 4

ona jest teraz w banku
ona jest teraz w sali konferencyjnej
on jest teraz w hotelu.
ona jest teraz na poczcie.
ona jest teraz na ulicy
ona jest teraz w mieście.
ona jest teraz na koncercie.
ona jest teraz w barze mlecznym.
ona jest teraz na przedstawieniu.
ona jest teraz w Hotelu Europejskim.
ona jest teraz w gabinecie.
ona jest teraz na demonstracji.
ona jest teraz na balkonie.
ona jest teraz na zjeździe.

Packet 21, Swan 21 F. 8

a. Zapomniał.em/am o pani Marcie.
b. Zapomniał.em/am o niej.

a. Zapomniał.em/am o panu Karolu.
b. Zapomniał.em/am o nim.

a. Zapomniał.em/am o pani Jadwidze.
b. Zapomniał.em/am o niej.

a. Zapomniał.em/am o panu Zenonie.
b. Zapomniał.em/am o nim.

a. Zapomniał.em/am o pani Julii.
b. Zapomniał.em/am o niej.

a. Zapomniał.em/am o panu Bogdanie.
b. Zapomniał.em/am o nim.

a. Zapomniał.em/am o pani Oldze.
b. Zapomniał.em/am o niej.

Packet 21, Swan 21 F. 8 (cont.)

a. Zapomniał.em/am o panu Juliuszu.
b. Zapomniał.em/am o nim.

a. Zapomniał.em/am o pani Ewie.
b. Zapomniał.em/am o niej.

Packet 21, Swan 21 F. 13

a. Pani jest teraz u Jolanty.
b. Pani idzie do Jolanty.
c. Pani wraca od Jolanty.

a. Jesteś teraz u Zbigniewa.
b. Idziesz do Zbigniewa
c. Wracasz od Zbigniewa.

a. Jesteście teraz u Zosi.
b. Idziecie do Zosi.
c. Wracasz od Zosi.

a. Oni są teraz u Macieja.
b. Oni idą do Macieja
c. Oni wracają od Macieja.

Packet 21, Swan 21 F. 14

a. Jestem w mieszkaniu.
b. Idę do mieszkania.
c. Wracam z mieszkania.

a. Jestem na zebraniu.
b. Idę na zebranie.
c. Wracam z zebrania.

a. Jestem w mieście.
b. Idę do miasta.
c. Wracam z miasta.

a. Jestem na poczcie.
b. Idę na pocztę
c. Wracam z poczty.

a. Jestem w aptece.
b. Idę do apteki.
c. Wracam z apteki.

a. Jestem na balkonie.
b. Idę na balkon.
c. Wracam z balkonu.

a. Jestem w kinie.
b. Idę do kina.
c. Wracam z kina.

a. Jestem w teatrze.
b. Idę do teatru.
c. Wracam z teatru.

a. Jestem na przedstawieniu.
b. Idę na przedstawienie.
c. Wracam z przedstawienia.

a. Jestem w hotelu.
b. Idę do hotelu.
c. Wracam z hotelu.

a. Jestem w szkole.
b. Idę do szkoły.
c. Wracam ze szkoły.

a. Jestem na demonstracji.
b. Ide na demonstrację.
c. Wracam z demonstracji.

Packet 21, Swan 21F. 14 (cont.)

a. Jestem w sklepie spożywczym.
b. Idę do sklepu spożywczego.
c. Wracam ze sklepu spożywczego.

a. Jestem na zjeździe.
b. Idę na zjazd.
c. Wracam z zjazdu.

a. Jestem w pokoju.
b. Idę do pokoju.
c. Wracam z pokoju.

Packet 21, No. 5

A. Kochana Agato!

Nie mogę dzisiaj Ciebie spotkać, bo jestem strasznie zajęty. Spałem wczoraj u matki, bo ona źle się czuje. Z mieszkania matki zaraz poszedłem do Ciebie. Już idziemy z matką do miasta, do lekarza, i od lekarza do apteki. Z apteki matka wraca do domu, a ja idę na pocztę. Na poczcie kupię kartki i znaczki. (Nie zapominam o siostrze. Ona teraz mieszka na wsi ale nie we wsi.) Z poczty wracam do pokoju. Idę do kuchni, gdzie jem kolację. W kuchni na stole leży nowa książka, którą bardzo chcę czytać. Z kuchni idę do sypialni. Muszę dobrze spać, bo jutro pojadę do Zakopanego na zjazd.

Całuję,

Marek

B. Droga Julio!

Jestem Twoją korespondencyjną przyjaciółką. Nazywam się Maria Dmuchowska. Chcę ci powiedzieć trochę o sobie. Mieszkam w Katowicach w Polsce. Moje mieszkanie jest w centrum miasta na dużej ulicy. Mam swój pokój. W pokoju śpię i czytam. Często pomagam matce w kuchni.

Rano idę do szkoły. Ze szkoły idę do sekretariatu w ważnym biurze, gdzie pracuje moja matka. Po pracy idziemy do baru mlecznego. W barze mlecznym jemy obiad. Z baru mlecznego idziemy albo do sklepu albo na pocztę. Potem idziemy do gabinetu ojca, który jest na rynku. Razem idziemy do kawiarni. Kawiarnia jest na ul. Pięknej. Potem w restauracji jemy kiełbasę z kapustę. Z restauracji idziemy albo na przedstawienie, albo na koncert albo wracdmy do domu. W domu idziemy spać.

Ciekawa jestem, co zwykle robisz.
Czekam na Twój list.

Maria

Packet 21, Swan 21 F. 10

a. On jest w Radomiu.
b. On jedzie do Radomia.
c. On wraca z Radomia.

a. Jesteśmy w Bydgoszczy.
b. Jedziemy do Bydgoszczy.
c. Wracamy z Bydgoszczy.

a. Jesteście w Opolu.
b. Jedziecie do Opola.
c. Wracacie z Opola.

a. Jesteś w Kielcach.
b. Jedziesz do Kielc.
c. Wracasz z Kielc.

a. Jesteście w Krakowie.
b. Jedziecie do Krakowa.
c. Wracacie z Krakowa.

a. Jestem w Sosnowcu.
b. Jadę do Sosnowca.
c. Wracam z Sosnowca.

a. Jesteśmy w Wałbrzychu.
b. Jedziemy do Wałbrzycha.
c. Wracamy z Wałbrzycha.

a. Ona jest w Łodzi.
b. Ona jedzie do Łodzi.
c. Ona wraca z Łodzi.

Packet 21, Swan 21 F. 11

a. Jedziesz do Wrocławia
b. Często jeździsz do Wrocławia.

a. Jedziemy do Zakopanego.
b. Często jeździmy do Zakopanego.

a. On jedzie do Gdyni
b. On często jeździ do Gdyni.

a. Jedziecie do Katowic.
b. Cęto jeździcie do Katowic.

a. Jadę do Gdańska.
b. Często jeżdżę do Gdańska.

Packet 21, Swan 21 F. 11 (cont.)

a. One jadą do Sopotu.
b. One często jeżdżą do Sopotu.

a. Pani jedzie do Zabrza.
b. Pani często jeździ do Zabrza.

a. Jadę do Koszalina.
b. Często jeżdżę do Koszalina.

Packet 21, Swan 21 F. 17

a. teraz niosę, teraz niesiemy
b. często noszę, często nosimy

a. teraz jadę, teraz jedziemy
b. często jeżdżę, często jeździmy
c. zaraz pojadę, zaraz pojedziemy

a. teraz biegnę, teraz biegniemy
b. często biegam, często biegamy
c. zaraz pobiegnę, zaraz pobiegniemy

a. teraz lecę, teraz lecimy
b. często latam, często latamy
c. zaraz polecę, zaraz polecimy

a. teraz wiozę, teraz wieziemy
b. często wożę, często wozimy
c. zaraz powiozę, zaraz powieziemy

a. teraz płynę, teraz płyniemy
b. często pływam, często pływamy
c. zaraz popłynę, zaraz popłyniemy

Packet 21, No. 7

Part A

1. idziemy
2. płyniesz
3. jeżdżę / chodzę
4. chodzi
5. leci
6. pływają
7. latamy
8. biegają
9. jedziecie
10. nosi / wozi

Packet 21, No. 7 (cont.)

Part B

1. Ten pan dobrze pływa i teraz płynie na drugi brzeg.
2. Ja wiozę psa w samochodzie, a oni nigdy nie wożą psów w samochodzie.
3. Wczoraj jeździłem/jeździłam do znajomego, i teraz jadę na zebranie.
4. Syn szybko biegnie do matki, kiedy ją widzi, i oni razem biegną do mieszkania.
5. Ona teraz niesie swoje rzeczy do biura, a ja niosę swoje na konferencję.
6. Ci państwo zwykle noszą nowe buty, żeby szybko biegć.
7. W maju one latały do Paryza i dziś lecą do Poznania.
8. Moja sąsiadka teraz idzie do sklepu spożywczego. Ona zwykle chodzi do sklepu w środę.
9. Czy wieziecie swoje dziecko do lekarza?
10. Jak jedziecie do Nowego Jorku? Lecicie czy płyniecie?

Part C

1. szłam
2. Latam
3. pływać
4. szedłeś
5. wiózł
6. biegali
7. chodzę
8. nosi
9. chodzimy; jeździłyśmy
10. niosą
11. chodzi/idzie (both answers are correct)

Part D

("/" separates different possible answers for the same blank[s]... and ";" separates answers for two blanks.)

1. jadę / lecę
2. wieziesz
3. latać; lataliśmy / latałyśmy / lecimy
4. biegli; biegali
5. jeździ
6. idą
7. niosę
8. pływamy
9. nosisz
10. wiezie
11. lecą/latają (both correct)
12. chodzicie; jedziecie
13. biegną; idę (or) biegli; szedłem / szłam
14. niesie
15. płynie; pływać

Packet 21, No. 7 (cont.)

Part E

Dzisiaj wieczorem Stefan jedzie do hotelu. Ten hotel stoi przy ul. Warszawskiej. Stefan ma duży pokój z sypialnią i łazienką. Dzisiaj rano on je śniadanie w kawiarni, potem idzie na pocztę. Jego żona idzie do Domu Mody, ale on jest głodny i jedzie na zakupy do sklepu spożywczego. Teraz oni idą na ulicę Krakowską i na rynek, a po obiedzie jadą do kina. W niedzielę oni idą do kościoła przy ulicy Wyszyńskiego.

Packet 21, No. 10

2. Adjectival Names:

Mokotowska
Bracka
Krucza
Wspólna
Hoża
Chmielna
Złota
Świętokrzyska
Dobra
Twarda

Nominatives:

Aleje
Zjazd
Powiśle
Krzywe Koło
Nowy Świat
Mariensztat

3. (a) ul. Wysoka
(b) ul. Dobra
(c) ul. Wspólna
(d) ul. Kowalskiego

Packet 21, No. 13

I.b)

I	II	III
2 bąk	11 pszczoła	11 źle
5 czosnek	4 pieczywo	7 ryś
11 dźwig	3 piątek	4 mrówka
3 chustka	1 pełno	8 rząd
8 dać	8 pijak	10 zwierzę
10 dziennik	9 psi	1 las
1 bar	7 pięta	2 łajdak
9 dzban	6 pień	6 rys

Packet 21, No. 13 I.b) (cont.)

I	II	III
6 ćma	2 pianowy	12 żaba
4 cichy	5 pieniądz	6 rys
7 dach	10 psuć	5 rdza
13 hiperbola		3 mroźny
12 dżungla		9 zlew
14 hydra		

I.c)

f	(rodzaj) żeński	feminine
nieod.	wyraz niedomienny	indeclinable word
s	rzeczownik	substantive (noun)
zob.	zobacz	see
med.	medycyna	medicine
vi	czasownik nieprzechodni	intransitive verb
imp	forma nieosobowa	impersonal form
zw.	zwykle	usually
comp	stopień wyższy	comparative (degree)
przysł	przysłowie	proverb
itp.	i tym podobne	and so on
techn	techniczny	technical
skr.	skrót	abbreviation
pot.	potoczny	colloquialism
np.	na przykład	for example

I.d)

mistress, hostess	f	sing
calf	n	sing
bone	f	sing
scissors	-	pl only
blood	f	sing
salesman	m	sing
fireworks	m	sing

I.e)

sanki - 2 ofiara - 2

Packet 21, No. 13 (cont.)

I.f)

Vistula River
Gulf of Mexico
Baltic Sea
Hel Peninsula
Rocky Mountains
English Channel
Rome
Szczecin (city)
Switzerland

I.g)

elevator	(am. = American, i.e., used in American English as opposed to British English)
flop	(pot. = colloquial)
crab	(zool. = zoology)
hyphen	(gram. = grammatical term)
serf	(his. = historical)
nucleus	(fiz. = physics)

I.h)

(1) sieć: net (The topic is fishing and that is the only meaning that fits.)

(2) sieć: system of pipes, mains (Sieć *wodociągowa* is given as a fixed expression at the end of the entry.)

(3) pikuje: (from *pikować*) dives, nosedives (the subject must be aviation because *pilot* and *samolot* are mentioned in the context.)

II.a)

Grzebieniowski lists most verbs' meanings under their imperfective infinitive forms:

przekształcić (pf.)	transforms	przekształcać (imp.)
towarzyszyć (impf.)	accompany	towarzyszyć (impf.)
biec (impf. det.)	run	biegać (impf. indet.)
napisać (pf.)	write	pisać (impf.)

Packet 21, No. 13 (cont.)

II.b)

(1) czerwienię się (from *czerwienić się* [impf.] like *robić - robię:* redden, blush).

(2) przygotuję (from *przygotować* [pf.]; like *interesować się - interesuje się:* look under [impf. form]; *przygotować:* prepare, get ready).

(3) szukam (from *szukać* [imp.]; like *czytać - czytam:* look for).

(4) modli się (from *modlić się* [impf.]; like *robić - robi:* pray).

(5) oddają (from *oddawać* [impf.]; like *dawać - dają:* give back).

(6) uciekniemy (from *uciec* [pf.]; like *biec - biegniemy:* look under impf. form *uciekać:* flee).

(7) zakryję (from *zakryć* [pf.]; like *żyć - żyje:* cover).

(8) rozwiodą się (from *rozwieść się* [pf.]; like *nieść - niosą* and *iść - idą:* look under impf. form *rozwodzić się:* divorce).

(9) szepczą (from *szeptać* [impf.]; like *pisać - piszą:* whisper).

(10) całuję (from *całować* [impf.]; like *interesować się - interesuję:* kiss).

II.c)

opowiadanie	opowiadać	narrative, tale, story
zepsucie	zepuć	(the) spoiling
wydarzenie	wydarzyć się	event, occurance
zgotowany	zgotować	prepared
zabity	zabić	killed
zużyty	zużyć	used up, worn out
pociągający	pociągać	attractive
powtarzający	powtarzać	repeating, recurring
potępiając	potępiać	while condemning
pozdrawiając	pozdrawiać	while greeting

Packet 21, No. 13 (cont.)

III.

a. walk in Indian style, single file
b. hunger after learning
c. take someone at his word
d. it amounts to the same (thing)
e. safe and sound

Packet 21, No. 14

II. a) 30

b) Sell stamps, send letters, send cards, register and send packages, register and send money, send telegrams, provide telephone service.

III. sport - sportowy
kraj - krajowy
poczta - pocztowy
państwo - państwowy

Packet 21, No. 15

1. a. Inżynier Kwiatkowski
b. Yes
c. by phone

5. wewnątrz - wewnętrzny
zewnątrz - zewnętrzny
miesiąc - miesięczny

telefonować - telefon
telegrafować - telegraf
kosztować - koszt

11. życiorys - biography
żyć - to live live, life
życie - life

Packet 21, No. 16

I.

	A. miasto	B. cena	C. miesiąc
1.	Warszawa	15 zł	wrzesień
2.	Kraków	25 zł	grudzień
3.	New York	35 ¢	wrzesień
4.	Warszawa	5 zł	wrzesień
5.	Warszawa	20 zł	październik
6.	Kraków	4 zł	marzec

II. A. 1. daily (codziennie)
2. weekly (tygodniowo/tygodnik)
3. daily (codziennie/dziennik)
4. weekly (tygodniowo/tygodnik)
5. weekly (tygodniowo/tygodnik)

B. 1. 38 years (1944-1982)
2. 28 years
3. 11 years
4. 32 years
5. 37 years

C. dzień - dziennik
tydzień - tygodnik
rok - rocznik

Packet 21, Swan 21.F 18

a. On mieszka albo w Białymstoku, albo w Zakopanem.
b. Chciałbym/Chciałabym mieszkać albo w Katowicach, albo w Sosnowcu.
c. Gdzie byłeś/byłaś wczoraj?
d. Byłem/Byłam na demonstracji przed pocztą. Szkoda, że tam nie byłeś/byłaś.
e. Nigdy nie byłem/byłam w tym pokoju.
f. Moja rodzina jest teraz na zebraniu w kościele.
g. Oni mieszkają w małej wsi pod Koszalinem.
h. Jutro rano idę na bardzo ważną konferencję.
i. W moim mieszkaniu jest kuchnia i łazienka, ale nie ma sypialni,
j. Właśnie wracam z zebrania w sali konferencyjnej.
k. Jakie było zebranie? Jakie zebranie?
l. Zupełnie zapomniał.em/am o tym zebraniu.
m. Szkoda, było dość ciekawe.
n. Czy twoje dziecko już chodzi?
o. Nie, jeszcze nie chodzi.
p. Co niesiesz? Niosę magnetofon. Zawsze noszę magnetofon.
q. Co wiezie ta ciężarówka? Kapustę i jajka.
r. Zwykle chodzę do szkoły, ale dziś jadę.
s. Ona zwykle lata, ale tym razem ona jedzie samochodem.
t. Zwykle wracam z pracy o 6:00 (szóstej).

Packet 21, No. 17 SELF-TEST

1. do + Gen. u + Gen. od + Gen.
2. na + Acc. na + Loc. z + Gen.
3. do + Gen. w + Loc. z + Gen.

4. Już rano. Siostra idzie do szkoły, brat na uniwersytet. Rano matka zawsze chodzi do sklepu, a ojciec do pracy. Ja będę cały dzień u babci. Wieczorem siostra wraca ze szkoły, brat z uniwersytetu. Matka już jest w domu, a ojciec wraca z pracy. Ja wracam od babci. Po kolacji idziemy razem na przedstawienie. Ono jest w teatrze.

5. has more than one endpoint or goal (repeated or habitual action; random motion; generic action or ability).

6.

	ona	oni
lecieć	leci	lecą
nieść	niesie	niosą
nosić	nosi	noszą
jeździć	jeździ	jeżdżą
biec	biegnie	biegną
biegać	biega	biegają
płynąć	płynie	płyną
wieźć	wiezie	wiozą
wozić	wozi	wożą
chodzić	chodzi	chodzą

7. a. chodzi; biegać
   b. wieziesz
   c. lata
   d. noszę
   e. jedziecie
   f. pływać

8. a. baśń - feminine
   b. otrzyma - s/he will recieve, get
   c. tarcza - dial/face

9. a. Tak, Stany wydają dużo ładnych znaczków.
   b. Ona chciała wiedzieć, czy Kazik załatwił bilety.
   c. W Stanach rozmowa z budki kosztuje 10 albo 20 centów.
   d. był.em/am na konferencji dziennikarzy / lekarzy / kobiet / adwokatów (almost any personal noun in the genitive plural.)

10. a. I usually read Warsaw Life.
    b. Where can I call Crakow?
    c. Unfortunately, it's busy. Please wait a moment.
    d. On what street do you have a new apartment?
    e. I completely forgot about it/him.

Packet 21, No. 17 SELF-TEST (cont.)

11. a. Szkoda, bo było dość ciekawe.
    b. Mieszkam w małym mieszkaniu. Jest tam duży pokój, kuchnia i łazienka.
    c. Na wsi nie ma apteki.
    d. Często jeżdżę do Zakopanego, ale nigdy nie chodzę/jeżdżę do centrum.
    e. We Wrocławiu jest hotel, dwie dobre restauracje, duża poczta i dużo teatrów.
    f. O co ci chodzi?

UNIT TWENTY-TWO

(Lesson 22)

Unit 22

Student-Instructor Checklist

Name: _____

☐	Vocabulary Quiz on Lesson 22.
☐	Do orally exercises in Swan 22.G.3.
☐	Do orally exercises in Swan 22.G.19.
☐	Do orally exercises in Swan 22.G. 10.
☐	Write a translation (Packet 22, No. 14).
☐	Write a dictation (Packet 22, No. 16).
☐	Show your work and answer orally questions (Packet 22, No. 17).
☐	Show your work and answer orally questions (Packet 22, No. 18).
☐	Show your work and answer orally questions (Packet 22, No. 19).
☐	Show your work and discuss it (Packet 22, No. 20, I-IV).
☐	Pretest Unit 22

Grade

Written	☐	Test Unit 22
Oral	☐	Total

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty-Two

Unit Twenty-Two contains a number of verbs of motion indicating motion on foot and motion by conveyance. It consists of Lesson 22 in Swan, some readings on the verbs of motion and transportation, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Twenty-Two you will be able to:

Vocabulary	-distinguish between verbs of motion indicating motion on foot or by either means of conveyance.
	-form perfective verbs of motion.
	-use verbs of motion in some idioms.
	-translate from Polish into English and from English into Polish.
Grammar Concepts	-form perfective verbs of motion.
	-use verbs of motion with prepositions.
	-use the instrumental of means.
Speaking, Listening and Writing	-make a hotel reservation.
	-communicate about transportation.
	-register at a hotel.
	-write a story about arrivals and departures.
	-write a dictation.
Reading	-read newspapers advertisements.
	-learn more about transportation and travel.
	-read about travellers and their experiences.

Unit 22 Student Activity Schedule
Lesson 22

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the Vocabulary List on Lesson 22 in Packet 22, No. 1.
	* 2. Listen to the Vocabulary List on Pol 05 Tape 22A.
	3. Optional. Make and use flashcards and take an occasional self-test on the vocabulary.
	4. Have a dictionary at hand -- you are going to need it in this Unit.
	5. Optional. Make and use flashcards for the vocabulary in Packet 22., Nos. 17, 18, 19 and 20. This additional vocabulary will be used often in the next few Units.
	* 6. Go to an instructor and take the Vocabulary quiz on Lesson 22.
	B. Verbs of Motion: *iść/chodzić* vs *jechać/jeździć* 1. Read Packet 22, No. 2 *Iść/chodzić vs jechać/jeździć.*
	2. Do exercises in Packet 22, No. 3 (Exercises on Two Types of Motion). See Answer Key.
	3. Read Packet 22, No. 4 (Some Idiomatic Usage of Verbs of Motion).
	4. Do exercises in Packet 22, No. 5 (Exercise on Idiomatic Verbs of Motion). See Answer Key.
	5. Read Swan 22.A, B, C, D (Dialogues).
	* 6. Listen to these dialogues on Pol 05 Tape 22.A
	7. Read Swan 22.E (Uwagi).
	* 8. Listen to exercise in Swan 22.G.1 on Pol 05 Tape 22B.
	9. Do exercise on Swan 22.G.2 and 13 (Ćwiczenia). See Answer Key.
	* 10. Go to an instructor and do orally exercise in Swan 22.G.3 (Ćwiczenia).

Student Checklist	Activities
	C. The Instrumental of Means
	1. Read "The Instrumental of Means" in Swan 22.F (Zapamiętaj).
	2. Read "The Instrumental of Means" in Packet 22, No. 6.
	3. Read "Means of Conveyance and Writing Implements and Materials" in Swan 22F (Zapamiętaj).
	* 4. Listen to exercises 4 and 6 in Swan 22G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 22B.
	5. Do exercise in Swan 22.G.5 (Ćwiczenia). See Answer Key.
	D. Prefixed Verbs of Motion
	1. Read Common Prefixed Perfectives of *jechać* in Swan 22F (Zapamiętaj).
	2. Read Prefixed Prefective Forms of *jechać* in Packet 22, No. 8.
	* 3. Listen to exercises 16, 17, and 18 in Swan 22G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 22B.
	4. Do exercises in Packet 22, No. 9. See Answer Key.
	* 5. Go to an instructor and do orally exercises in Swan 22.G.19.
	E. Prepositions of Location vs Motion
	1. Read "Prepositons Taking Either Instrumental or Locative" in Swan 22F (Zapamiętaj).
	2. Read "Bodies of Water and Related Words" in Swan 22F (Zapamiętaj).
	3. Read Review of Prepositions of Location vs Motion in Packet 22, No. 10.
	* 4. Listen to exercises 7, 8, 11, 12 and 15 in Swan 22G (Ćwiczenia).
	5. Do exercises in Swan 22.G.9 and 14. See Answer Key.

Unit 22
Lesson 22

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	6. Do exercises in Packet 22, No. 11. See Answer Key.
	* 7. Go to an instructor and do orally exercises in Swan 22.G.10.
	F. Culture
	1. Read the Cultural Note in Packet 22, No. 12.
	G. Additional Reading
	* 1. Read Additional Reading in Packet 22, No. 13. Listen to its reading on Pol 05 Tape 22A after reading the dialogues in Swan.
	2. Do exercises on Additional Reading in Packet 22, No. 14 using your dictionary. Now turn the page and compare your translation with the translation in Packet 22, No. 15.
	* 3. Go to an instructor and discuss with him your translation.
	H. Dictation
	* 1. Listen to the dictation on Pol 05 Tape 22B after doing the exercises in Swan. Write the dictation in Packet 22, No. 16.
	* 2. Go to an instructor and have him check your written work.
	I. Reading
	1. Read *Przyjazdy: Na dworcu* in Packet 22, No. 17.
	2. Answer Questions in Packet 22, No. 17, 2. See Answer Key.
	3. Reread the story and check in the dictionary the vocabulary you are not familiar with.
	4. Read the questions in the part *Rozmawiajmy* using the vocabulary provided.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	5. Find the answers to the questions in the story. Orally formulate your questions.
	* 6. Listen to the reading and questions on Pol 10 Tape 12.
	7. Write the answers to the questions in Packet 26, No. 17.
	* 8. Go to an instructor and have him check your work in Packet 22, No. 17, 2, 5, and 7. Then answer for him orally the questions in this section of the Packet.
	10. Work through the reading *Przyjazdy: Hotele* in Packet 22, No. 18 in the same order as you have done in Packet 22, No. 17.
	* 11. Go to an instructor and have him check your work.
	12. Repeat the same process with the reading *Przyjazdy: W recepcji* in Packet 22, No. 19.
	* 13. Go to an intructor and have him check your work.
	J. <u>Reading Skills/Newspapers</u>
	1. Look at the first advertisement (Nowy Jork-Warszawa), No. 20.
	2. Answer questions in the same section of the Packet, either in English or in Polish. Use your dictionary and the vocabulary provided.
	3. Now look at the second advertisement (TS/s Stefan Batory) and answer the questions in the same section of the Packet.
	4. Now read the third advertisement (Orbis) and answer the questions using your dictionary and the vocabulary provided.
	5. Finally examine the fourth advertisement (Polonaise Hotel) and repeat the same steps as you have done before.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	6. See Answer Keys to Packet 22, No. 20.
	* 7. Go to an instructor and discuss with him any problems you might have encountered working on each section (I-IV) in this Packet.
	K. Review
	* 1. Listen to exercises in Swan 22.G.20 (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 22B. See Answer Key.
	2. Read the Objective List for Unit 22. See whether you can meet all the objectives. If you have difficulty with any, go back and review the material.
	3. Do Packet 22, No. 21 (Self-test). See Answer Key.
	*L. Take Unit 22 Pretest. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	*M. Take Unit 22 Test. Have it checked by an instructor.

Polish Proverbs:

Kto późno przychodzi,
sam sobie szkodzi

He who comes late harms himself.

Vocabulary List, Lesson 22

albo...albo	EITHER...OR
Atlantyk	ATLANTIC
atrament	INK
autobus	BUS
autokar	TOURING BUS
Bałtyk	BALTIC SEA
brzeg	BANK, SHORE
co najmniej	AT LEAST
deszcz	RAIN
dopóki nie	UNTIL
dwa razy tyle	TWICE AS MUCH
Francja	FRANCE
góra	MOUNTAIN
granica	BORDER
jezioro	LAKE
krew	BLOOD
list	LETTER
lotniczy	AIR
lotnisko	AIRPORT
łódź	BOAT
Łódź	ŁÓDŹ (city)
morze	SEA
motocykl	MOTORCYCLE
motor	MOTOR BIKE
najechać	TO RUN INTO
nigdzie	NOWHERE
ocean	OCEAN
około	CIRCA, NEARBY
otrzymać	TO RECEIVE
Pacyfik	PACIFIC
para	COUPLE
paszport	PASSPORT
pisak	MARKER
plaża	BEACH
pociąg	TRAIN
pojechać	TO TRAVEL
prawdopodobnie	PROBABLY
prąd	CURRENT
przeciwny	OPPOSITE
przejechać	TO RUN ACROSS

Vocabulary List, Lesson 22

przyjechać	TO ARRIVE
rower	BICYCLE
rzeka	RIVER
samochód	AUTOMOBILE
samolot	AIRPLANE
sens	SENSE
słońce	SUN
spod	FROM UNDERNEATH
spomiędzy	FROM BETWEEN
spoza	FROM BEHIND
statek	SHIP
staw	POND
strona	SIDE
strumyk	STREAM
tak samo	THE SAME
taksówka	TAXI CAB
tramwaj	STREET CAR
wakacje PL.	VACATION
wiatr	WIND
wieczne pióro	FOUNTAIN PEN
wiza	VISA
w ręku	IN HAND
wybrzeże	SEASIDE
wyjechać	TO LEAVE
zagranica	ABROAD
zajechać	TO DROP BY
zależeć	TO DEPEND
zamiar	INTENTION
zamierzać	TO INTEND
znad	FROM ABOVE
zostać	TO STAY
zza	FROM BEHIND

Iść/chodzić vs *jechać/jeździć*

I. As you have seen in Unit 21 (Packet 21, No. 6) the Verbs of Motion (Imperfective, Determinate and Indeterminate) make a definite distinction between motion on foot (iść/chodzić) and motion by conveyance (jechać/jeździć). Exercises on Imperfective Verbs of Motion (Packet 21, No. 7) have introduced two symbols for those two types of motion: for *iść/chodzić* and for *jechać/jeździć*. These symbols will be used in any future references.

II. When motion by conveyance other than a ground transportation is involved verbs of "flying" (*lecieć/latać*) and "swimming" (*płynąć/pływać*) may be used respectively. Thus one says:

Jadę do Warszawy (implied: ground transportation, car, train)

Jadę do Warszawy (implied: I travel)

but:

Lecę do Warszawy (specific: by plane)

Płynę do Warszawy (specific: by boat)

These verbs will also use the symbol .

III. Consequently *iść/chodzić* cannot be used when motion on foot is physically impossible, e.g., because of distance, water barrier, etc.

You cannot say:

Idę z Ameryki do Polski (physically impossible)

But you can say:

Jadę do Polski (I am traveling; I am going by conveyance)

Lecę do Polski (I am going by plane)

Płynę do Polski (I am going by boat)

Exercises on Two Types of Motion

I. Write in the appropriate verbs of motion in the present tense:

1. Z Krakowa do Lublina pociąg _____ siedem godzin.

2. Moja siostra codziennie _____ do szkoły.

3. Ona teraz _____ do kina.

4. Ten autobus zawsze _____ naszą ulicą.

5. Czy pan _____ czy _____ na uniwersytet?

II. Depending on means of conveyance, use proper verbs of motion in in the past tense:

1. Amerykańskie samoloty _____ bardzo szybko.

2. Nasz statek _____ z Gdyni do Londynu.

3. Ona zawsze _____ samolotem.

4. Czy pani lubi _____ pociągiem?

5. Stefan wczoraj _____ samochodem.

Some Idiomatic Usage of Verbs of Motion

In Swan, Lesson 22D you find a question: *Jak długo idzie list z Polski do Ameryki?* (How long does a letter "take" from Poland to America?). Obviously a letter does not "go" in the Polish sense of the verb *iść* which refers to a motion on foot only.

Idioms like this are numerous in Polish and they should not be understood literally but figuratively, as a manner of speaking about certain forms of motion. Here are a few examples of such idioms:

1. *Chodzić* instead of *jeździć*. For means of conveyance using regularly scheduled routes, time-tables, etc., such as buses, streetcars, and trains, use *chodzą* rather than *jeżdżą*:

   Tutaj tramwaje nie chodzą (Streetcars do not run here.)

   Ten pociąg chodzi z Krakowa do Łodzi (This train runs from Kraków to Łódź.)

2. *Iść* instead of *jechać*. The same applies to these means of conveyance when they are actually in motion:

   Dokąd idzie ten autobus? (Where is this bus going?)

   Ten pociąg idzie do Poznania (This train goes to Poznań.)

   But the regular verb *jechać* is used when describing the character of motion:

   Nasz pociąg jedzie bardzo szybko (Our train goes very fast.)

3. *Lecieć* instead of *jechać*. In contemporary colloquial Polish the verb *lecieć* is becoming more and more popular to denote a very fast motion, and is often used with reference to means of ground transportation. One may hear such expressions as:

   O której leci pociąg do Wrocławia?
   (What time does the train to Wrocław pass through?)

   Już leci mój autobus.
   (My bus is coming.)

4. *Iść/chodzić* in the sense of "running" or "working" is often used instead of *działać* or *pracować*, particularly with reference to watches and precise mechanisms:

   Mój zegarek dobrze chodzi (My watch runs well.)

   Maszyna idzie bardzo cicho (A machine works very quietly.)

Some Idiomatic Usage of Verbs of Motion (cont.)

5. *Iść* in the sense of "going well, smoothly" is often used in colloquial or proverbial phrases:

Dobrze mi idzie w szkole (I am doing fine in school.)

To poszło po maśle (It went very smoothly.)

In contemporary colloquial Polish one may also encounter the verb *leci* used in the same sense:

Jak leci? (How are things?)

6. *Iść* (never *chodzić*) is used with some abstract notions such as *czas* (time), *życie* (life), *sprawa* (affair), etc...

Czas idzie wolno (Time goes slowly.)

Życie przeszło szybko (Life passed quickly.)

Jak idą sprawy? (How are the affairs going?)

7. *Iść/chodzić* + Dative in the sense of "what's the matter?"

O co ci chodzi? (What's the matter?)

Idzie mi o moją siostrę (I am concerned about my sister.)

Exercises on Idiomatic Verbs of Motion

Translate into Polish using idiomatic verbs of motion:

1. What time does the train arrive?

2. This bus does not go any further.

3. Where does this streetcar go?

4. His watch does not work.

5. How are things with you?

6. What's the matter with him?

7. American trains always go very fast.

8. Does this train go to Katowice?

9. Time flies.

10. Streetcars do not run here.

The Instrumental of Means

I. In Swan, Lesson 22A (Czym się jedzie do Łodzi?) and F (Zapamiętaj), you have some examples of the Instrumental case as designator of means by which the action (including motion) is accomplished.

This form is particularly important when references are made to the motion by a vehicle in which the person rides:

Anna jedzie samochodem (Anna is traveling by car - implied in the car)

Lecieliśmy polskim samolotem (We traveled by a Polish plane - implied: in the plane)

The only exception to this rule is expressions referring to a vehicle or means of locomotion on which (on the top of which) the person is physically sitting, e.g., bicycles, horses, etc...

Compare:

Jadę pociągiem (I am traveling by train - physically in the train)

Jadę na rowerze (I am traveling by bicycle - physically on it)

Never translate mechanically the English preposition on as *na* (I travel on a bus) since Polish:

Jadę na autobusie means: I am traveling, sitting on the top of a bus, on its roof.

If you want to be very specific you may say

Jechałem w autobusie (I travelled sitting in a bus)

Leciałem w samolocie (I travelled sitting in a plane)

but always

Na statku (by boat, on boat) Never: *W statku*

II. Although *iść/chodzić* has very definite meaning of motion on foot, in order to distinguish it from its usage as "attending, frequenting" (see Packet 21, No. 6, pt. Ib - repeated or habitual action), a noun *piechota* (lit. foot soldiers, infantry) is added to the verb in the Instrumental case.

Compare:

Mój syn chodzi (My son walks.)

Mój syn chodzi do szkoły (My sons attends school.)

Mój syn chodzi do szkoły piechotą (My son walks to school.)

The Instrumental of Means (cont.)

In a popular poem for children "Spóźniony Słowik" (Mr. Nightingale Is Late) by Julian Tuwim, Mrs. Nightingale worries about her husband being late for dinner. When he finally arrives he offers his apologies:

...Wybacz, moje złoto,
Ale wieczór taki piękny, że szedłem piechotą.

(Forgive me, my dear, but the evening was so lovely that I walked.)

In some parts of Poland the expression *chodzić na piechotę* is used.

III. The Instrumental of means is always used when it designates an instrument by which an action is being conducted:

Piszę ołówkiem (I am writing with a pencil.)

Napisał list piórem (He wrote a letter with a pen.)

Wolała pisać długopisem niż wiecznym piórem
(She preferred to write with a ball-point pen rather than a fountain pen.)

Remember that the preposition *z* + Instrumental is used only when denoting the presence of something with something else, never an instrument of an action (see, Swan 3D, 4C):

Piszę ołówkiem (I am writing with a pencil.)

but

Mam pióro z ołowkiem (I have a pen with a pencil.)

Jem chleb z masłem (I am eating bread with butter.)

Packet 22, No. 7

Exercises on the Instrumental of Means

I. Translate into Polish:

1. He often travels by plane.

2. How do you go to Indianapolis? (impersonal)

3. My mother goes to church on Sunday.

4. She is going there on foot now.

5. I like to travel by boat.

II. Use the appropriate verb and preposition when needed; supply the endings.

1. Czy pani często _____ (travel by plane)?

2. Nie można _____ (go) z New Yorku do Warszawy, trzeba _____ (go).

3. Jej ojciec nigdy nie _____ (ride) rower _____.

4. Do Krakowa można _____ (go) pociąg _____.

5. Dwaj studenci _____ (walk) z Miami do Sarasoty _____ (on foot).

III. Use the proper form of the Instrumental, with or without preposition:

1. Zawsze piszemy _____ (pencil).

2. Zosia piła _____ (tea with sugar).

3. Wolę pisać _____ (ball-point pen) niż _____ (fountain pen).

Exercises on the Instrumental of Means (cont.)

III. (cont.)

4. Czy pani się interesuje _____? (books)

5. Czy kupiłeś _____? (pen with a pencil)

Prefixed Perfective Forms of *Jechać*

I. In Unit 21 (Packet 21, No. 6) and in Swan, Lesson 21D (Determinate and Indeterminate Verbs of Motion) you have met two forms of an imperfective verb *jechać* (Determinate) and *jeździć* (Indeterminate). While both forms indicate motion by conveyance, such as cars, trains, buses, etc., there is a basic difference between them. You may want to review it looking back at that Packet.

Now in Swan, Lesson 22F (Zapamiętaj) you meet the Perfective aspect of the Determinate verb *jechać*, formed by adding prefixes such as *po-*, *wy-*, *przy-*, *za-*, and *na-*.

In Swan 24 C1 and in Packet 24, No. 2 (Unit 20) you have learned about the general characteristics of the Perfective aspect of verbs. You know by now that it always indicates the completion of an action. In Packet 24, Nos. 3 and 5, you also learned how to make the Imperfective aspect into the Perfective one by adding certain prefixes which, in many cases, indicate the direction of the action or motion. You will now understand that all those rules apply to the Determinate Verbs of Motion too.

II. Perfective Verbs of Motion are formed from the Determinate form by adding certain prefixes.

Compare:

INDETERMINATE	DETERMINATE	PERFECTIVE
jeździć	jechać	pojechać
chodzić	iść	pójść
nosić	nieść	zanieść
wozić	wieźć	przywieźć

As you have noticed Determinate forms do not change - they simply add prefixes. *Iść - pójść* is an exception, where *i* changes into *j*.

III. Perfectivizing prefixes often indicate the direction of motion.

pojechać	to go somewhere, to set out for some place
wyjechać	to leave, to go out from somewhere
przyjechać	to come, to arrive
zajechać	to drop by for a while
najechać	to run into, to run over something
przejechać	to run across or over

There will be more similar prefixes introduced in the next lessons. In many cases the prefixes agree with prepositions; in some they can be used with prepositions indicating motion in a different direction, in others they do not match prepostions at all.

Prefixed Perfective Forms of _____(cont.)

Looking at the pictures below compare prefixes with prepositions:

Wiktor pojechał do szkoły

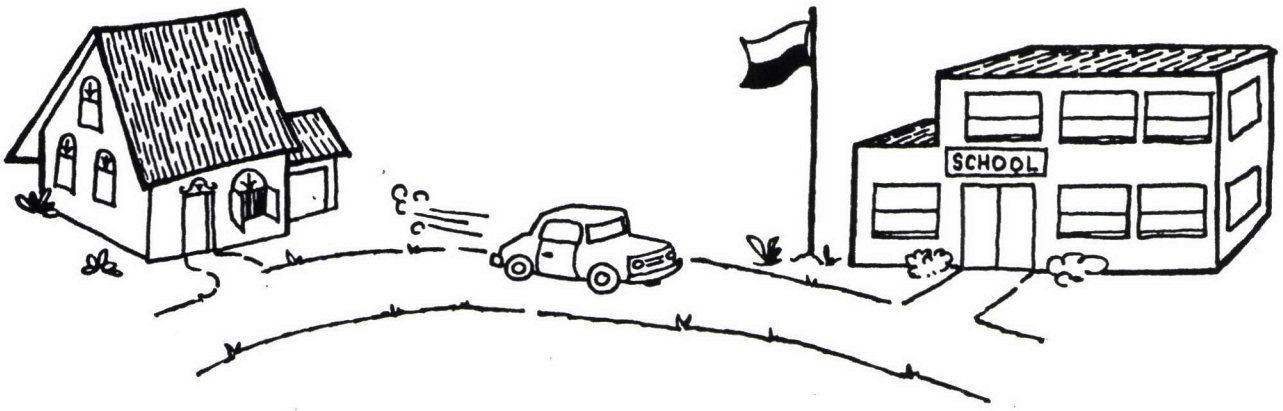

Wiktor wyjechał z domu

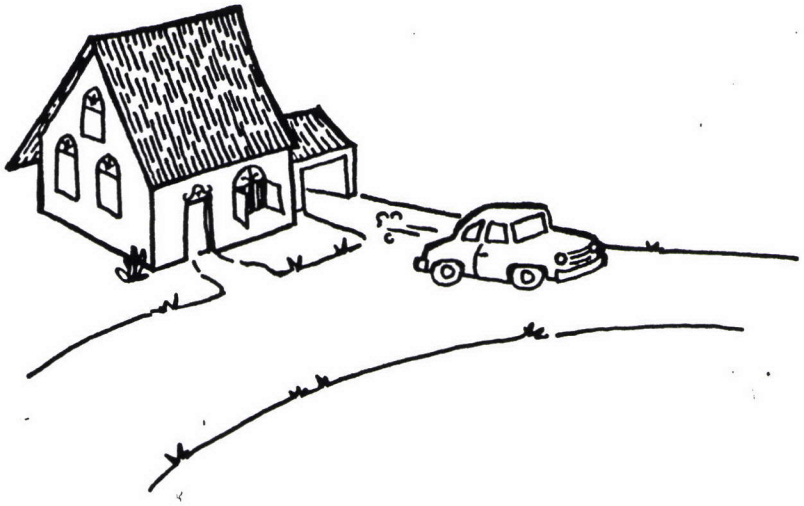

Prefixed Perfective Forms of Jechać (cont.)

Wiktor przyjechał do szkoły

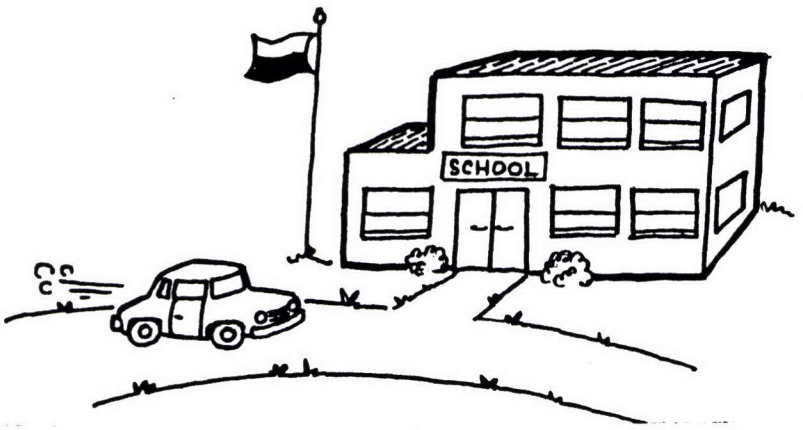

Wiktor zajechał do domu

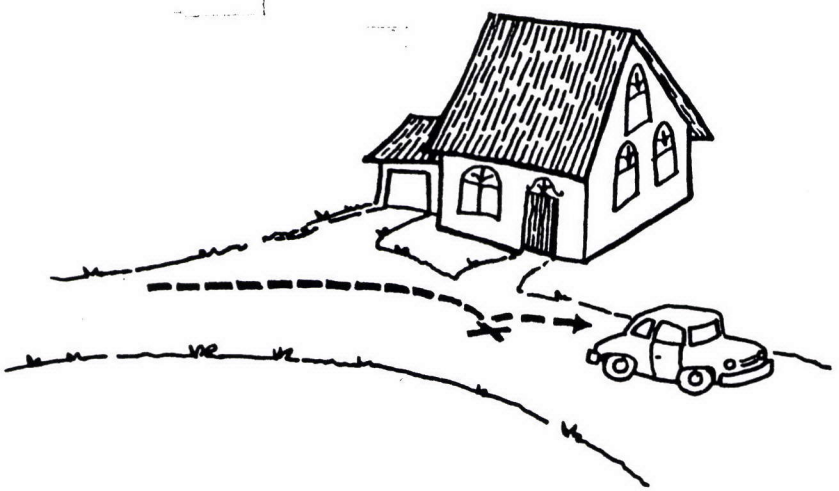

Prefixed Perfective Forms of *Jechać* cont.

Wiktor najechał na dziurę (a hole)

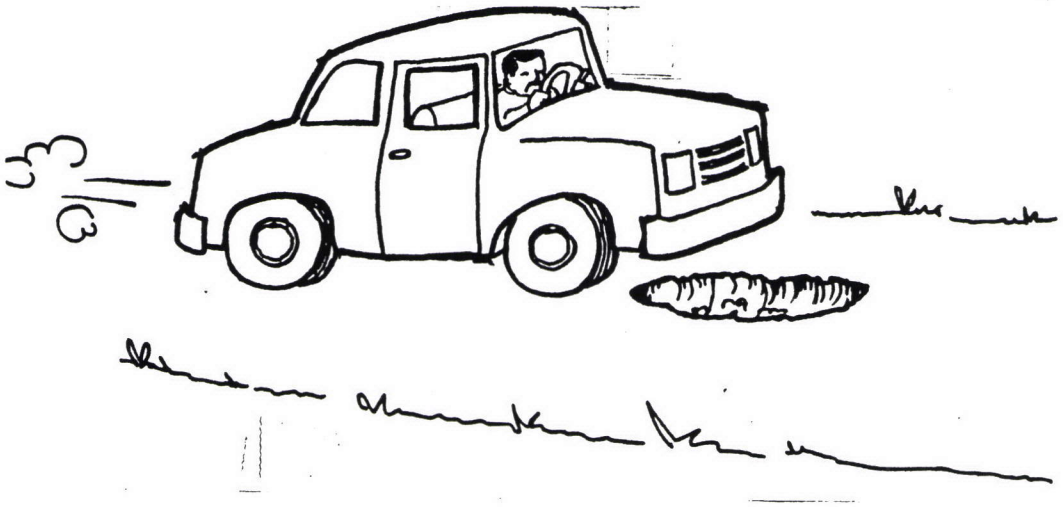

Wiktor przejechał przez garaż

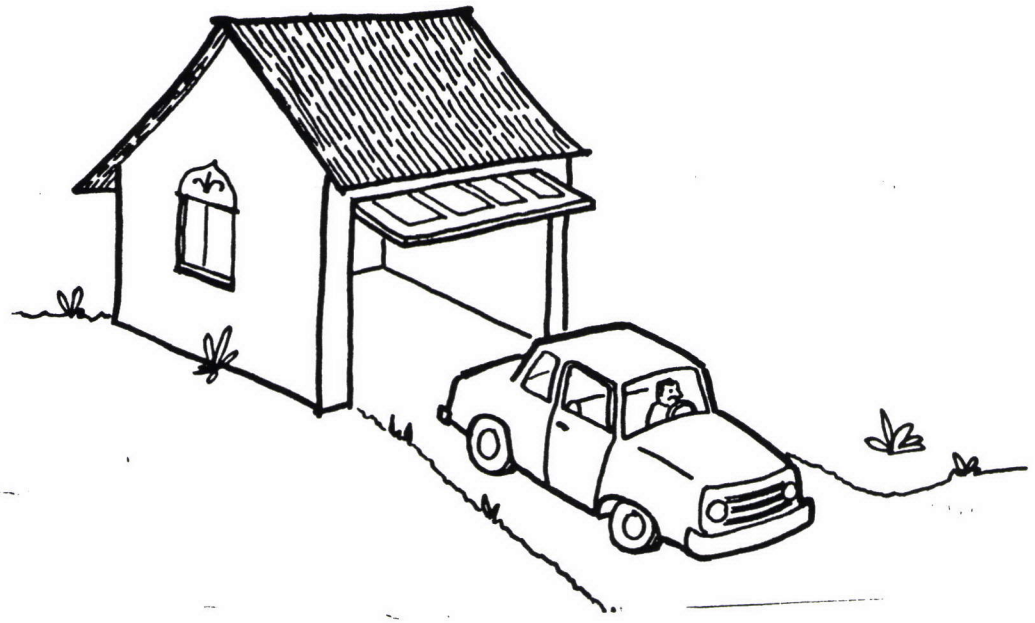

Prefixed Perfective Forms of *Jechać* (cont.)

IV. Remember that only Determinate forms with prefixes become Perfective and can be used in the Past and Future tenses only. Indeterminate forms with prefixes retain their Imperfective aspect, and can be used in the Past, Present as well as the Future tenses.

Compare:

DETERMINATE	PERFECTIVE
jechał	*pojechał*
(he was going somewhere)	(he went)
INDETERMINATE	IMPERFECTIVE
jeździł	*pojeździł*
(he was going around)	(he was going for a while)

Exercises on Prefixed Perfective Verbs of Motion

I. Change the Imperfective verbs into Perfective (Past or Future tense, depending on the context).

1. Samochód _____ z garażu.
(wyjeżdżał)

2. Wczoraj nasz kolega _____ do Paryża.
(przyjeżdżał)

3. Polskie pociągi nie _____ na stację.
(zajeżdżały)

4. Kiedy pan _____ zagranicę?
(będzie jechał)

5. Mój brat _____ przez ulicę.
(będzie przejeżdżał)

II. Write captions for the following pictures (use the Past tense, Perfective aspect).

1.

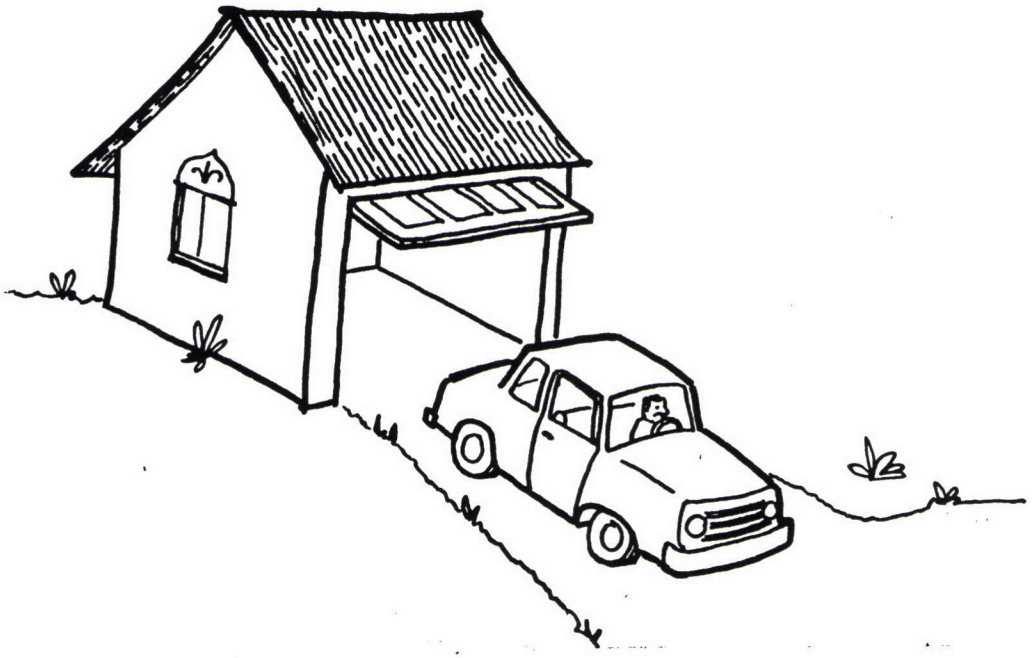

Exercises on Prefixed Perfective Verbs of Motion (cont.)

2.

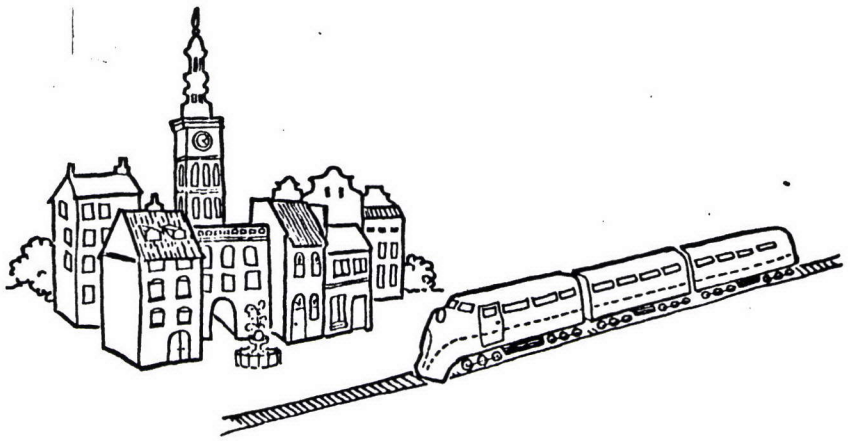

3.

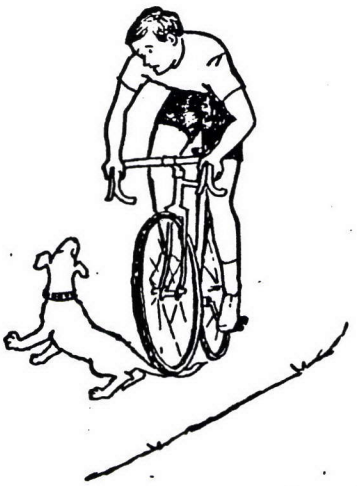

Review of Prepositions of Location vs Motion

In Swan, Lesson 22F (Prepositions taking either Instrumental or Accusative), you have a number of prepositions which take either case depending on whether they indicate location or motion-to. Prepositions indicating motion-from are formed from those prepostions and take the Genitive.

Compare:

Jesteśmy nad morzem (Loc.)	We are at the seaside.
Jedziemy nad morze (Acc.)	We are going to the seaside.
Jedziemy znad morza	We are going from the seaside.

Together with other prepositions you have learned in Unit 12 (Packet 15, No. 5), Unit 14 (Packet 17, No. 6) and Unit 18 (Packet 21, No. 3), they form a well defined system which enables you to use the Verbs of Motion in a logical and systematic way.

Prepositions indicating motion in opposite directions can be paired in the following manner:

MOTION TO + ACC.		MOTION FORM + GEN.	
na	jadę na wakacje	*z*	jadę z wakacji
nad	jadę nad morze	**znad*	jadę znad morza
pod	jadę pod miasto	**spod*	jadę spod miasta
za	jadę za granicę	**zza*	jadę zza granicy
poza	jadę poza stan	**spoza*	jadę spoza stanu
w	jadę w górę	*z*	jadę z góry
między	jadę między domy	**spomiędzy*	jadę spomiędzy domów
do + Gen.	jadę do domu	*z*	jadę z domu
przez	jadę przez ulicę	*od*	jadę od domu

The choice between *z* and *s* depends on the vocality of the next consonant: *z* is used with the voiced consonant, *s* with the voiceless consonants.

Exercises on the Prepositions of Motion

I. Write in the proper prepositions according to the direction of motion:

1. Antoni wyjechał _____ miasta i przyjechał _____ domu.

2. Autobus wolno jedzie _____ górę i szybko

_____ góry.

3. Samolot poleciał _____ chmury.

4. Słońce wyszło _____ chmur.

5. Moi rodzice wrócili _____ wakacji.

II. Supply proper endings according to the prepositions:

1. Rano wychodzę z dom _____.

2. Zza rog_____ wyjechała taksówka.

3. Jutro pojedziemy nad morz_____.

4. Wyszedłem spomiędzy dom _____.(PL)

5. Studenci wrócili zza granic _____.

Cultural Note: Transportation in Poland

In spite of Poland's fast modernization, the railroad is still the most popular way of transportaion. With more than half of its traction provided by electric locomotives, the railroad moves most of the foods and passengers on its tracks. The railroad is state-owned and administered by *PKP* Polskie Koleje Państwowe. Passenger trains have First Class (1 Klasa) and Second Class (2 Klasa) compartments, and usually are equipped with dining and sleeping cars for long distance transportation. Express trains (*ekspres or pocią pośpieszny*) stop only at major stations, while regular trains (*pociąg osobowy*) serve smaller communities.

The *PKS* - (Państwowa Komunikacja Samochaodowa) links cities and communities with a network of bus lines and truck lines. Its buses are colloquially called *pekaes*, a name formed from the acronym of the system.

Overseas transportation is provided by Polskie Linie Lotnicze *"Lot,"* the Polish airline, and Polskie Linie Oceaniczne, *PLO*, the ship company. "Lot" flies to 29 countries and serves 12 domestic routes. The flagship of the Polish Ocean Lines is a luxury ocean liner "Stefan Batory" serving regular routes between Gdynia and Montreal.

City transportation is served by communal street-cars, buses and trolley-buses in major cities, and buses elsewhere. Taxis are available in most cities and towns.

Transportation is inexpensive, but during the peak hours and tourist seasons it can be crowded. Ticket service and reservations are provided by "Orbis," the state tourist office.

Warszawa. Park Łazienkowski. Pomnik Fryderyka Szopena, (Chopin), wielkiego polskiego kompozytora.

Additional Reading

Potem wzięto od niego paszport, potem zjadł śniadanie, kupił nowy bilet, kazał przenieść rzeczy do innego pociągu i ruszyli dalej. Nowa stacja, nowa zmiana pociągów, nowa jazda... Wagon drżał i turkotał, lokomotywa co pewien czas świstała, zatrzymywała się...Do przedziału zaczęli siadać ludzie mówiący po niemiecku, dwoje, troje...Potem całkiem zniknęli ludzie mówiący po polsku i wagon napełnił się samymi Niemcami.

Bolesław Prus, Lalka (1890)

Exercises on Additional Reading

1. Read the story aloud, then listen to it read on Pol 05 Tape 22A after the dialogues in Swan. Repeat after the speaker, imitating his pronounciation.

2. Before you turn the page translate it with a dictionary.

3. Now turn the page and compare your translation with the one provided on the next page.

4. Go to the instructor and discuss with him any mistakes or errors in your translation. Ask for an explanation of grammar forms you do not understand.

Additional Reading Translation

After his passport was taken away, he ate breakfast, bought a new ticket, and ordered his things be transferred to another train; then they moved again. A new station, a new change of trains, a new ride... the car shook and rattled, the locomotive whistled once in a while, then it stopped.
German speaking people started entering the compartment, two or three at a time. Then people speaking Polish disappeared completely and the car was filled with Germans only.

Dictation

Do the dictation exercises on Pol 05 Tape 22B, just after the exercises in Swan. Write on the lines below what you have just heard on the tape. Have the instructor check your work.

PRZYJAZDY: NA DWORCU

Młodzi Sewerscy wybrali się z Krakowa do Warszawy.

Chcą być na Warszawskiej Jesieni.[1]

Z Krakowa do Warszawy jedzie się ekspresem 4, 5 godziny.

Sewerscy wzięli I-szą klasę.

Lubią jeździć wygodnie.

Wcześniej wykupili miejscówki.

Właśnie ich pociąg przyjechał na Dworzec Główny.

Sewerski kiwa na bagażowego.

- Bagażowy, tutaj - woła.

ROZMAWIAJMY!

Gdzie mieszkają państwo Sewerscy?

Czy to jest starsze małżeństwo?

Dokąd oni jadą?

Na co oni się wybierają w Warszawy?

Jak długo jedzie się ekspresem z Krakowa do Warszawy?

Czy państwo Sewerscy żałują pieniędzy na wygodę?

Czy mieli oni zarezerwowane miejsca w pociągu?

Na który dworzec w Warszawie wjechał ich ekspres?

Kogo oni szukali przez okno?

Co to znaczy PKP?[2]

---

wybrali się - set out (*wybrać się*, perf.)
miejscówka - reserved seat ticket
małżeństwo - married couple
żałują - they regret (spending)
(*żałować*, imp.)
wygoda - comfort

[1]Doroczny Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej i Awangardowej.
[2]PKP - Polskie Koleje Państwowe

Przyjazdy: Na dworcu

Work through this story in the following order:

1. Read *Przyjazdy: Na dworcu*. Read it first without using the dictionary. Try to guess the meaning of new words from the content. Use also the vocabulary provided with the reading.

2. Now answer the following questions about the story:

   a. Jakim pociągiem jadą Sewerscy?

   _____

   b. Którą klasą jadą Sewerscy?

   _____

   c. Dlaczego kupili bilet do tej klasy?

   _____

   See Answer Key

3. Now reread the story and check the dictionary for the meaning

4. The section *Rozmawiajmy*, on the same page, contains 10 questions pertaining to the story you have just read. Read the questions, using the vocabulary list below.

ekspres	express train
zarezerwować	to reserve
miejsce	place
dworzec	station
kolej	railroad
państwowy	state
doroczny	yearly
międzynarodowy	international
współczesny	contemporary
awangardowy	avant garde

5. Now find answers to the questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. Formulate your answers orally, without writing them down.

6. Now listen to the story and questions on Part I, Sections A and B of Pol 10 Tape 02. The story is in Section A, the questions in Section B. When you listen to the questions, there will be a pause after each one. Then both the question and the pause will be repeated. First listen to the question and repeat it during all ten questions, rewind the tape to the

Przyjazdy: Na dworcu (cont.)

beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the question in the pause provided.

7. On the lines below write answers to each question.

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

g. _____

h. _____

i. _____

j. _____

8. Go to an instructor. Ask him any questions you have about the story, questions and these exercises. Have him check your work in Nos. 2, 5 and 7. Then answer orally the following questions in Polish:

a. Co to znaczy PKP?
b. Czy pan/pani jeździ pociągiem?
c. Ile jest klas w polskich pociągach?

PRZYJAZDY: HOTELE

Zagraniczni goście przeważnie zatrzymują się w najlepszych hotelach, które są prowadzone przez Orbis[1].

W Warszawie ze starych, znanych hoteli mają do wyboru przede wszystkim Bristol na Krakowskim Przedmieściu i naprzeciwko niego - Europejski.

Dobry jest też, zbudowany po wojnie, Grand Hotel na Kruczej.

Poza tym ostatnio powstaje wiele nowych, wspaniałych hoteli.

W Krakowie, kto lubi wygody, wybierze nowoczesną Cracovię.

Kto zaś chce mieszkać w samym sercu starego miasta,

rozgości się w Hotelu Francuskim.

O noclegu należy pomyśleć zawczasu i z góry zamówić miejsca,

bowiem w całej Polsce nadal brakuje hotelowych pokoi.

Ceny pokoi dla cudzoziemców są stosunkowo wysokie.

Dla polskich obywateli taryfy są jednak niższe,

inaczej bowiem nie mogliby korzystać z lepszych hoteli.

ROZMAWIAJMY!

W jakich hotelach mieszkają cudzoziemcy?

Jak nazywają się najlepsze hotele w Warszawie i Krakowie?

Gdzie się one znajdują?

Które z nich zostały zbudowane już po wojnie?

Czy w Polsce jest dosyć hoteli?

Czy łatwo jest dostać miejsce w hotelu bez uprzedniej rezerwacji?

Czy Pan zapłaci w Warszawie tę samą cenę za pokój

co Pana polski znajomy?

Czy w miastach amerykańskich jest dosyć hoteli?

Czy trzeba rezerwować pokoje wiele dni naprzód?

Czy cudzoziemcy też zatrzymują się tylko w najlepszych hotelach?

Czy w Ameryce wymaga się innych opłat od zagranicznych gości. VZ

ROZMAWIAJMY!

a innych od amerykańskich obywateli?

Czy potrafi pan wymienić nazwy wszystkich luksusowych hoteli w naszym mieście?

Gdzie się pan zatrzymuje w Nowym Jorku?

Czy ceny hoteli w Ameryce są wysokie w porównaniu do cen europejskich?

Gdzie pan lubi mieszkać: w małych czy dużych hotelach, starych czy nowoczesnych?

Czy mógłby mi pan dać adres taniego hotelu w Waszyngtonie?

---

zatrzymywać się	stay, stop over (imp.)
są prowadzone	are run by, are managed
mają do wyboru	have a choice from, can select from
zaś	however (conj.)
rozgości się	will make himself comfortable (*rozgościć się*, per.)
nocleg	lodgings, place to stay
należy pomyśleć	it's necessary to think
zawczasu	early
bowiem	for (conj.)
cudzoziemiec	foreigner
obywatel	citizen, national
korzystać	take advantage of (imp.)
uprzedni	previous, made in advance
wymaga się	one requires (*wymagać*, imp.)
opłata	rate, fee
wymienić	mention (perf.)
w porównaniu	in comparison with
państwowy	state, governmental
załatwia	takes care of, arranges (*załatwiać*, imp.)
pobyt	stay
zarząd	management, direction, administration

[1]Orbis jest to Polskie państwowe Biuro Turystyczne, przez które cudzoziemiec musi załatwić wszelkie sprawy związane ze swoim pobytem w Polsce. Pod zarządem Orbisu znajdują się najlepsze hotele, do których kierowani są obcokrajowcy.

Przyjazdy: Hotele

Work through this story in the following order:

1. Read *Przyjazdy: Hotele*. Read it first without using the dictionary. Use the vocabulary provided with the reading. Underline words you do not know.

2. Answer the following questions about the story:

   a. Jak się nazywają trzy duże hotele w Warszawie?

   _____

   b. Czy trzeba zamówić miejsca w hotelu przed przyjazdem?

   _____

   c. Czy w Polsce jest dosyć pokoi w hotelach?

   _____

   See Answer Key.

3. Now reread the story and check the dictionary for the words you did not know.

4. The section *Rozmawiajmy*, on the same page, contains two sets of questions separated by a double space. The first set consisting of 8 questions pertains to the story you have just read. Read the first set of questions.

5. Find answers to these questions in the story. Underline the part of the story that answers each question. Formulate you answers orally, without writing them down. To make this easier you might "number" the questions (a-h) and put the corresponding letter in the margin next to the line which answers the question.

6. Now listen to the story and questions on Part II, Sections A and B of tape Pol 10 Tape 02. (The story is in Section A, the questions in Section B, just after the story and questions you have completed in Packet 22, No. 17[*Na dworcu*]). When you listen to the questions, there will be a pause after each one. Then both the question and the pause will be repeated. First listen to the question and repeat it during the pause, imitating the speaker as closely as you can. When you have done this, rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the question in the pause provided.

Przyjazdy: Hotele (cont.)

7. On the lines below write answers to the second set of questions (9-17) about American hotels:

a. _____

b. _____

c. _____

d. _____

e. _____

f. _____

g. _____

h. _____

i. _____

8. Go to an instructor. Ask him any questions you have about the story, questions and the exercises, Have him check your work in Nos. 2, 5 and 7. Then answer orally the following questions in Polish:

a. Co to jest "Orbis"?

b. Czy cudzoziemiec, obcokrajowiec i zagraniczny gość znaczy to samo?

c. Ile kosztuje pokój w tanim amerykańskim hotelu?

d. Czy Bristol, Grand Hotel i Cracovia to są polskie nazwy?

PRZYJAZDY: W RECEPCJI

- Zamówiliśmy przed tygodniem dwuosobowy pokój.

- Pana nazwisko?

- Sewerski.

- Tak. Mają państwo zarezerwowany pokój numer 218.

Na pierwszym piętrze, od ogrodu.

Proszę teraz wypełnić karty meldunkowe.

- Chcielibyśmy dać na przechowanie kosztowności.

- Bardzo proszę. Już biorę. Oto pokwitowanie.

A tu są klucze. Zaraz zawołam portiera.

Zaprowadzi państwa do pokoju.

- Proszę nas obudzić o 8- mej rano.

Aha. I chcielibyśmy zatrzymać pokoj j dzień dłużej.

Nie do soboty, ale do niedzieli. Czy to możliwe?

- Zaraz sprawdzę.

Owszem, tak.

Życzę państwu przyjemnego pobytu.

ROZMAWIAJMY!

Jaki pokój zamówili państwo Sewerscy?

Na którym piętrze oni zamieszkają?

Co muszą zrobić państwo Sewerscy przed pójściem na górę?

Co oni oddają na przechowanie i komu?

Co w zamian dostają?

Kto im wniesie walizki na górę?

Czy państwo Sewerscy nazajutrz zamierzają długo spać?

Gdzie spędzą oni week-end?

ROZMAWIAJMY! (cont.)

Do kiedy mieli oni zamówiony pokój?

Czy uda im się zatrzymać pokój o dzień dłużej?

Czego życzy im recepcjonista?

---

wypełnić	fill out (perf.)
karta meldunkowa	registration card
przechowanie	safe keeping
kosztowności	valuables
pokwitowanie	receipt
zaprowadzi	he will take, will show (*zaprowadzić*, perf.)
obudzić	wake (perf.)
życzę	I wish (*życzyć*, imp.)
pobyt	stay
w zamian	in exchange
nazajutrz	the next day
zamierzają	intend (*zamierzać*, imp.)
czy uda im się	will they succeed in (*udać się*, perf.)

Przyjazdy: W recepcji

Work through this dialogue in the following order:

1. Read Przyjazdy: *W recepcji*. Read it first without using dictionary. Use the vocabulary provided with the dialogue, Underline words you do not know.

2. Answer the following questions about the dialogues:

   a. Kiedy Sewerscy zamówili pokój w hotelu?

   _____

   b. Dokąd ich zaprowadzi portier?

   _____

   c. O co oni proszą w recepcji?

   _____

   See Answer Key.

3. Now reread the dialogue and check the dictionary for the words you do not know.

4. Listen to the dialogue read in Part III, Section A of tape Pol 10 Tape 02. The third time the dialogue is read the receptionist's part will be omitted. You try to provide his part.

5. Close passage. Below you will find the dialogue you have been working on. Some of the words have been left out and replaced with a blank, Without looking at the dialogue at the beginning of this Packet, try to fill the missing words. They may be content or connecting words, long or short (the length of the blank is no clue). Try to use exactly the same words that were used in the text. If you cannot remember the exact word, put in one that makes sense in the context.

   -Zamówiliśmy przed tygodniem dwuosobowy pokój.

   -Pana _____?

   -Sewerski.

   -Tak. Mają _____ zarezerwowany pokój numer 218.

   Na pierwszym _____, od ogrodu. _____ teraz

   wypełnić karty meldunkowe.

   -Chcielibyśmy dać na przechowanie kosztowności.

5. (cont.)

-Bardzo proszę. Już _____. Oto pokwitowanie.

A tu są klucze. _____ zawołam portiera.

Zaprowadzi państwa _____ pokoju.

-Proszę nas obudzić o _____ rano. Aha, I chcielibyśmy pokój o dzień dłużej. Nie do soboty, ale do_____. Czy to możliwe?

-Zaraz sprawdzę. Owszem, tak. Życzę państwu _____ pobytu.

6. Now read the questions pertaining to the dialogue. Try to formulate the answers orally, without writing them down.

7. Find the answers to these questions in the dialogue. Underline that part of the dialogue that answers each question. Once more answer the questions orally.

8. Now listen to the questions read in Part III, Section B tape Pol 10 Tape 02. First, try to repeat after the speaker, imitating the pronounciation and intonation as closely as possible. Then rewind the tape to the beginning of this section (Part IIB) and listen to the questions again. This time use the pause to give a brief answer to the question. If you need more time, stop the tape, answer the question and start the tape again.

9. On the lines below answer the following questions:

   a. Czy w amerykańskim hotelu trzeba wypełniać karty meldunkowe?

_____

   b. Na którym piętrze lubi pan/pani mieszkać w hotelu? Dlaczego?

_____

   c. W jakim hotelu i w jakim mieście mieszkał pan/pani ostatnio?

_____

9.(cont.)

d. Ile pan/pani płaci za dzień?

---

10. Go to an instructor. Have him check your work in Nos. 2,5,7 and 9. Ask any questions you have on the dialogue, questions and exercises. Then with the aid of the instructor, improvise a short dialogue (ca. 5 lines each party) based on the following situation:

You have arrived at a hotel and want to find out about your reservation. You fill out a registration form and hand over your passport. You ask for the price of a room with a double bed. You say that you will be staying for three days and ask to be awakened at 7:00 A.M.

Change the roles with the instructor.

Reading Skills/Newspapers

In Package 21, No. 16 you saw some mastheads of Polish newspapers published in Poland and in the United States. If you are like many people who read mostly advertisements, you will have a chance to do more of it in this packet. The items selected here deal with two topics you have been working on in this Unit: travel and hotel. Although you will meet here some new vocabulary do not get discouraged. All you have to do is to apply your skill in using a dictionary, first introduced in Unit 21 (Packet 21, No. 13).

I. Look at the advertisement below:

NOWY JORK—WARSZAWA
$470
$699
Odloty: od 15 września do 14 maja 1984 r.
Y.L.A.P.O.
Y.L.A.P.
$560
$837
Odloty: od 15 maja do 14 września br.
Y.H.A.P.O.
Y.H.A.P.
LOTY CZARTEROWE
Nowy Jork — Londyn, już od $175 ow
Nowy Jork — Frankfurt $239 ow
Nowy Jork — Paryż $245 ow
Nowy Jork — Amsterdam $255 ow
Nasz komputer SYSTEM ONE ma bezpośrednie połączenie z dwunastoma liniami lotniczymi:
PANAM, TWA, AMERICAN, EASTERN, USAIR, TEXAS Int't, CONTINENTAL, NYAIR, OZARK, PIEDMONT, REPUBLIC, BRITISH CALEDONIAN, dzięki czemu możemy wybrać dla naszych klientów najwygodniejsze połączenie na KAŻDĄ LINIĘ LOTNICZĄ NA ŚWIECIE.
SYSTEM ONE umożliwia także bezpośrednie dokonanie rezerwacji HOTELU lub SAMOCHODU. SYSTEM ONE posiada m.in. także aktualne informacje o warunkach śniegowych w Colorado, o występach w Las Vegas, Londynie lub Madrycie oraz o pogodzie w Miami, Nassau, Paryżu lub Wenecji.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

I. (cont.)

Answer the following questions in either English or Polish using the vocabulary list below:

1. In what periods are the flights scheduled?

_____

2. With how many airlines is System One connected?

_____

3. How many cities whose names are given in the Polish spelling can you recognize? Spell their names in English:

_____

_____

_____

4. What else can System One do?

a. _____

b. _____

5. How many English words spelled here in Polish can you recognize? List them:

_____

Vocabulary:

odlot	departing flight	*umożliwiać*	to make possible
lot	flight	*dokonać*	to accomplish
linia lotnicza	line air	*warunek*	condition
bezpośredni	direct	*śnieg*	snow
połączenie	connection	*występ*	program
klient	customer	*pogoda*	weather
świat	world		
br.	this year (abr.)		

Reading Skills/Newspaper (cont.)

II. Examine these two advertisements:

A.

B.

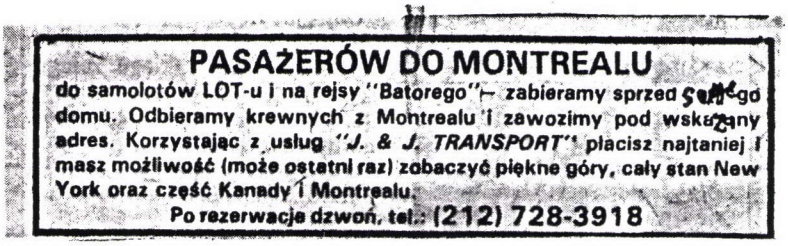
PASAŻERÓW DO MONTREALU
do samolotów LOT-u i na rejsy "Batorego" – zabieramy sprzed Twojego domu. Odbieramy krewnych z Montrealu i zawozimy pod wskazany adres. Korzystając z usług "J. & J. TRANSPORT" płacisz najtaniej i masz możliwość (może ostatni raz) zobaczyć piękne góry, cały stan New York oraz część Kanady i Montrealu.
Po rezerwacje dzwoń, tel.: (212) 728-3918

Reading Skills/Newspapers

A. As you remember from the Cultural Note(this packet, No.12), the Polish ocean liner "Stefan Batory," named after a 16th C. king, serves the transatlantic line Gdynia-Montreal during the sailing season (from late spring to early autumn). In winter the ship is used for the pleasure cruises advertised here. Using the vocabulary list answer the following questions in either English or Polish on the next page:

1. What cruise dates are listed in the ad?

_____

2. What is organized during the cruises?

_____

3. How much do children below 3 years of age pay?

_____

4. How much do children between 3 and 10 years old pay?

_____

5. Are pets welcome?

_____

6. What attractions are advertised?

_____

7. Where are tickets sold?

_____

B. A New York firm advertises this service between that city and Montreal. Read the ad carefully and answer the following questions:

1. For which Polish lines is the connection provided?

_____

2. What else do the advertisers promise?

_____

3. What will the passengers see on their way to Montreal?

_____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

B. (cont.)

5. How should a person contact the advertiser?

Vocabulary List:

TS/s	transport steamer
spółdzielczy	coop
wycieczka	tour
świąteczny	holiday
noworoczny	New Year's
ślub	wedding
wesele	wedding reception
uroczystość	ceremony
bezpłatny	free of charge
odpłatny	paid
widziany	seen (Participle)
wspaniały	marvelous
zabawa	fun
doskonały	excellent
niezapomniany	unforgettable
atmosfera	atmosphere
morski	sea
kabaret	cabaret
solista	soloist
w/w	listed above (abr.)
turysta	tourist
rejs	cruise
karnawałowy	carnival
oddział	department
ekspozytura	branch
SBT	Coop Travel Office (abr.)
odbierać	to pick up
krewny	relative
pasażer	passenger
wskazany	indicated
adres	address
usługa	service
stan	state

Reading Skills/Newspapers (cont.)

III. The Polish Travel Office "Orbis" advertises many services for its Polish and foreign customers. One of them is addressed to a very special group of People. Find out who are they.

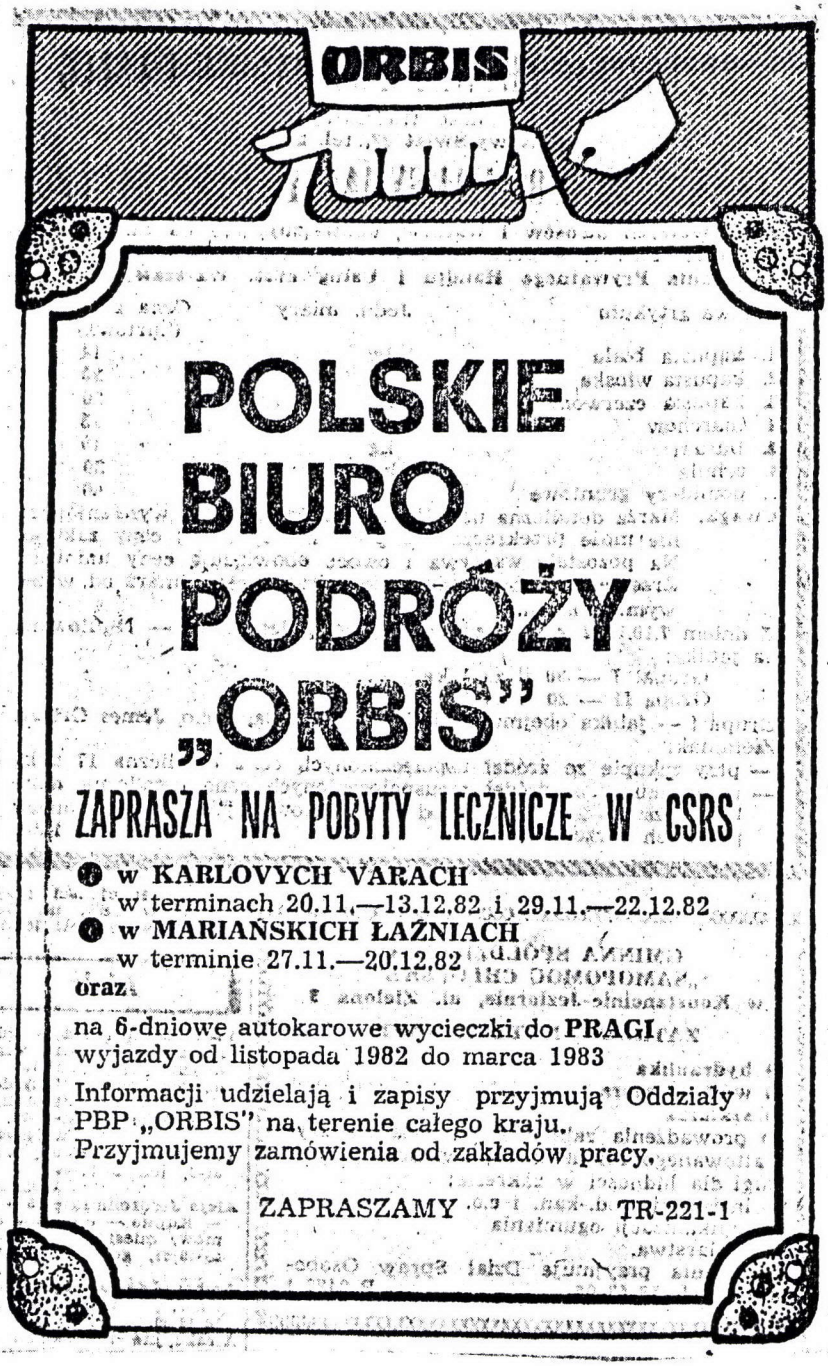
ORBIS
POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS"
ZAPRASZA NA POBYTY LECZNICZE W CSRS
● w KARLOVYCH VARACH
w terminach 20.11.—13.12.82 i 29.11.—22.12.82
● w MARIAŃSKICH ŁAŹNIACH
w terminie 27.11.—20.12.82
oraz
na 6-dniowe autokarowe wycieczki do PRAGI
wyjazdy od listopada 1982 do marca 1983
Informacji udzielają i zapisy przyjmują Oddziały PBP „ORBIS" na terenie całego kraju.
Przyjmujemy zamówienia od zakładów pracy.
ZAPRASZAMY
TR-221-1

Reading Skills/Newspapers (cont.)

III. (cont.)

Using the vocabulary list provided below, answer the following questions either in English or Polish.

1. What kinds of vacations are advertised here?

2. In what country are the cities located?

3. What are the periods of stay?

a. in Karlovy Vary ?

b. in Marianske Lazne?

4. Where else can you travel with "Orbis" and how?

5. When do the trips take place?

6. Where can you get some information about them?

7. Who can apply?

Vocabulary List:

CSRS	Czechoslovak Socialist Republic (abr.)	*informacja*	information
pobyt	stay	*udzielać*	to dispense
leczniczy	medical	*zapis*	signing up
termin	period	*teren*	territory
wyjazd	departure	*zakład pracy*	company

Reading Skills/Newspapers (cont.)

IV. Closer to home you may also find some Polish hotels. One of them - with a French name "Polonaise" (Polish)- is located in Ocean Grove, N.J. Read the ad and with the vocabulary list below, answer the following questions, either in English or Polish:

1. In what part of town is the hotel located?

_____

2. How far is it to the ocean?

_____

3. What is the beach like?

_____

4. What is the character of the area?

_____

5. What does the hotel offer?

_____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

IV. (cont.)

6. What are the rooms equipped with?

_____

7. How are the prices?

_____

Vocabulary List:

położony located (Part.)
krok step
piaszczysty sandy
bezpieczny safe
miłośnik lover
przyjemny pleasant
letni summer
wczasy vacation (PL.)
klimatyzacja air conditioning
przystępny reasonable

SEE ANSWER KEYS TO ALL FOUR SETS OF QUESTIONS.

V. Go to an instructor and discuss with him any problems you might have encountered working on each section (I-IV) in this Packet.

Self-test

1. Write in the proper verbs of motion:

a. Mój samochód _____ szybko.

b. Janek zawsze _____ piechotą.

c. Czy pan lubi _____ samolotem?

d. "Stefan Batory" _____ z Gdyni do Montrealu.

2. Use the verbs of motion idiomatically:

a. Ten zegarek wcale nie _____.

b. Tramwaje _____ bardzo często.

c. Jak wam _____ w szkole?

d. Czas _____ wolno.

3. Use the Instrumental of means:

a. Nigdy nie jeżdżę _____.
(train)

b. Zofia napisała ten list _____.
(with a pen)

c. Codziennie jeżdżę _____.
(on a bicycle)

d. Dlaczego one zawsze _____?
(walk)

4. List below all of the prefixed forms of jechać which you have learned so far:

a._____ d._____

b._____ e._____

c._____

Self-test (cont.)

5. Give the prepositions indicating motion-from:

a. na _____

b. nad _____

c. pod _____

d. za _____

e. poza _____

f. między _____

6. Answer the following questions in Polish:

a. Na który dworzec w Warszawie przyjechali Sewerscy?

b. W jakich hotelach mieszkają cudzoziemcy?

c. Czy w Polsce jest dużo hoteli?

d. Czy ceny w polskich hotelach są wysokie?

e. Jaki pokój zamówili Sewerscy?

f. Na którym piętrze jest ich pokój?

7. Translate into English:

a. Loty czarterowe z Nowego Jorku do Warszawy są tanie.

Self-test (cont.)

b. Nasz komputer ma połączenie z wszystkimi liniami lotniczymi.

c. Mamy aktualne informacje o pogodzie w Krakowie.

d. Zabieramy pasażerów do Kanady i stanu Nowy Jork.

e. Sprzedaż we wszystkich oddziałach "Orbisu".

f. Nasze biuro organizuje wesela i inne uroczystości.

g. Jedziemy na autokarową wycieczkę do Pragi.

h. Wszystkie pokoje z łazienkami i klimatyzacją.

Answer Keys, Packet 22

Packet 22, No. 3

I. 1. jedzie
2. chodzi
3. idzie
4. jeździ
5. jeździ...chodzi

II. 1. latały
2. płynął
3. latała
4. lubił jeździć
5. jeździł

Packet 22, No. 5

1. O której przychodzi pociąg?
2. Ten autobus dalej nie idzie
3. Dokąd idzie ten tramwaj?
4. Jego zegarek nie chodzi
5. Jak idzie?
6. O co mu chodzi?
7. Amerykańskie pociągi zawsze szybko jeżdżą
8. Czy ten pociąg idzie do Katowic?
9. Czas leci
10. Tu tramwaje nie chodzą.

Swan 22.G.2

Warszawa, samolot	Do Warszawy można lecieć samolotem
Łódź, autobus	Do Łodzi można jechać autobusem
Lublin, motor	Do Lublina można jechać motorem
Gdańsk, statek	Do Gdańska można płynąć statkiem
dom, tramwaj	Do domu można jechać tramwajem
Wrocław, samochód	Do Wrocławia można jechać samochodem
Katowice, rower	Do Katowic można jechać rowerem
Rzeszów, motocykl	Do Rzeszowa można jechać motocyklem

Answer Keys (cont.)

Lublin, Warszawa	jak długo się jedzie z Lublina do Warszawy
Łódź, Katowice	jak długo się jedzie z Łodzi do Katowic
Koszalin, Rzeszów	jak długo się jedzie z Koszalina do Rzeszowa
Radom, Bydgoszcz	jak długo się jedzie z Radomia do Bydgoszczy
Toruń, Poznań	jak długo się jedzie z Torunia do Poznania
Białystok, Zakopane	jak długo się jedzie z Białegostoku do Zakopanego

Swan 22.G.5

pencil, chalk	można pisać albo ołówkiem, albo kredą
fountain pen, ball-point	można pisać albo wiecznym piórem, albo długopisem
red pencil, marker	można pisać albo czerwonym ołówkiem, albo pisakiem
ink, blood	atramentem albo krwią

Packet 22, No. 7

I. 1. On często lata samolotem
2. Jak się jedzie do Indianapolis?
3. Moja matka chodzi do kościoła w niedzielę
4. Idzie tam piechotą teraz
5. Lubię pływać łodzią

II. 1. lata samolotem
2. iść...jechać
3. jeździ na rowerze
4. jechać pociągiem
5. idą...piechotą

III. 1. ołówkiem
2. herbatę z cukrem
3. długopisem...wiecznym piórem
4. książkami
5. pióro z ołówkiem

Packet 22, No. 9

I. 1. wyjechał
2. przyjechał
3. zajechały
4. pojedzie
5. przejedzie

II. 1. samochód wyjechał z garażu
2. pociąg pojechał do miasta
3. rower przejechał psa

Swan 22.G.9

Kielce	a. brat mieszka w Kielcach b. siostra mieszka pod Kielcami
Koszalin	a. brat mieszka w Koszalinie b. siostra mieszka pod Koszalinem
Częstochowa	a. brat mieszka w Częstochowie b. siostra mieszka pod Częstochową
Wałbrzych	a. brat mieszka w Wałbrzychu b. siostra mieszka pod Wałbrzychem
Białystok*	a. brat mieszka w Białymstoku b. siostra mieszka pod Białymstokiem

*Although the name is spelled as one word, it is declined as two separate words (Biały and stok), an adjective and a noun.

Packet 22, No. 11

I. 1. z miasta...do domu
2. pod górę...z góry
3. nad chmury
4. zza chmur
5. z wakacji

II. 1. z domu
2. zza rogu
3. nad morze
4. spomiędzy domów
5. zza granicy

Packet 22, No. 17

2. a. Oni jadą ekspresem
b. Oni jadą pierwszą klasą
c. Bo oni lubią jeździć wygodnie

Packet 22, No. 18

2. a. Nazywają się Bristol, Europejski i Grand Hotel
b. Tak, przed przyjazdem trzeba zamówić miejsca
c. Nie, w Polsce nie ma dosyć pokoi w hotelach

Packet 22, No. 19

2. a. Oni zamówili pokój przed tygodniem
b. Portier zaprowadzi ich do pokoju
c. Proszą,żeby ich obudzić o ósmej rano.

Packet 22, No. 20

I. 1. From September 15 till May 14, 1984, and from May 15 till September 14 this year.
2. twelve/z dwunastu

Packet 22, No. 20 (cont.)

3. New York, Warsaw, London, Paris, Madrid, Venice
4. a. direct hotel or car reservation/bezpośrednie dokonanie rezerwacji hotelu lub samochodu
   b. actual information about snow conditions, programs and weather/aktualne informacje o warunkach śniegowych, o występach, o pogodzie
5. charter/czarterowy, computer/komputer, reservation/rezerwacja, information/informacja

II. A.1. December 22, 1982 - December 28, 1982/22 grudnia- 28 grudnia 1982 r., December 28, 1982 - January 3, 1983/ 28 grudnia 1982 r. - 3 stycznia 1983 r.
2. weddings, wedding parties, and other ceremonies śluby, wesela i inne uroczystości
3. free of charge/bezpłatnie
4. pay 33%/odpłatnie 33%
5. domestic animals are warmly welcomed/zwierzęta domowe mile widziane
6. marvelous fun, excellent cuisine, unforgettable atmosphere of sea travel, cabaret programs, soloist, singers/ wspaniała zabawa, doskonała kuchnia, niezapomniana atmosfera podróży morskiej, występy kabaretu, piosenkarze soliści
7. all departments and branches/wszystkie oddziały i ekspozytury

B.1. to "Lot" planes and cruises on "Batory"/do samolotów "Lotu" i na rejsy "Batorego"
2. passangers are picked up from their homes, relatives taken from Montreal and delivered at the address provided/ pasażerowie zabierani sprzed samego domu, krewni odbierani z Montrealu i zawożeni pod wskazany adres
3. You pay the least/płacisz najtaniej
4. beautiful mountains, the entire New York State and parts of Canada and Montreal/piękne góry, cały stan New York oraz część Kanady i Montrealu.
5. call for reservations/po rezerwacje dzwoń

III. 1. medical stays pobyty lecznicze
2. in the Czechoslovak People's Republic/w Czechosłowacji
3.a. November 20-December 13, 1982 and November 29-December 22, 1982 /od 20 listopada do 13 grudnia 1982 r. i od 29 listopada do 22 grudnia 1982 r.
   b. November 27-December 20, 1982/od 27 listopada do 20 grudnia 1982 r.
4. 6-day trip by touring bus to Prague/6-cio dniowe autokarowe wycieczki do Pragi
5. from November 1982 to March 1983/od listopada 1982 r. do Marca 1983 r.
6. "Orbis" departments throughout the country/oddziały "Orbisu" na terenie całego kraju
7. companies/zakłady pracy

IV. 1. in a main and rich part of town/w głównej i bogatej dzielnicy

Packet 22, No. 20 (cont.)

IV. (cont.)

2. several steps/kilkanaście kroków
3. sandy/piaszczysta
4. clean, safe/czysta, bezpieczna
5. happy and pleasant summer vacation/wesołe i przyjemne letnie wczasy
6. bathrooms and air-conditioning/z łazienkami i klimatyzacją
7. reasonable/przystępne

Packet 22, No. 21

1. a. jedzie
   b. chodzi
   c. latać
   d. płynie

2. a. chodzi
   b. chodzą
   c. idzie
   d. idzie

3. a. pociągiem
   b. piórem
   c. na rowerze/rowerem
   d. chodzą piechotą

4. a. pojechać
   b. wy-
   c. przy-
   d. za-
   e. na-

5. a. z
   b. znad
   c. spod
   d. zza
   e. spoza
   f. spomiędzy

6. a. Na Dworzec Główny
   b. Mieszkają w najlepszych hotelach
   c. Nie, nie ma dużo hoteli
   d. Nie są wysokie
   e. Dwuosobowy
   f. Na pierwszym piętrze

Packet 22, No. 21 (cont.)

7. a. Charter flights from New York to Warsaw are inexpensive.
   b. Our computer is connected with all airlines.
   c. We have current information about the weather in Cracow.
   d. We take passangers to Canada and New York State.
   e. Sales in all departments of "Orbis"
   f. Our office organizes wedding parties and other ceremonies.
   g. We travel by touring bus to Prague.
   h. All rooms come with baths and air conditioning.

UNIT TWENTY-THREE

(Lesson 27)

Student-Instructor Checklist

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz, Lesson 27
- ☐ Do exercises in Packet 27, No. 17
- ☐ Do exercises in Swan 27.F.7
- ☐ Do exercises in Swan 27.F.13
- ☐ Answer questions in Packet 27, No. 14
- ☐ Answer questions in Packet 27, No. 15
- ☐ Answer questions in Packet 27, No. 18
- ☐ Answer questions in Packet 27, No. 19
- ☐ Answer questions in Packet 27, No. 20
- ☐ Do oral work in Packet and answer questions in Packet 27, No. 21
- ☐ Pretest Unit 23

Grade

Written

Oral

☐ Test Unit 23

Total

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty-Three

Unit Twenty-Three continues the theme of arrivals, and places the grammatical problems in the context of the city of Warsaw. It consists of Lesson 27 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Twenty-Three you will be able to:

Vocabulary	-use a significant number of words related to the city, its districts, streets, institutions, etc.
	-name body parts and hair colors.
	- learn abbreviations and acronyms.
Grammar Concepts	-decline neuter nouns ending in -um and -io.
	-form and use the names of streets and places.
	-use verbs of motion with prepositions.
	-learn some rules of capitalization.
	-use prepositions w/na for location and motion.
Speaking and Listening	-make conversations about arrivals.
	-ask directions in a city.
	-talk about body parts.
	- ask and answer questions about Warsaw.
Reading	-read about arrivals and moving in a city.
	-read information in a newspaper.
	-find about exhibitions and museums.
	-read a short review.

Unit 23
Lesson 27

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the vocabulary list for Lesson 27 in Packet 27, No. 1.
	2. Read in Swan 27.E (Zapamiętaj) the list of Urban Landmarks. Notice that the proper names used there refer to some city landmarks in Warsaw. They need not be memorized but they will be useful in the exercise.
	3. On the map of Warsaw (Packet 27, No. 3) locate the districts listed in Swan 27.E (Zapamiętaj). Also notice the direction of the flow of Wisła and the location of two principal streets.
	* 4. Listen to the Vocabulary List on Pol 05 Tape 27A, repeating after the speaker as directed.
	* 5. Optional: make and use flashcards.
	6. Read Uwagi in Swan 27.D.
	* 7. Take the vocabulary quiz on Lesson 27. You must see an instructor to do this.
	B. Reading Dialogues 1. Read the dialogues in Swan 27.A (Czy to daleko?), 27.B (Co ci jest?), and 27.C (Dziękuję za współczucie).
	* 2. Listen to these dialogues on Pol 05 Tape 27A, just after the vocabulary list. Repeat after the speaker as directed.
	3. Read Additional Reading in Packet 27, No. 16.
	* 4. Listen to Additional Reading on Pol 05 Tape 27A, just after the dialogues, repeating after the speaker.
	5. Turn to Exercises in Packet 27, No. 17. After completing the exercises turn the page for a translation of the text.
	* 6. Go to an instructor and have him check your work.

Unit 23
Lesson 27

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	C. Urban Landmarks and Districts
	1. Read Packet 27, No. 2 (Warsaw Urban Landmarks).
	2. Do exercises 6 in Swan 27.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	3. Read Districts of Warsaw in Packet 27, No. 3. Locate each district on the city map.
	4. Do exercises in Packet 27, No. 4. See Answer Key.
	D. Prepositions w/na with Urban Landmarks
	1. Read Notes on the use of na/w in Swan 27.E, (Zapamiętaj).
	2. Read Prepositions *na/w* in Packet 27, No. 5. Look up the street names on the enclosed newspaper clipping.
	3. Read Double Directional Complements in Swan 27.E (Zapamiętaj).
	* 4. Listen to Pol 05 Tape 27.B and do exercises 1 and 3 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	5. Do exercises 2 and 4 in Swan 27.F (Ćwiczenia) See Answer Key.
	* 6. Listen to Pol 05 Tape 27.B and do exercises 5, 8 and 9 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	7. Do exercises in Packet 27, No. 6. See Answer Key.
	* 8. Go to an instructor and do orally for him exercise 7 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	9. Do exercises 17 in Swan 27.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	E. The Declension of Neuter Nouns in *-um* and *-io*
	1. Read the Declension of Neuter Nouns in *-um* and *-io* in Swan 27.E (Zapamiętaj).
	2. Read The Declension of Neuter Nouns Ending in *-um* and *-io* in Packet 27, No. 7.

Student Activities

Student Checklist	Activities
	3. Do exercises in Packet 27, No. 8. See Answer Key.
	F. Body Parts and Related Vocabulary 1. Read Body Parts and Related Vocabulary and Hair Color in Swan 27.E (Zapamiętaj).
	2. Read Body Parts and Related Vocabulary; Hair Color in Packet 27, Nos. 9 and 10.
	* 3. Listen to Pol 05 Tape 27.B and do exercises 10, 12 and 14 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	4. Do grammar Exercises 11 and 15 in Swan 27.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	* 5. Listen to Pol 05 Tape 27.B and do exercises 16 and 18 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	6. Do exercises on Body Parts and Hair Color in Packet 27, No. 11. See Answer Key.
	* 7. Go to an instructor and do orally for him exercises 13 in Swan 27.F (Ćwiczenia).
	* 8. Listen to Pol 05 Tape 27.B and do exercises 19 in Swan 27.B (Ćwiczenia).
	* 9. Listen to Pol 05 Tape 27.B for Listening Comprehension, just after the grammar exercises. Listen to the dialogue and followin the instruction in Packet 27, No. 13 choose correct answers to the question in the exercise.
	G. Culture 1. Read Cultural Note: Warsaw in Packet 27, No. 12. Enjoy!
	H. Reading 1. Read *Przyjazdy: Port Lotniczy* in Packet 27, No. 14.
	2. Answer the questions on the story. See Answer Key.

Unit 23
Lesson 27

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	3. Follow the guidelines in Packet 27, No. 14.
	4. Answer the questions on the reading.
	* 5. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 03 Part I. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow the guidelines in Packet 27, No. 14, 7.
	6. Write answers to the questions.
	* 7. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Answer orally the questions in the Packet .
	* 8. Read: *Przyjazdy: Wycieczki zagraniczne* in Packet 27, No. 15.
	9. Answer the questions in the story. See Answer Key.
	10. Follow the guidelines in Packet 27, No. 15.
	11. Answer questions on the reading.
	* 13. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 03, Part II. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow the instructions in Packet 27, No. 15.
	13. Write answers to the questions.
	* 14. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Answer orally the questions in the Packet .
	I. Reading Skills/Newspapers 1. Read Packet 27, No. 18. First read the introductory note, then examine *Informator stołeczny* reprinted from a newspaper.
	2. Using the dictionary follow the instructions in the Packet . Do all exercises in the Packet. See Answer Key.
	* 3. Go to an instructor, discuss with him the exercises. Have him check your work.
	4. Read Packet 27, No. 19. First read the introductory note, then examine the *Wystawy-Muzea* newspaper clipping.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	5. Using the dictionary follow the instructions in the Packet. Do all exercises in the Packet. See Answer Key.
	* 6. Go to an instructor; discuss with him the exercises. Have him check your work. Then orally answer the questions in the Packet.
	7. Read the review in Packet 27, No. 20.
	8. Read the introductory note. Then using the vocabulary provided, answer the questions in the Packet.
	9. Use Polish idioms in translating exercises 2 in the Packet . See Answer Key.
	* 10. Go to an instructor; discuss with him the exercises. Have him check your work. Then orally answer for him the questions in the Packet.
	J. Oral Work and Review * 1. Answer the questions in Packet 27, No. 21 for an instructor orally. Change roles with the instructor.
	2. Do Self-test in Packet 27, No. 22. See Answer Key.
	*K. Take Unit 23 Pretest on Lesson 27. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:
	*L. Take Unit 23 Test. Have it checked by an instructc

A Polish Proverb:

Kiedy w brzuchu pusto
w głowie groch z kapustą

A hungry man thinks only
of food.

Vocabulary List, Lesson 27

aleja	AVENUE
ambasada	EMBASSY
bank	BANK
blond	BLOND
boleć	TO HURT
brunet	BRUNETTE
centrum	CENTER, DOWNTOWN
cmentarz	CEMETERY
co innego	SOMETHING ELSE
dolegać	TO BOTHER
dworzec	STATION
działka	PLOT
dzielnica	DISTRICT
etnograliczny	ETHNOGRAPHIC
filharmonia	PHILHARMONIC
handlowy	TRADE
jeśli..to	IF...THEN
kasztanowy	CHESTNUT
kościół	CHURCH
krajowy	NATIONAL
krzyż	CROSS
lewo	LEFT
między	BETWEEN
międzynarodowy	INTERNATIONAL
ministerstwo	MINISTRY
most	BRIDGE
muzeum	MUSEUM
narodowy	NATIONAL
następny	NEXT
obrona	DEFENSE
ogród	PARK
opera	OPERA
orientować się	TO GET ORIENTED
oświata	EDUCATION
park	PARK
plac	SQUARE
południe	SOUTH
północ	NORTH
pomnik	MONUMENT
poza	BEHIND, BESIDES
prawo	RIGHT
prosto	STRAIGHT
radziecki	SOVIET
róg	CORNER
rudy	RED HEADED

Vocabulary List, Lesson 27 (cont.)

rynek	MARKET PLACE
siwy	GRAY HEADED
święty	SAINT
teatr	THEATER
ucho, uszy (pl.)	EAR
uprzejmie	POLITELY
wracać	TO RETURN
wschód	EAST
współczesny	CONTEMPORARY
współczucie	COMPASSION, SYMPATHY
wyrwać	TO EXTRACT
zachód	WEST
ząb, zęby (pl.)	TOOTH
zbawiciel	SAVIOR
znajdować się	TO BE LOCATED
żydowski	JEWISH

Warsaw Urban Landmarks

In Swan 27.E (Zapamiętaj) you have a series of urban landmarks exemplified by some proper-name landmarks in Warsaw. The explanations below will help you to use the urban terminology correctly to understand and use the proper names in the exercises.

1. *Pomnik* and *plac*, as well as *ulica*, *aleja*, *most* etc. are often named after a historical personality, event, or organization. In such cases they add the proper name in the Genetive case:

   Pomnik Mickiewicza - Mickiewicz monument, lit.: the monument of Mickiewicz

   Plac Zbawiciela - The Square of the Savior

   Most Poniatowskiego - The Poniatowski Bridge, lit. the Brigde of Poniatowski.

   Aleja Wojska Polskiego - Polish Army Avenue, lit. The Avenue of the Polish Army.

   Both parts of the name are always capitalized, except when the abbreviation is used:

   ul. Szopena - Chopin Street, lit. the Street of Chopin

2. When a place is named after an organization or indicates its relationship to a part of the town, its characteristics, etc. the adjectival form can be used:

   Rynek Starego Miasta - Old Town Market Square

   rynek staromiejski - Old Town Market Square

   Park Łazienkowski - Lazienki Park

   Park Łazienki - Lazienki Park

3. Theaters, movie theaters, assembly halls, restaurants, etc., often use adjectival names or their proper names in quotation marks:

   Teatr Narodowy - The National Theatre

   Teatr "Komedia" - The Theatre"Comedy"

   Restauracja "Kongresowa" - The "Congress" Restaurant

Warsaw Urban Landmarks (cont.)

4. Railroad stations, bus stations and airports are spelled with capital letters only when their names refer to a particular station or airport:

Dworzec Główny - The Central Station

Lotnisko Okęcie - The Okęcie Airport

Otherwise the names are not capitalized:

lotnisko międzynarodowe - international airport.

5. Ministries (state offices) use the names of their respective departments in the Genetive case; they are always capitalized:

Ministerstwo Obrony Narodowej - The Ministry of National Defense

Ministerstwo Oświaty - The Ministry of Education

6. Foreign embassies use the adjectival forms of their respective nations. The names are capitalized only when references are made to the proper name of the embassy, not to its function:

Ambasada Amerykańska w Alejach Ujazdowskich
The American Embassy on Ujazdowskie Avenue

Byłem w ambasadzie radzieckiej
I was in the Soviet Embassy.

7. Museums are named either after organizations or after their characteristics:

Muzeum Warszawy	The Warsaw Museum
muzeum warszawskie	a Warsaw museum
muzeum wojskowe	a military museum
Muzeum Wojska	The Museum of the Army

8. Catholic churches are named after the patron saints and use their names in the Genitive case with the abbreviation "św.":

Kościół św. Anny - St. Anna's Church

9. Cemeteries are either named after a place or indicate their religious denomination:

Cmentarz Powązkowski - The Powązki Cemetery
cmentarz katolicki - a catholic cemetery

Districts of Warsaw

Warsaw, like every major city, has many districts each with its own name. Located on the Vistula river (*Wisła*), the city is divided into two major parts: *Warszawa* on the left bank of the river (*Warszawa lewobrzeżna*) and Praga on the right bank (*Warszawa-Praga*, or *Warszawa prawobrzeżna*). The city map below identifies major districts of the city.

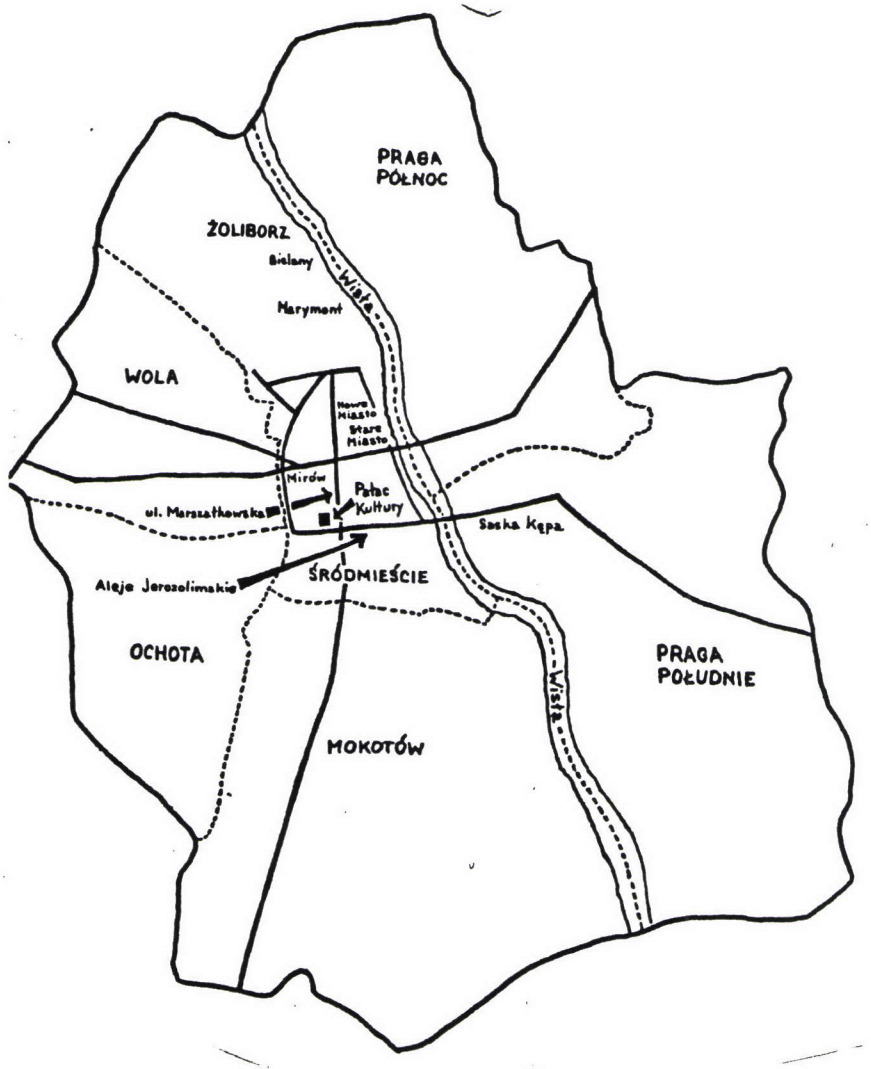

Districts of Warsaw (cont.)

Warszawa-Śródmieście (downtown) has grown along two principal streets: *Marszałkowską* (North-South), and *Aleje Jerozolimskie* (West-East). At the intersection of these two streets there is *Pałac Kultury* (Palace of Culture) located at *Plac Defilad* (Parade Square). It is the most visible landmark of the Warsaw sky-line because of its height.

For some pertinent information about Warsaw see Cultural Note: Warsaw (Packet 27, No. 12).

Exercises on the Districts of Warsaw

On the map of Warsaw in Packet 27, No. 3 find the names of the districts and answer the following questions:

1. Jaka dzielnica Warszawy leży na prawym brzegu Wisły?

2. Na jakim brzegu Wisły leży śródmieście?

3. Jakie dzielnice leżą na lewo od śródmieścia?

4. Jaka dzielnica leży na północ od śródmieścia?

5. Przez jaką dzielnicę przechodzą Aleje Jerozolimskie?

6. W jakiej dzielnicy jest ulica Marszałkowska?

7. Która dzielnica jest większa: Praga czy Ochota?

8. Jaka dzielnica leży na południu Warszawy?

9. Przez jaką dzielnicę jedzie się z Pragi na Żoliborz?

10. Co jest większe: Stare Miasto czy Wola?

Prepositions *na/w* Used With Urban Landmarks and Districts

1.

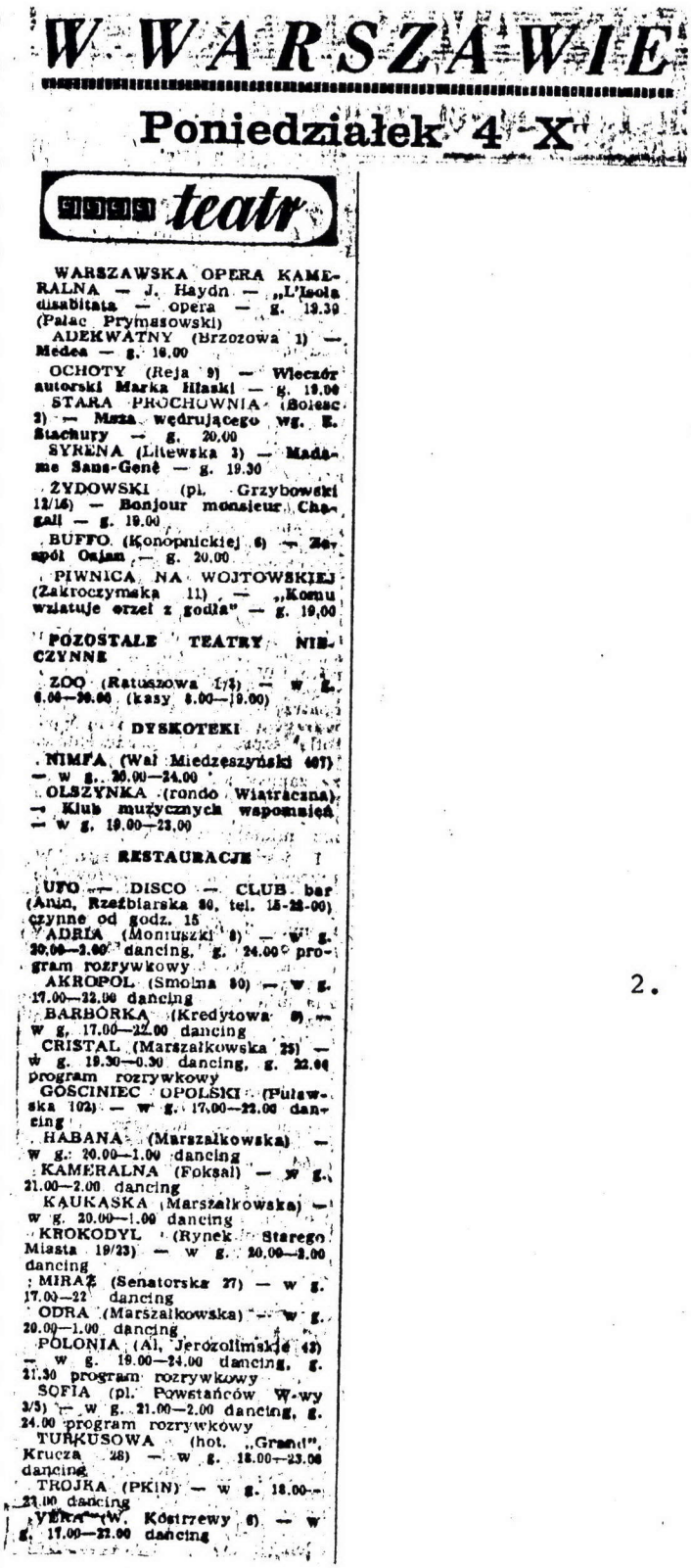

W WARSZAWIE

Poniedziałek 4 X

teatr

WARSZAWSKA OPERA KAMERALNA — J. Haydn — „L'Isola disabitata" — opera — g. 19.30 (Pałac Prymasowski)
ADEKWATNY (Brzozowa 1) — Medea — g. 16.00
OCHOTY (Reja 9) — Wieczór autorski Marka Hłaski — g. 19.00
STARA PROCHOWNIA (Bolesc 2) — Msza wędrującego wg. E. Stachury — g. 20.00
SYRENA (Litewska 3) — Madame Sans-Gene — g. 19.30
ŻYDOWSKI (pl. Grzybowski 12/16) — Bonjour monsieur Chagall — g. 19.00
BUFFO (Konopnickiej 6) — Zespół Oxjan — g. 20.00
PIWNICA NA WOJTOWSKIEJ (Zakroczymska 11) — „Komu wziatuje orzeł z godła" — g. 19,00

POZOSTAŁE TEATRY NIECZYNNE

ZOO (Ratuszowa 1/3) — w g. 8.00—20.00 (kasy 8.00—19.00)

DYSKOTEKI

NIMFA (Wał Miedzeszyński 407) — w g. 20.00—24.00
OLSZYNKA (rondo Wiatraczna) — Klub muzycznych wspomnień — w g. 19.00—23.00

RESTAURACJE

UFO — DISCO — CLUB bar (Anin, Rzeźbiarska 80, tel. 15-22-00) czynne od godz. 15
ADRIA (Moniuszki 8) — w g. 20.00—3.00 dancing, g. 24.00 program rozrywkowy
AKROPOL (Smolna 30) — w g. 17.00—22.00 dancing
BARBÓRKA (Kredytowa 9) — w g. 17.00—22.00 dancing
CRISTAL (Marszałkowska 25) — w g. 19.30—0.30 dancing, g. 22.00 program rozrywkowy
GOŚCINIEC OPOLSKI (Puławska 102) — w g. 17.00—22.00 dancing
HABANA (Marszałkowska) — w g. 20.00—1.00 dancing
KAMERALNA (Foksal) — w g. 21.00—2.00 dancing
KAUKASKA (Marszałkowska) — w g. 20.00—1.00 dancing
KROKODYL (Rynek Starego Miasta 19/23) — w g. 20.00—3.00 dancing
MIRAŻ (Senatorska 27) — w g. 17.00—22 dancing
ODRA (Marszałkowska) — w g. 20.00—1.00 dancing
POLONIA (Al. Jerozolimskie 42) — w g. 19.00—24.00 dancing, g. 21.30 program rozrywkowy
SOFIA (pl. Powstańców W-wy 3/5) — w g. 21.00—2.00 dancing, g. 24.00 program rozrywkowy
TURKUSOWA (hot. „Grand", Krucza 28) — w g. 18.00—23.00 dancing
TROJKA (PKIN) — w g. 18.00—21.00 dancing
VERA (W. Kostrzewy 6) — w g. 17.00—22.00 dancing

In Swan 27.E (Zapamiętaj) you have a list of districts in Warsaw. The list of the districts (dzielnice) is not complete - there are many other districts in town. Although their boundaries are official the districts are still considered to be historical rather than administrative units, and linguistically they are identified with regions rather than urban districts, a notion which results in using the preposition *na* rather than *w* (See Packet 21, No. 3 for the review of these prepositions).

Hence you say:

Mieszkam na Mokotowie
I live in Mokotow.

Jedziemy na Żoliborz
We are going to Zoliborz.

Byłyśmy na Starym Mieście
We were in the Old Town.

Centrum (downtown), although not set off by any boundaries, takes the preposition *w* (location) and *do/z* (motion).

Hotel "Bristol" stoi w centrum
Hotel Bristol is downtown.

Do centrum jedzie się taksówką.
One goes downtown by taxi.

2. In the list of urban landmarks in Swan 27.E (Zapamiętaj) you have to distinguish between open areas which take the preposition *na* (location and motion), and single buildings or institutions taking the prepositions *w* (location) and *do/z* (motion).

Open areas: *na*	Buildings and Institutions: *w, do/z*
ulica	centrum
plac	muzeum
rynek	ministerstwo
most	teatr
dworzec	bank
lotnisko	ambasada
cmentarz	opera
	filharmonia

kościół

Prepositions *na/w* (cont.)

Notice that *aleja, ogród* and *park* take *w, do/z* in spite of the open character of their areas.

3. Examine the newspaper clipping from Życie Warszawy reprinted on the preceeding page. Notice the variety of names for theat and restaurants. Some them are in the some adjectival, some in the genitive.

Compare:

Syrena	(Feminine, nominative)
Żydowski	(Masc., adjective)
Ochoty	(Feminine, genitive)

Notice that addresses in parentheses list the names of the streets given in the feminine adjectival form (*Marszałkowska, Brzozowa*) or masculine genitive (*Plac Powstańców Warszawy*). The house numbers follow the name of the street.

Exercises on Prepositions *na/w*

Write in prepositions indicating either location or motion-to and motion-from:

1. Pan Kowalski mieszka _____ Alejach Jerozolimskich.
2. Pałac Kultury stoi _____ Placu Defilad.
3. Wczoraj poszliśmy _____ Rynek Starego Miasta.
4. Jak się jedzie _____ Dworzec Główny?
5. Ile kosztuje taksówka _____ lotnisko?
6. Moja żona pracuje _____ Ministerstwie Oświaty.
7. Wczoraj _____ filharmonii był piękny koncert.
8. Czy pani idzie wieczorem _____ opery?
9. Rano poszedłem _____ Kościoła Dominikanów.
10. Widziałem ją _____ Moście Poniatowskiego.

The Declension of Neuter Nouns Ending in *-um* and *-io*

1. Nouns ending in *-um* are mostly of Latin origin and as such they belong to the neuter gender, and like in Latin they take the ending *-a* in the Nominative Plural. While they do not decline in the singular, their endings in the remaining cases of plural are regular. (Dative: *-om*, Instr.: *-ami*, Loc.: *-ach*).

   Compare:

   Muzeum Wojska leży w centrum miasta
   The Army Museum is located downtown.
   W Warszawie są duże muzea
   There are large museums in Warsaw.
   Tym centrom trzeba dużo miejsca
   These centers need a lot of space.
   Cieszę się naszymi muzeami
   I like our museums.
   Mówiłem im o tych muzeach
   I told them about these museums.

2. Nouns ending in *-io* are neuter too but they are less numerous in Polish. They are declinable in both Singular and Plural like any other neuter noun, e.g. *okno*, with the exception of Loc. sing. (*oknie* but *radiu*) and Gen. Pl. (*okien* but Gen. Singular is used for *radio*). Remember that *radio* means both a radio network or broadcast and a radio set.

   Compare:

   Mam duże okno i małe radio
   I have a large window and a small radio.

   Nie mam ani okna ani radia
   I have neither window nor radio.

   Przy oknie mówiłem o radiu
   At the window I talked about the radio.

   Nie mamy ani okien ani radia
   We have neither windows nor radio.

Exercises on Neuter Nouns Ending With *-um* and *-io*

Supply the proper endings according to cases:

1. W Paryżu nie widziałem żadnych muze_____.
2. Czy pani dzisiaj słuchała radi_____?
3. Wszyscy mówili o swoich radi_____.
4. Co jest za tymi muze_____?
5. Stanisław opowiadał mu naszym Muze_____ Sztuki.
6. Do centr_____ jedzie się trolejbusem.
7. Anna wyszła z muze_____.
8. Ile kosztują te amerykańskie radi_____?
9. Oni nie interesują się żadnymi radi_____.
10. Czy byliście w jakichś muze_____?

Body Parts and Related Vocabulary ; Hair Color

The notions concerning body parts in Polish are slightly different from those used in English. To the list of body parts in Swan 27.E (Zapamiętaj) you should add the following explanations:

1. *ręka* means not only a hand but it also may include the entire arm.

   Jego syn machał rękami His son waved his arms.

2. *palec* means both, finger and toe. The form *u rąk, u nóg* ("at hands" , "at feet") is often used:

   Mam dziesięć palców u rąk i dziesięć palców u nóg
   I have ten fingers on my hands and ten toes on my feet.

3. *broda* means both, beard and chin, sometimes called *podbródek*.

   Thus

   on goli brodę could mean both, he shaves his beard and he shaves his chin.

4. *plecy* (plural only) means both, shoulders and back.

   Bolą mnie plecy - My back hurts.

5. *brzuch* is used to indicate the stomach area, and colloquially the stomach itself, but the latter is properly called *żołądek*.

   Uderzył mnie w brzuch
   He hit me in the stomach.

   Nie pal papierosa na pusty żołądek
   Do not smoke a cigarette on an empty stomach.

Hair Colors

Hair colors have special names in Polish but they are not consistent in their use, particularly when the hair color serves to characterize a person. On the scale of descending lightness the hair colors can be grouped as follows:

Hair color	A person
blond	*blondyn/ka*
jasny	*jasnowłosy/a*
rudy	*rudy/a*
kasztanowy	*ciemnowłosy/a*
ciemny	*ciemnowłosy/a*
czarny	*brunet/ka.*

Note that the English "gray" hair in Polish is not *szary* (gray for that color in general) but *siwy*.

Exercises on Body Parts and Hair Colors

Supply the missing words:

1. Pan Jan jest brunetem, ma czarne _____.
2. U lewej ręki mam pięć _____.
3. Zjadłem za dużo i boli mnie _____.
4. Kobieta, która ma blond włosy nazywa się _____.
5. On goli się codziennie i nie ma ani_____ ani_____.
6. U lewej nogi mam duży _____ i cztery małe _____.
7. Ani _____ nie widziało, ani _____ nie słyszało.
8. Obydwiema _____ jadł chleb z masłem.
9. Poszedłem bardzo daleko i teraz bolą mnie_____.
10. Mam paznokcie na _____ u _____ i u _____.

Cultural Note: Warsaw

Warsaw, Poland's capital and largest city (pop. 1,436,000 in 1975) is situated on the banks of the river Wisław in central Poland. Established in the 10th century as a settlement, it grew in size and importance until in 1611 King Zygmunt III Waza moved there from Cracow and made it the capital of the country. The city grew more rapidly in the 18th century, becoming a cultural center, rich in famous palaces (Zamek Królewski - the King's Palace), parks (Łazienki), etc.

In modern times Warsaw was heavily damaged twice in World War II: in 1939 during the siege that destroyed 12% of the city, and during the Warsaw Uprising (August 1 - October 2, 1944) when about 90% of the city was totally destroyed. Almost completely rebuilt from 1945 through 1980, Warsaw has become a major industrial and cultural capital, with a unique blend of historical landmarks and modern architecture.

The city's dramatic history has inspired many writers and artists who commemorate its heritage in their works: poems, novels, monuments, paintings and songs. For many Poles, Warsaw symbolizes their patriotism and their deep national devotion. The Warsaw coat-of-arms, a mermaid (Syrenka) holding a sword, is the epitome of that spirit, a symbol of a city ready to defend itself at any time.

Listening Comprehension

Do the Listening Comprehension exercises on Pol 05 Tape 27B just after the grammar exercises. You will hear a dialogue. After the dialogue four statements will be read. Decide which of these are true, circle tak, and which are false, circle nie. The dialogue and statements will be read a second time. Check your work. The answers will follow after a short pause. If you make any errors, go back and listen to the dialogues and statements once again.

1. Tak Nie
2. Tak Nie
3. Tak Nie
4. Tak Nie

PRZYJAZDY: PORT LOTNICZY

Do Warszawy przylecieliśmy samolotem.
Amerykańskim do Londynu,
a stamtąd Polskimi Liniami Lotniczymi "Lot".
Wylądowaliśmy w porcie lotniczym na Okęciu.
Nowoczesny budynek Okęcia
zrobił na nas miłe wrażenie.
Kontrola paszportów trwała krótko.
Odprawa celna też poszła gładko.
Ponad nami na galerii czekała na nas rodzina i powiewała kwiatami.
Jak tylko zakończyliśmy formalności, wszyscy krewni zeszli na dół.
Otoczyli nas z okrzykami radości.
Chwile powitania były rzeczywiście wzruszające.
Szybko zmieniliśmy trochę dolarów na złote w stoisku dewizowym.
Prosto z Okęcia pojechaliśmy na rodzinne przyjęcie.

ROZMAWIAJMY!

Czym ci państwo przyjechali do Warszawy?
Gdzie oni musieli się przesiąść?
Co to jest "Lot"?
Jak się nazywa port lotniczy w Warszawie?
Jakie wrażenie zrobił na nich ten port lotniczy?
Kto na nich czekał i gdzie?
Czym ich witano z daleka?
Kiedy krewni mogli podejść do swych zagranicznych gości?
Jak wyglądały chwile przywitania?
Gdzie ci państwo mogli zmienić pieniądze?
Dokąd wszyscy udali się z Okęcia?

Czy pan lubi latać?
Gdzie jest najbliższy międzynarodowy port lotniczy?
Czy pan latał kiedyś za granicę i dokąd?
Jakie kontrole musi pasażer przejść na międzynarodowym lotnisku?
Czy według pana, amerykańscy urzędnicy celni są uprzejmi?
Czy, przylatując do Stanów, trzeba deklarować pieniądze?
Jaką amerykańską linię poleca pan na przelot do Europy?
Czy do pana przylatują krewni z zagranicy?
Czy w Ameryce wita się i żegna gości kwiatami?

przyjazd - arrival
port lotniczy - airport
przylecieliśmy - we arrived (by air) (przylecieć, perf.)
wylądowaliśmy - we landed (wylądować, perf.)
nowoczesny - modern
zrobił na nas wrażenie - made an impression on us
odprawa celna - customs clearance
gładko - smoothly
powiewała - was waving (powiewać, imp.)
krewny - relative
otoczyli - they surrounded (otoczyć, perf.)
okrzyk - outcry, cheer
rzeczywiście - really
wzruszający - moving, touching
stoisko dewizowe - foreign currency stand
przesiąść się - to transfer (perf.)
udali się - set off the (udać się, perf.)
urzędnik celny - customs official
poleca - recommend (polecać, imp.)
żegna - bid farewell to (żegnać, imp.)

Przyjazdy: Port Lotniczy (cont.)

Work through this story in the following order:

1. Read *Przyjazdy: Port Lotniczy*. Read it once without using the dictionary. Try to guess the meaning of new words from the context. Use the vocabulary provided with the reading.

2. Now answer the following questions about the story:

   a. Gdzie oni wylądowali w Warszawie?

---

   b. Jak poszła odprawa celna?

---

   c. Co można zrobić na stoisku dewizowym?

See Answer Key

3. Now re-read the story and check the meaning of new words in the dictionary.

4. The section *Rozmawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 11 questions. Read that first set of questions pertaining to the story you have just read, using the vocabulary below:

witać - to welcome
czekać - to wait
chwila - moment
z daleka - from a distance
przywitanie - welcome
zmienić - to change (money)
dokąd - where to
wyglądać - to look like
pieniądze - money (pl.)

5. Now find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. To make it easier you might number the questions (1-11) and put the corresponding number in the margin next to the line which answers the question.

Przyjazdy: Port Lotniczy (cont.)

6. Read the second set of questions (number them 12-20) about flying in general. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions (your answer may be just tak or nie in some cases). Use the vocabulary given below.

najbliższy - nearest
kontrola - check
według - according
deklarować - to declare
polecać - to recommend
kwiat - flower

7. Now listen to the story and questions on Pol 10 Tape 03, Part I, Sections A and B. The story is in Section A, the questions in Section B. When you listen to the questions there will be a pause after each question and then the question and the pause will be repeated. First listen to the question and repeat the question in the pause, imitating the speaker as closely as possible.

When you have done this for all questions (both sets) rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the questions in the pause provided.

8. On the lines below write one-sentence answers to the first five questions in the second set (12-16) about flying.

Przyjazdy: Port Lotniczy (cont.)

9. Go to an instructor . Ask any questions you a have about the story, questions and these exercises. Have him check you work in Nos. 2, 5 and 8 above. Then answer orally the following questions:

   a. Czy pan/pani woli latać samolotem czy jeździć autobusem?

   b. Ile kosztuje czarterowy przelot z New Yorku do Warszawy?

   c. Jak się nazywa największe lotnisko w New Yorku?

   d. Jaką linią lotniczą najlepiej lubi pan/pani latać?

   e. Czy przeloty w Stanach są bardzo drogie?

PRZYJAZDY: WYCIECZKI ZAGRANICZNE

Do Polski przyjeżdża wiele zagranicznych wycieczek
lądem, powietrzem i morzem.
Wielu gości z Ameryki przywozi polski statek "Stefan Batory".[1]
Turyści z Europy zachodniej i wschodniej
często przybywają wygodnymi autokarami.
Widzimy właśnie autobus z Moskwy,
wiozący wycieczkę radziecką.
Takie wycieczki zwiedzają nie tylko stolicę,
ale i inne miasta, miejscowości wypoczynkowe
i ciekawsze zakątki kraju.
Docierają w Tatry, na Mazury czy nad Bałtyk.
Wśród zagranicznych gości jest wielu polskich emigrantów
z całego świata.
Są oni gorąco witani przez rodaków, znajomych i krewnych.

ROZMAWIAJMY!

Jakie wycieczki przyjeżdżają do Polski i skąd?
Czym one przyjeżdżają?
Co to jest "Stefan Batory"?
Czyje imię nosi polski statek?
Jaką wycieczkę właśnie widzimy?
Co zwiedzają wycieczki zagraniczne?
Kto jest szczególnie gorąco witany na polskiej ziemi?

Czym ludzie najczęściej podróżują w Ameryce?
Czym pan lubi podróżować?
Jak najtaniej można podróżować z Ameryki do Europy?
Co turysta zagraniczny powienien przede wszystkim
zwiedzić w Ameryce?
Czy pan zwiedził i poznał cały swój kraj?
Czy Amerykanie lubią wyjeżdżać na wakacje za granicę?
Dokąd przede wszystkim lubią jeździć?
Czy najczęściej wyjeżdżają za granicę grupowo,
całymi wycieczkami, czy też na własną rękę?
Które kraje pan już zdążył zwiedzić?

wycieczka - tour, excursion
zagraniczny - foreign, from abroad
ląd - land
powietrze - air
statek - boat, liner, ship
przybywają - arrive, come (przybywać, imp.)
radziecki - Soviet
miejscowość wypoczynkowa - resort
zakątek - corner
docierają - they reach, make their way to (docierać, imp.)
najczęściej - most frequently
podróżują - travel (podróżować, imp.)
na własną rękę - on their own
zdążył - has he managed to (zdążyć, per.)
panował - reigned (panować, imp.)
wsławił się - became famous (wsławić, per.)
wódz - leader

[1]"Stefan Batory' - jest to imię i nazwisko króla Polski, który panował w latach 1576-1586. Batory pochodził z Transylwanii, był drugim elekcyjnym królem Polski. Wsławił się on przede wszystkim jako doskonały wódz.

Przyjazdy: Wycieczki zagraniczne (cont.)

Work through this story in the following order:

1. Read *Przyjazdy: Wycieczki zagraniczne*. Read it once without using the dictionary. Use the vocabulary provided with the reading.

2. Now answer the following questions:

   a. Jak przyjeżdżają wycieczki zagraniczne?

   _____

   b. Skąd przyjechał autobus, który widzimy?

   _____

   c. Skąd przyjeżdża wielu polskich emigrantów?

   _____

   See Answer Key

3. Now re-read the story and check the meaning of new words in the dictionary.

4. On the map of Poland provided at the beginnning of Unit 21 find Tatry (Tatra Mountains) and Mazury (Masurian Lakes).

5. The section *Rozmawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 7 questions pertaining to the story you have just read. Read that set of questions using the vocabulary below.

   nosić - to carry
   skąd - where from
   właśnie - right now
   ziemia - land

6. Now find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question.

7. Read the second set of questions about trips in the United States. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions (your answers may be just tak or nie in some cases). Use the vocabulary given below:

   przede wszystkim - before all
   poznać - to get acquainted
   grupowy - in groups (adj.)
   król - king
   pochodzić z - to come from
   elekcyjny - elected
   doskonały - excellent
   Transylwania - Transsylvania
   zakątek - corner

Przyjazdy: Wycieczki zagranicze (cont.)

8. Now listen to the story and questions on Pol 10 Tape 03, Part II, Sections A and B, just after the questions on *Przyjazdy: Port Lotniczy* you covered in Packet 27, No. 14. Work through both sets of questions in the same manner you did in the previous exercise. Do not forget to rewind the tape and answer the questions in the pause provided.

9. On the lines below write one-sentence answer to the first five questions in the second set about travelling in the United States.

10. Go to an instructor and ask any questions you have on the story, questions, and exercises. Have him check your work on Nos. 2, 6 and 9 above. Then orally answer the following questions:

    a. Ile stanów zwiedził/a pan/pani w Ameryce?

    b. Czy pan/pani często podróżuje w swoim stanie?

    c. Czy jeździł/a pan/pani do Kanady?

    d. Czy lubi pan/pani jeździć na własną rękę?

Additional Reading

Ósma wieczór, na dworze noc, pogodna noc grudniowa. Pani Latter, skrzyżowawszy ręce na piersiach, chodzi po gabinecie spoglądając to na córkę, to na okno, za którym widać oświetlone brzegi Wisły... Za oknem, na tle pogodnego nieba, widać ciemne domy Pragi, szarożółte kamienice warszawskiego Powiśla i czarną linię żelaznego mostu, wszystko zasypane światłem. Światełka w domach, światełka na drugim brzegu, światełka na moście, jakby kto rzucił na Powiśle rój świętojańskich robaczków, które w jednych miejscach skupiły się w bezładne gromady, w innych uszykowały w pogięte szeregi i na coś czekają.

Bolesław Prus, Emancypantki (1894)

Exercises on Additional Reading

1. Read the fragment of Bolesław Prus' novel Emancypantki (Emancipated Women) in Packet 27, No. 16.

2. Listen to the same fragment read on Pol 05 Tape 27A just after the dialogues in Swan.

3. Looking at the text listen to it once more and read it aloud together with the speaker, imitating his pronunciation.

4. Underline words you are familiar with.

5. Try to read it without a dictionary for the contents.

6. Now answer the following questions on the story:

   a. What time does it take place?

   _____

   b. In what month?

   _____

   c. In what city?

   _____

   d. What does Mrs. Latter see through the window?

   _____

   e. What parts of the city is she looking at?

   _____

   f. Where must her apartment be located?

   _____

   g. What kind of a bridge is there?

   _____

   h. What could be the origin of the word *Powiśle*?

   _____

7. Now turn the page and read the translation of the text.

8. Go to an instructor and have him check your answers.

Exercises on Additional Reading (cont.)

Translation:

It is eight o'clock, night outside, a clear December night. Mrs. Latter having crossed her arms on her breasts walks in her study looking first at her daughter, then at the window through which one can see the lighted banks of Vistula . . . . Through the window, against the clear sky, one can see the dark houses of Praga, grey-yellow apartment houses of the Warsaw Powiśle, and the black line of the iron bridge, everything bathed in light. Little lights in the houses, lights on the other bank, lights on the bridge, as if somebody has thrown over Powiśle a throng of lightning bugs which gathered in shapeless swarms in some places, and formed curved lines in others, waiting for something.

Reading Skills/Newspapers

Imagine yourself arriving in Warsaw. You have landed at the Okęcie airport, gone through the customs and passport control, exchanged your money for Polish *złote*, and come to the hotel by taxi and registered there; in short you have followed all the steps presented in Units 21, 22, and 23.

Now having picked up a copy of Trybuna Ludu, you are resting in your hotel room and trying to figure out what to do next. You open the paper and on page 5 find a small column titled:

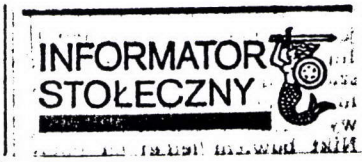

It takes you only a second to realize that *stołeczny* is an adjective made from the familiar word *stolica*, and a little *Syrenka* helps you to confirm it. You begin to examine the information step by step, using your reading skills and, occasionally, a dictionary.

What is being offered?

(Learning -- Entertainment -- Relaxation)

In the future you will also find in *Informator stołeczny* two other types of information:

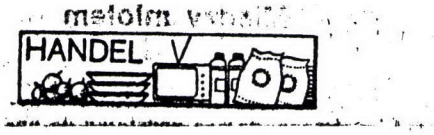

The choice is yours. But in order to make a right choice you have to learn what exactly is being offered. Let us start.

No.1.

No.2.

No.3.

No.4.

No.5.

INFORMATOR STOŁECZNY

NAUKA, ROZRYWKA, WYPOCZYNEK

● **Stołeczne Biuro Imprez Artystycznych** zaprasza na pokaz oryginalnej sztuki samoobrony i walki: „Taekwon-Do", w wykonaniu 10 mistrzów z KRLD. Pokaz odbędzie się w Hali Gwardii 14 września, o godz. 19. Bilety do nabycia w kasach Stołecznej Estrady, SPATiF, WPT „Syrena".

● **Dom Książki „Uniwersus"** przy ul. Belwederskiej 20/22 przedłuża godziny otwarcia dwóch księgarń: samoobsługowej i muzycznej oraz działu bibliografii i informacji. Czynne one są w godz. od 10.30 do 20.00.

● **KMPiK „Przyjaźń"** (Marszałkowska 115), zaprasza 9 bm. o godz. 18 na koncert kameralny z udziałem laureatów Konkursu im. P. Czajkowskiego: **Elżbiety Ardam** — sopran i **Radosława Żukowskiego** — bas.

● **KMPiK przy ul. Bagatela 14** zaprasza 9 bm. o godz. 18 na spotkanie pt.: „Wilanów lat wojny i okupacji". Spotkanie prowadzić będzie kurator Wilanowa, dr **Wojciech Fijałkowski.**

● **Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej** zawiadamia, że w dniach: 10, 11 i 12 bm. będzie nieczynne z powodu braku dopływu energii elektrycznej.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

1. First you scan the names of institutions printed in the bold print to find out what they are and where are they located.

   In the ad on the opposite page you find five items. For your convenience numbers have been added in the margin so that you may go through each of them separately. Do not be surprised to find a lot of acronyms used either with or instead of names. For the local resident they are self explanatory, for you it will take some time to learn how to decipher them. KMPiK in Nos. 3 and 4 stands for:

   Klub Międzynarodowej Książki i Prasy

   -a name you can understand now quite easily.

2. Now using the dictionary when needed translate the names of the institutions advertising their services.

No. 1 _____

No. 2 _____

No. 3 _____

No. 4 _____

No. 5 _____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

3. Addresses are not always given, but in Nos. 2, 3 and 4 you can find them quite easily. In some others you will have to search for them in the texts of the ads. Answer the questions:

   a. Can you find a hint of an address in No. 1?

   b. How is the address given in No. 2?

   c. Why is there no address in No. 5?

4. Now scan the texts of all five ads and try to figure out what kind of an information, learning experience, entertainment or relaxation each of them offers. Look for clue words you are familiar with from your previous lessons, such as information, concert, meeting, show, etc.

   Write the Polish clue word for each item:

   No. 1 _____

   No. 2 _____

   No. 3 _____

   No. 4 _____

   No. 5 _____

   If there is no clue word, describe the type of information. Do not consider *zaprasza* as a clue word -- it is just a polite form of information.

5. Now scan the texts of the ads for information on dates. Remember that the abbreviation *bm.* means *bieżącego miesiąca* (Current month or this month). Answer the following questions:

   a. Is there any information giving you a clue as to in what month the events offered take place? What month is it?

Reading Skills/Newspapers (cont.)

5. (cont.)

b. Assuming that all events will take place in this particular month give the exact dates in each item:

No. 1 _____

No. 2 _____

No. 3 _____

No. 4 _____

No. 5 _____

If there is no date mark it as "none."

7. Although you are not required to translate each item exactly, the following vocabulary will help you to understand the contents of the information, and enable you to figure out what is being offered in each item:

impreza	event
pokaz	show
samoobrona	self-defense
walka	combat
mistrz	master
do nabycia	for sale
samoobsługowy	self-service
kameralny	chamber
laureat	prize winner
konkurs	competition
wojna	war
okupacja	occupation
kurator	curator
nieczynne	not open
z powodu	because
brak	lack
dopływ	supply
energia	energy

Reading Skills/Newspapers (cont.)

The following acronyms are made out of the following complete names:

KRLD - Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna
(Korean People's Democratic Republic)
SPATiF - Stowarzyszenie Polskich Artystów Teatralnych i Filmowych
(Association of Polish Theater and Film Artists)
WPT - Warszawskie Przedsiębiortwo Turystyczne
(Warsaw Tourist Enterprise)

Abbreviations:

im. - imienia (named after)
pt. - pod tytułem (under the title)
bm. - bieżący miesiąc (this month)

The following names are mentioned in the ads:

Hala Gwardii - a sport arena in Warsaw
Estrada - the entertainment agency
Syrena - tourist office
Wilanów - a Warsaw suburb
Cytadela Warszawska - an old fort, now a museum
X Pawilon - a section of a former prison in the Cytadela (x=tenth)

8. Now give a brief description in English of the information offered in each item:

No. 1 _____

No. 2 _____

No. 3 _____

No. 4 _____

No. 5 _____

9. See Answer Keys.

10. Go to an instructor and ask him any questions you have on the texts, questions and these exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

Let us continue our imaginary stay in Warsaw. After you examined *Informator stołeczny* (Packet 27, No. 18), you decided to focus your interest on history and the arts. And since there is no better way than to start with museums and exhibitions, you continue to read your newspapers for more precise information about these two topics of your interest. In both, Trybuna Ludu and Życie Warszawy, you find special sections listing the information you seek.

They are titled:

WYSTAWY and **MUZEA**

Let us examine these two lists.

WYSTAWY

ZACHĘTA (pl. Małachowskiego 3) – Wystawa Muzyka w malarstwie polskim (do 10.X.) Wystawa malarstwa St. Mazusia (do 3.X.) Czynne w g. 11–19 (oprócz poniedz.).

KORDEGARDA (Krakowskie Przedmieście 15/17) – Wystawa Bogumiła Podstolskiego – Rysunki z lat 1968–1978 Czynna (do 30.IX.) w g. 11–19 (oprócz poniedz.).

ZOO (Ratuszowa 1/3) – kasy czynne w g. 8–18. Ogród w g. 8–19

MUZEA

NARODOWE (Al. Jerozolimskie 3) – Ekspozycje stałe: Freski z Faras, Sztuka Średniowiecza, Galeria Malarstwa Polskiego oraz część galerii Sztuki Starożytnej i Malarstwa Obcego. Czynne: śr. piąt. sob. w g. 10–16, wt. i niedz. g. 10–17 czw. g. 12–18 (oprócz poniedz. i dni poświąt.) Na pół g. przed zamknięciem muzeum, nie wpuszcza się zwiedzających. Informacje i zgłoszenia wycieczek tel. 29-50 60.

MUZEUM LENINA (Al. K. Świerczewskiego) – tel. 27-96-43 Wystawy: „Lenin – życie i działalność". „Georgi Dymitrow – życie i działalność". Czynne w g. 10–16 (oprócz sob. i niedz.).

BRONIEWSKIEGO (J. Dąbrowskiego 31) – Czynne – wt. czw. g. 12–18, śr. piąt. g. 10–16. poniedz. i sob. – nieczynne. niedz. g. 12–17. Zgłoszenia wycieczek tel. 45-03-28.

MUZEUM IM. X. DUNIKOWSKIEGO (w Królikarni) – Ekspozycja stała X. Dunikowskiego rzeźb, obrazów, rysunków, pamiątek po artyście. Czynna codziennie w g. 10–16, (oprócz poniedz. i dni poświąt.).

LITERATURY IM A. MICKIEWICZA (Rynek St. Miasta 20) – Czynne: wt. piąt. sob. g. 10–15 czw. g. 12–19, niedz. g. 11–17 (oprócz poniedz. i dni poświąt.).

MUZEUM MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE (Freta 16) – tel. 31-80-92. Czynne codziennie i w wolne soboty w g. 10–16 30, niedz. w g. 10–14.30 (oprócz świąt i pon.).

WOJSKA POLSKIEGO (Al. Jerozolimskie 3) – Zbiory stałe – „Dzieje oręża polskiego" – Czynne: śr. czw piąt. i sob. g. 11–16, niedz. i święta g. 10.30–17, (poniedz. wtorki i dni poświąt. – nieczynne).

HISTORYCZNE M.ST. WARSZAWY (Rynek St. Miasta) – tel. 31-02-51, Czynne: wt. czw. g. 12–19, śr. piąt. sob. g. 10–15.30, wolne soboty i niedz. g. 10.30–16.30 (oprócz poniedz.).

MUZEUM X PAWILONU CYTADELI WARSZAWSKIEJ (Skazańców 25 – wejście przez Bramę Straceń od strony Wisły) – tel. 39-23-83 Czynne: wt. g. 9–17, śr. czw piąt g. 9–16, niedz. i święta g. 10–16 (oprócz poniedz. i dni poświąt.). Wstęp bezpłatny.

MUZEUM WIĘZIENIA PAWIAK (Dzielna 24/26) – tel. 31 13-17 Ekspozycja stała Czynne: śr. g. 9–17, czw, sob. g. 9–16, piąt. g. 10–17, niedz. g. 10–16 (oprócz poniedz. i wtorków).

Reading Skills/Newspapers (cont.)

As you notice, each exhibition or museum is listed under its own name, often adapted from the name of a person or organization it emphasizes in its collections. In their names as well as in the texts you will find a great number of abbreviations, some of which you have already learned such as *im.* - *imienia*, and some which are easy to figure out, such as the days of the week. You may want to review the days of the week by turning to Unit 4, Packet 5, No. 4. Here is the list of most common abbreviations you find in the announcements:

g.- godzina
poniedz.- poniedziałek
wt.- wtorek
śr. - Środa
czw. - czwartek
pt. - piątek
sob. - sobota
niedz. - niedziela
św. - Święto
poświąt. - poświąteczny

pl. - plac
ul. - ulica
al. - aleja
tel. - telefon
m.st. - miasto stołeczne
st. - stary

Now you can start reading for information in the announcements.

Use your dictionary when necessary.

1. Read the column *Wystawy* and answer the following questions:

   a. Where is "Zachęta" located ?

---

   b. And where is the ZOO?

---

   c. When is "Kordegarda" open?

---

   d. What exhibition is open at "Kordegarda"?

---

   e. How long is it going to be presented?

Reading Skills/Newspapers (cont.)

f. What are the opening hours at "Zachęta"?

_____

g. Is it open every day?

_____

h. Is the box office at the ZOO open as long as the ZOO itself?

_____

2. Now turn to the column *Muzea*. As you notice many of them have been named after some famous personalities or historical events. Here is a brief list of personalities whose work or achievements are being shown at the special museums:

V.I. Lenin (1870- 1924) - the founder of the Soviet system
Władysław Broniewski (1897-1962) - a Polish poet
Xawery Dunikowski (1875-1964) - A Polish sculptor (read: Ksawevy)
Adam Mickiewicz (1798-1855) - a Polish poet
Maria Skłodowska-Curie (1867-1934) - a Polish scientist

Answer the following questions:

a. What kinds of exhibits would you expect in the Muzeum Broniewskiego and Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza?

_____

b. What is being presented at the Muzeum im X. Dunikowskiego?

_____

c. What would you name the exhibition at Muzeum Marii Curie-Skłodowskiej in one general term?

_____

d. What kinds of exhibitions would you expect at the Muzeum Lenina?

_____

e. If you were a tour leader and wanted to bring your tour to the Muzeum Broniewskiego,how would you contact the museum?

_____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

2. (cont.)

f. Could you visit Muzeum Lenina on Sunday?

---

3. As you noticed there are also museums of a more general character or some devoted to some special historical events. In Warsaw, as elsewhere in the world, the most representative among them is *Muzeum Narodowe*, housing permanent and temporary exhibitions of art. The *Muzeum Wojska Polskiego* exhibits military history and related collections. Two special museums commemorate the special role Warsaw played in Polish history in the last hundred years: *Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej* (about which you have learned in Packet 27, No. 18, 7), and *Muzeum Więzienia Pawiaka* named after a famous prison where thousands of Poles lost their lives during the Nazi occupation in World War II. *Muzeum Historyczne Miasta Stołecznego Warszawy* is devoted entirely to city history.

With the following vocabulary read about the exhibitions at all of the museums:

ekspozycja - exposition
freski - frescoes
galeria - gallery
średniowiecze - Middle Ages
starożytny - ancient
działalność - activity
rzeźba - sculpture
rysunek - drawing
pamiątki - memorabilia
zbiór - collection
stały - permanent
oręże - weaponery
dzieje - history
brama - gate
stracenie - execution
bezpłatny - free of charge
wpuszczać - to let in
skazaniec - condemned

4. Answer the following questions:

a. How many days a week is the Muzeum Narodowe open?

---

b. What is the phone number of the Muzeum X Pawilonu Cytadeli Warszawskiej?

---

c. Where can you find a permanent exhibition of medieval Polish paintings?

Reading Skills/Newspapers (cont.)

4. (cont.)

d. Is the Muzeum im. X. Dunikowskiego open on days following holidays?

_____

e. Where is the Muzeum Historyczne m.st. Warszawy located?

_____

f. How do you enter the Muzeum X. Pawilonu Cytadeli Warszawskiej?

_____

g. What could be the exhibition in the Muzeum Więzienia Pawiaka?

_____

h. Where do you go if you want to learn about Warsaw history?

_____

5. See Answer Keys.

6. Go to an instructor and discuss with him any questions you have on the text, questions and these exercises. Have him check your work. Then answer orally the following questions.

   a. How many museums are there in Warsaw?

   b. After whom is the Muzeum Literatury named?

   c. What is the difference between *wystawa* and *muzeum?*

   d. What is the name of the military museum in Warsaw?

Reading Skills/Newspapers

fakty
wydarzenia
oceny

● Powodzenie wystawy „Warszawa walczy — 63 dni Powstania Warszawskiego" przeszło wszelkie oczekiwania. Zwiedziło ją już ponad milion osób. Wobec tak dużego zainteresowania czas trwania ekspozycji przedłużono do 30 listopada. Według pierwotnych zamierzeń — ekspozycja miała trwać 63 dni, czyli tyle, ile Powstanie.

Powstanie Warszawskie to ciągle żywa historia, ale nie tylko to stanowi o tak dużym zainteresowaniu odwiedzających. To także przybliżenie tamtych dni w inny niż dotychczas sposób.

In Packet 27, No. 12 (Cultural Note: Warsaw) you read about the Warsaw Uprising in 1944, which resulted in an unprecedented destruction of the city. Many years have passed, the city has been rebuilt and restored but the memories of that event are still alive. In a column *Fakty, wydarzenia, oceny* (Facts, events, evaluations) printed in the weekly Tygodnik Kulturalny you have an excerpt from a review of an exhibition devoted to the Uprising.

Using the vocabulary below and your dictionary read the text of the review and prepare to answer questions about the exhibition.

walczyć - to fight
powodzenie - success
powstanie - uprising
osoba - person
wobec - in view of
trwanie - duration
pierwotny - initial
zamierzenie - plan
historia - history
wszelki - any
stanowić - to decide
zainteresowanie - interest
odwiedzający - visitor
przybliżać - to bring closer
dotychczas - so far
sposób - manner

1. Answer the following questions:

   a. What was the name of the exhibition?

   _____

   b. How long did the Uprising last?

   _____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

1. (cont.)

c. How many people have visited the exhibition?

d. How long was the exhibition supposed to last?

e. Until what date was it prolonged?

f. Is the history of the Uprising an event of the past?

g. Was the exibition a success?

2. Use Polish idioms for the following phrases:

a. It surpassed any expectations.

b. According to initial plans.

c. It is living history.

d. In view of such big interest.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

2. (cont.)

   e. In a manner different than thus far.

---

3. See Answer Keys.

4. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text and questions. Have him check your work. Then answer orally the following questions:

   a. W którym roku było Powstanie Warszawskie?

   b. Czy dużo osób zwiedziło wystawę "Warszawa walczy"?

   c. Jak długo trwało Powstanie Warszawskie?

Oral Exercises

A. Answer the following questions for an instructor. The answers must be grammatically correct although they need not be actual. For an additional practice in conversation ask the instructor the same questions:

1. Czy pan/pani często lata samolotem?
2. Którą linią pan/pani lata najczęściej?
3. Czym pan/pani jeździ na wakcje?
4. Jakie stany pan/pani zwiedził/-ła?
5. Czy pan/pani kiedyś już płynął/-ęła statkiem?
6. Jak się nazywa lotnisko w Warszawie?

B. On the oral portion of the Unit 23 test you will have to tell a story about the arrival of foreign tourists at an airport. Optional: you may practice for it by going to an instructor and having a short conversation about the airport, customs, etc., asking questions and responding to the instructor's questions.

Self-test

A. 1. The names of monuments are given in the _____ case.

2. The names of the streets, avenues, squares, etc., are given either in the _____ case or in the form of an _____.

3. The name of the patron saint of a church is always preceded by the abbreviation _____.

4. Give the four geographical directions:

North _____

South _____

West _____

East _____

5. The part of Warsaw located on the right bank of Wisła is _____.

6. The center of Warsaw is called _____.

7. Two principal streets in Warsaw are _____ and _____.

8. Open city areas use the prepositions _____ for location and motion.

9. Buildings and institutions use the preposition _____ for location.

10. Buildings and institutions use the preposition _____ for motion-to.

Self-test (cont.)

11. Buildings and institutions use the prepositon _____ for motion -from.

12. Neuter nouns ending in *-um* form their Nominative plural with the ending _____.

13. The following endings are used for neuter nouns ending in *-um:*

Dative pl. _____

Instrumental pl. _____

Locative pl. _____

14. a. *ręka* can mean either _____ or _____

b. *palec* can mean either _____ or _____

c. *broda* can mean either _____ or _____

d. *brzuch* can mean either _____ or _____

15. a. A man with blond hair is called _____.

b. a girl with black hair is called _____.

c. a boy with red hair is called _____.

B. Translate the following sentences into Polish:

1. We arrived in Warsaw by plane.

2. Quickly we exchange our dollars into złote.

3. Right from the airport we went by taxi to our hotel.

Self-test (cont)

4. We see a Soviet bus with many tourists.

5. Such groups visit Warsaw and many Polish cities.

C. Translate into English:

1. Wielu gości z Ameryki przypłynęło polskim statkiem.

2. Państwo Kamińscy wylądowali szczęśliwie w Nowym Jorku.

3. To był wielki międzynarodowy port lotniczy.

4. W Muzeum Narodowym jest wystawa współczesnego malarstwa.

5. Ogród Zoologiczny był otwarty od godz. 13 do 19.

Answer Keys

Swan 27, F.6

gdzie jest Most Poniatowskiego
gdzie jest Teatr Narodowy
gdzie jest stacja autobusowa
gdzie jest opera
gdzie jest lotnisko
gdzie jest cmentarz
gdzie jest Park Łazienkowski
gdzie jest Plac Trzech Krzyży
gdzie jest Pomnik Mickiewicza

Packet 27, No. 4

1. Praga
2. Na lewym
3. Wola, Ochota
4. Żoliborz
5. Przez Śródmieście
6. W Śródmieściu
7. Praga jest większa niż Ochota
8. Mokotów
9. Przez Śródmieście
10. Wola jest większa niż Stare Miasto

Swan 27.F.2

na rynek
do parku
do muzeum
do banku
na most
na cmentarz
do ogrodu
do ministerstwa
na dworzec
do aleji
do ambasady
na lotnisko
do opery
do filharmonii
do alej
do centrum
do kościoła
do teatru

Swan 27.F.4

przed rynkiem
przed bankiem
przed cmentarzem
przed operą
przed kościołem
przed teatrem
przed filharmonią
przed ambasadą
przed stacją
przed ministerstwem
przed lotniskiem
przed ogrodem
przed parkiem
przed placem

Packet 27, No. 6

1. w Alejach Jerozolimskich
2. Na placu Defilad
3. na Rynek Starego Miasta
4. na Dworzec Główny
5. na lotnisko
6. w Ministerstwie Oświaty
7. w filharmonii
8. do opery
9. do Kościoła Dominikanów
10. na Moście Poniatowskiego

Swan 27.F.17

jadę na Ochotę do dentystki
jadę na Bielany do adwokata
jadę na Saską Kępę do okulistki
jadę na Wolę do chirurga
jadę na Nowe Miasto do lekarza
jadę na Pragę do przyjaciela

Packet 27, No. 8

1. muzeów
2. radia
3. radiach
4. muzeami
5. Muzeum
6. centrum
7. muzeum
8. radia
9. radiami
10. muzeach

Swan 27.F.11

co tej kobiecie dolega
co temu panu dolega
co tej pani dolega
co temu chłopcu dolega
co tej dziewczynie dolega
co temu człowiekowi dolega
co tej osobie dolega
co panu Julianowi dolega
co pani Zofii dolega
co panu Jankowi dolega
co pani Klarze dolega
co twoim rodzicom dolega
co dziecku dolega

Swan 27.F.15

on będzie musiał pójść do lekarza
ona będzie musiała pójść do fryzjerki
będziesz musiała pójść do okulisty
będą musiały pójść do chirurga
będziemy musieli pójść do lekarza
będziecie musieli pójść do dentysty

Packet 27, No. 11

1. włosy
2. palców
3. brzuch
4. blondynka
5. brody...wąsów
6. palec...palce
7. oko...ucho
8. rękami
9. nogi
10. palcach...rąk...nóg

Packet 27, No. 14

2. a. Na Okęciu
   b. Odprawa celna poszła gładko
   c. Można wymienić dolary na złote

Packet 27, No. 15

2. a. Wycieczki przyjeżdżają lądem, powietrzem i morzem
   b. Autobus przyjechał z Moskwy.
   c. Wielu emigrantów przyjeżdża z całego świata

Packet 27, No. 18

2. 1. The Capital Bureau of Artistic Events
   2. Bookstore "Universus"
   3. International Book and Press Club "Friendship"
   4. International Book and Press Club
   5. The Museum of the 10th Pavillion of the Warsaw Fort

3. a. w Hali Gwardii
   b. przy ulicy
   c. it is a well-known place

4. 1. pokaz
   2. godziny otwarcia
   3. koncert kameralny
   4. spotkanie
   5. zawiadamia

5. a. wrzesień
   b. 1. 14 września

Packet 27, No. 18 (cont.)

5. (cont.)

b. (cont.)
2. none
3. 9 września
4. 9 września
5. 10, 11, 12 września

6. 1. 7 p.m.
2. 10:30 a.m. - 8 p.m.
3. 6 p.m.
4. 6 p.m.
5. none

8. 1. a Korean self-defense and combat show
2. bookstore hours are extended
3. chamber music concert
4. meeting
5. museum closed because of the lack of electric power supply.

Packet 27, No. 19

1. a. Plac Małachowskiego 3
b. Ratuszowa 1/3
c. 11 a.m. - 7 p.m., except Mondays
d. Bugumił Podstalski's drawings from 1968 to 1978
e. Until Sep. 30
f. Same as "Kordegarda"
g. Except Mondays
h. No, one hour less

2. a. Books, manuscripts, etc.
b. Sculptures, paintings, drawings, memorabilia
c. museum of science
d. political history
e. call 45-03-28
f. No, it is closed

4. a. six days a week
b. 39-23-83
c. National Museum
d. No, it is closed
e. Rynek Starego Miasta
f. przez Bramę Straceń od strony Wisły
g. holocaust, war atrocities
h. to the Historical Museum of Warsaw

Packet 27, No. 20

1. a. Warszawa walczy - 63 dni Powstania Warszawskiego
   b. 63 days
   c. more than a million
   d. 63 days
   e. November 30
   f. No, the history is still alive
   g. Yes

2. a. przeszło wszelkie oczekiwania
   b. według pierwotnych zamierzeń
   c. to jest żywa historia
   d. wobec tak dużego zainteresowiania
   e. w inny niż dotychczas sposób

Packet 27, No. 22

A. 1. genitive
   2. genitive...adjectives
   3. św.
   4. północ, południe, zachód, wschód.
   5. Praga
   6. śródmieście
   7. Marszałkowska, Aleje Jerozolimskie
   8. na
   9. w
   10. do
   11. z
   12. -a

   13. Dat. pl. -om
       Instr. pl. -ami
       Loc. pl. -ach
   14. a. hand - arm
       b. finger - toe
       c. beard - chin
       d. stomach - stomach area
   15. a. blondyn
       b. brunetka
       c. rudy

B. 1. Przylecieliśmy do Warszawy samolotem
   2. Szybko wymieniliśmy nasze dolary na złote
   3. Prosto z lotniska pojechaliśmy taksówką do hotelu
   4. Widzimy radziecki autobus z wieloma turystami
   5. Takie wycieczki zwiedzają Warszawę i wiele polskich miast

C. 1. Many guests from America arrived by a Polish ship.
   2. Mr. and Mrs. Kamiński landed safely in New York.
   3. It was a large international airport.
   4. There is an exhibit of contemporary painting in the National Museum.
   5. The Zoo was open between 1:00 p.m. and 7:00 p.m.

UNIT TWENTY-FOUR

(Lesson 23)

Student-Instructor Checklist

Name: _____

- ☐ Vocabulary Quiz, Lesson 23
- ☐ Answer questions, Packet 23, No. 15
- ☐ Exercises in Swan 23.F.12
- ☐ Exercises in Swan 23.F.10
- ☐ Exercises in Swan 23.F.23
- ☐ Exercises in Swan 23.F.21
- ☐ Dictation in Packet 23, No. 11
- ☐ Answer questions in Packet 23, No. 20
- ☐ Answer questions in Packet 23, No. 12
- ☐ Answer questions in Packet 23, No. 13
- ☐ Exercises in Packet 23, No. 16
- ☐ Exercises in Packet 23, No. 17
- ☐ Exercises in Packet 23, No. 18
- ☐ Exercises in Packet 23, No. 19
- ☐ Unit 24 Pretest

Grade

- ☐ Unit 24 Test

Written ☐ ☐
Oral ☐ Total

Student Signature: _____

Instructor Signature: _____ Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty-Four

Unit Twenty-Four develops the theme of travelling and moving about the city and also identifies clothing and colors. It consists of Lesson 23 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises and answer keys.

After completing Unit Twenty-Four you will be able to:

Vocabulary	-use the vocabulary related to taking a taxi and visiting a travel office.
	-name parts of clothing.
	-identify colors.
Grammar Concepts	-use perfective forms of *iść/chodzić*
	-use indefinite quantifiers.
	-use indefinite suffixes.
	-use the imperatives of *iść/chodzić*.
Speaking and Listening	-make conversation about taking a taxi.
	-converse in a travel office.
	-write a dictation.
	-translate a simple story.
Reading	-read about moving in a city.
	-read information about city transit.
	-find out about the lost and found section of a paper.
	-read about the closing and opening of streets, etc.

Unit 24
Lesson 23

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary
	1. Read the vocabulary list for Lesson 23 in Packet 23, No. 1.
	2. Read in Swan 23.E (Zapamiętaj) the lists of clothing and accessories, as well as colors.
	* 3. Listen to the Vocabulary List on Pol 05 Tape 23A. Repeat after the speaker as directed.
	4. Optional: make and use flashcards.
	* 5. Take the vocabulary quiz on Lesson 23. You must see an instructor to do this.
	B. Reading dialogues
	1. Read the dialogues in Swan 23.A (Dom odzieżowy). B (Pójdziemy razem) and C (Mam tu w notesie).
	2. Read in Swan 23.D (Uwagi).
	* 3. Listen to these dialogues on Pol 05 Tape 23A just after the vocabulary list. Repeat after the speaker as directed.
	4. Read Additonal Reading in Packet 23, No. 14. Pay attention to the vocabulary provided with the reading.
	* 5. Listen to Additional Reading on Pol 05 23A just after dialogues in Swan. Repeat after the speaker.
	6. Turn to exercises on Additional Reading in Packet 23, No. 15. After completing the exercise turn the page for translation. See Answer Key. Compare your answers with the translation.
	* 7. Go to an instructor, read for him the story, then show him your answer to the questions.
	C. Clothing and Accessories; Colors
	1. Read Packet 23, No. 9 (Clothing and Accessories). Compare the two columns listed there. See which items of clothing derive from the non-diminutive forms.
	2. Do exercises 1, 2, 5 and 13 in Swan 23.F (Ćwiczenia). See Answer Key.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	* 3. Listen to exercises 3, 4, 6, 8 and 11 in Swan 23.F (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 23B.
	* 4. Go to an instructor and do orally for him exercises 12 in Swan 23.F (Ćwiczenia).
	D. Culture 1. Read Cultural Note: Costumes and Fashions in Packet 23, No. 10. You may want to look up Polish regional costumes in a travel office folder, a poster or in a Polish encyclopedia in your library.
	E. Indefinite Quantifers 1. Read in Swan 23.E (Zapamiętaj) Indefinite Quantifiers.
	2. Read more about them in Packet 23, No. 2.
	3. Do exercise 7 in Swan 23.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	* 4. Listen to exercise 14 in Swan 23.F (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 23B.
	5. Do exercises in Packet 23, No. 3. See Answer Key.
	* 6. Listen to exercise 9 in Swan 23.F (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 23B.
	* 7. Go to an instructor and do orally for him exercise 10 in Swan 23.F (Ćwiczenia).
	F. Indefinite Suffixes 1. Read Indefinite Suffixes in Swan 23.E (Zapamętaj).
	2. Read more about them in Packet 23, No. 4
	3. Do exercises in Packet 23, No. 5. See Answer Key.
	* 4. Go to an instructor and orally do exercise 23 in Swan 23.F (Ćwiczenia).

Unit 24
Lesson 23

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	G. Common Prefixed Perfectives of *iść*
	1. Read Common Prefixed Perfectives of *iść* in Swan 23.E (Zapamiętaj).
	2. Read more about them in Packet 23, No. 6. Compare prefixes with prepositions in Section III (look at the pictures).
	3. Read The Preposition *po* + Accusative in Swan 23.E (Zapamiętaj).
	* 4. Listen to exercises 15, 18 and 20 in Swan 23.E (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 23B.
	5. Do exercises 16 and 19 in Swan 23.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	6. Do exercises in Packet 23, No. 7. See Answer Key.
	* 7. Go to an instructor and do orally for him exercises 21 in Swan 23.F (Ćwiczenia).
	H. The Imperatives of *iść/chodzić*
	1. Read The Imperatives of *iść/chodzić* in Swan 23.F (Zapamiętaj).
	2. Read more about them in Packet 23, No. 8.
	3. Do exercises 17 in Swan 23.F (Ćwiczenia). See Answer Key.
	I. Comprehension, Dictation and Oral Work
	* 1. Listen to exercises 23 in Swan 23.F (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 23B.
	* 2. Listen to the dictation on Pol 05 Tape 23B just after grammar exercises. Write it down in Packet 23, No. 11, following the instructions. Show your work to an instructor, then check the Answer Key.
	* 3. Go to an instructor and orally answer the questions in Packet 23, No. 20 (Oral Exercises).

Unit 24
Lesson 23

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	J. Reading 1. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: W warszawskiej taksówce* in Packet 23, No. 12. Follow the instructions in the Packet.
	2. Answer the questions in No. 2. See Answer Key.
	3. Re-read the story using your dictionary. Remember that beginning with this reading there will be no additional vocabulary provided. Check your skills in using the dictionary back in Unit 21, Packet 21, No. 13.
	4. Answer the questions on the reading.
	* 5. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 04 Part I. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow the guidelines in Packet 23, No. 12.
	6. Write answers to the questions.
	* 7. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Answer orally the questions in the Packet.
	8. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Tu wszystko można załatwić* in Packet 23, No. 13.
	9. Answer the questions in No. 2. See Answer Key.
	10. Follow the guidelines in Packet 23, No. 13.
	11. Answer the questions on the reading.
	* 12. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 04, Part II. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow the instructions in Packet 23, No. 13.
	13. Write answers to the questions.
	* 14. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Answer orally the questions in the Packet.
	K. Reading Skills/Newspapers 1. Read Packet 23, No. 16. First read the introductory note then examine *Informator stołeczny* in the text.

Unit 24
Lesson 23

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	2. Using a dictionary follow the instructions in the Packet. Do all exercises in the Packet. See Answer Key.
	* 3. Go to an instructor, discuss with him the exercises. Have him check your work.
	4. Read Packet 23, No. 17 *Trolejbusy na ulicach Warszawy*. Use your dictionary.
	5. Following the instructions in the Packet do all exercises. See Answer Key.
	* 6. Go to an instructor, discuss with him the reading and the exercises. Have him check your work.
	7. Read *Zgubiono-znaleziono* in Packet 23, No. 18. Pay attention to the grammatical explanations in No. 1. Use your dictionary.
	8. Answer all questions in the Packet. See Answer Key.
	* 9. Go to an instructor, discuss with him the reading and the exercises. Have him check your work.
	10. Read the announcement in Packet 23, No. 19. Use your dictionary.
	11. Answer questions in the Packet. See Answer Key.
	* 12. Go to an instructor, discuss with him the reading and the questions. Have him check your work.
	L. Review and Self-Test 1. Do exercises in Packet 23, No. 21 (Self-test). See Answer Key.
	*M. Take Unit 24 Pretest on Lesson 23. Have it checked by an instructor. Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail pretest, you may go on to:

Unit 24
Lesson 23

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	*N. Take Unit 24 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Saying:

Pasuje jak kwiatek do kożucha.

It fits in like a flower with a sheep-skin coat -- an ironic comment when there is an obvious mismatch.

Vocabulary List, Lesson 23

beżowy	BEIGE
biały	WHITE
bluzka	BLOUSE
brązowy	BRONZE
but	SHOE
czapka	CAP
czarny	BLACK
czerwony	RED
dżinsy (pl.)	JEANS
efektowny	STRIKING
fioletowy	VIOLET
granatowy	NAVY BLUE
guzik	BUTTON
kapelusz	HAT
kieszeń	POCKET
kiosk	KIOSK
koperta	ENVELOPE
kostium	WOMAN'S SUIT
koszula	SHIRT
krawat	TIE
marynarka	COAT
niebieski	BLUE
niezły	NOT BAD
notes	NOTEBOOK
odzieżowy (adj.)	CLOTHING
okulary (pl.)	GLASSES
osobiście	PERSONALLY
paczka	PACK
papieros	CIGARETTE
pieniądze (pl.)	MONEY
płaszcz	OVERCOAT
pomarańczowy	ORANGE
pomysł	IDEA
portfel	WALLET
przyjęcie	PARTY
pudełko	BOX
rzecz	THING
skarpetka	SOCK
spodnie (pl.)	TROUSERS
spódniczka	SKIRT
sukienka	DRESS
szalik	SCARF
szary	GREY
torebka	HANDBAG
ubranie	SUIT, CLOTHING

Vocabulary List (cont.)

wpaść	TO DROP BY
zapalniczka	LIGHTER
zapałka	MATCH
zielony	GREEN
żaden	NONE
żółty	YELLOW

Indefinite Quantifiers

1. Indefinite quantifiers listed in Swan 23.E (Zapamiętaj) are divided into two groups: those denoting all nouns, and those denoting masculine persons only.

Ile tu jest studentek? How many students (fem.) are here?

Ile pan ma pieniędzy? How much money do you have?

Ile znasz języków? How many languages do you know?

but

Ilu mamy studentów? How many students (male) do we have?

They are declined like *pięć, pięciu:*

Znam wiele sióstr I know many sisters.

Był z kilkoma synami He was there with several sons.

2. The expressions *tyle...ile* (as much as) and *tylu...ilu* (as many as) respectively maintain the above mentioned distinctions.

Notice that the English expression "as much as" used with reference to e.g., money (He has as much as fifty dollars) is idiomatic and cannot be literally translated into Polish. Instead, you have to use the word *aż:*

On ma aż pięćdziesiąt dolarów.

Exercises on Indefinite Quantifiers

Translate into Polish:

1. I saw several soldiers in the street.

2. How many soldiers were there?

3. Oh, just a few of them.

4. And a few female students too?

5. I did not see that many students there.

6. Give me as much money as you have.

7. How much money does he have in his pockets?

8. Just a few dollars in an old wallet.

9. Bread costs as much as 25 zlotys.

10. I can give you as much as I have.

Indefinite Suffixes *-ś* and *-kolwiek*

In Swan 23.E (Zapamiętaj)two indefinite suffixes *-ś* and *-kolwiek* attached to question words make these words indefinite. These indefinite words are declined like regular question words + suffixes.

Czytałem coś ciekawego I read something interesting.

Mówili o czymś wesołym They talked about something happy.

Ktokolwiek to powiedział Whoever said that.

Daj to komukolwiek Give it to anyone at all.

Czy ktoś dzwonił? Did someone call?

Czy ktokolwiek dzwonił? Did anyone call?

with *coś, ktoś* etc. being more colloquial, and *cokolwiek, ktokolwiek,* etc. more formal.

The interrogative *który* (which one) also takes the same indefinite suffix:

Któryś ze studentów był chory One of the students was ill.

Pojadę którymkolwiek pociągiem I will go by any train.

Exercises on Indefinite Words

Translate into English:

1. Gdzieś kupiłem papierosy, ale nie pamiętam gdzie.

2. Zjedzmy cokolwiek, jestem bardzo głodny.

3. Z kimkolwiek o tym mówię każdy się śmieje.

4. Musimy czymś pojechać na Mokotów.

5. Czy widziała pani kogoś w ministerstwie?

6. Gdybym miał dużo pieniędzy dałbym je komukolwiek.

7. Jakim tam się jedzie tramwajem? Jakimkolwiek.

8. Rozmawiałem z jakimiś ludźmi, którzy mówili po hiszpańsku.

9. Przyjdźcie do nas któregoś dnia.

10. Którego? Któregokolwiek.

Common Prefixed Perfectives of *iść*

I. In Unit 20 (Packet 24, No. 2) and in Swan 24.C (Gramatyka) you saw how the Perfective aspect of verbs is made from the Imperfective forms. Furthermore, in Unit 22 (Packet 22, No. 8) and in Swan 22.F (Zapamiętaj) you learned how to make some verbs of motion perfective by adding certain prefixes. Now, in Swan 23.E (Zapamiętaj) you have the same process applied to the most common verb of motion - *iść-chodzić*.

As you remember the Perfective aspect cannot be used in the Present tense since it denotes an action either completed in the past or going to be completed in the future.

Present tense	Future tense		Past tense	
Imperf.	Imperf.	Perf.	Imperf.	Perf.
idę (Determinate)	będę iść	pójdę	szedłem	poszedłem
chodzę (Indeter.)	będę chodził	---	chodziłem	---

Common Prefixed Perfectives of *iść* (cont.)

II. As in Packet 22, No. 8 the perfectivizing prefixes usually indicate the direction of motion:

pójść - to go somewhere, to set out for some place

wyjść - to leave, to go out from somewhere

przyjść - to come

wejść - to come in, to enter

odejść - to go away

zajść - to drop by, to drop in on

And, as in the preceding Packet, the prefixes usually do not agree with prepositions.

III. Looking at the pictures below compare prefixes with prepositions:

Wiktor poszedł do szkoły

Wiktor wyszedł ze szkoły

Common Prefixed Perfectives of iść (cont.)

Wiktor przyszedł do szkoły

Wiktor zaszedł do domu

Wiktor wszedł do domu

Common Prefixed Perfectives of *iść* (cont.)

Wiktor odszedł od domu.

In some cases the prefix indicates one direction and the preposition a different one

Wiktor wyszedł do szkoły (Wiktor left (from here) for school).

IV. Remember that in the past tense *iść* makes a strict distinction between the genders:

on szedł - he walked
oni szli - they walked (at least one man)
ona szła - she walked
one szły - they walked (female and all non-person nouns).

To these 3rd person forms personal endings for the 1st and 2nd person forms are added:

poszedłem - I went (man)

poszedłeś - you went (man)

poszliśmy - we went (mixed group)

poszliście - you went (mixed group)

poszłam - I went (woman)

poszłaś - you went (woman)

poszłyśmy - we went (women)

poszłyście - you went (women)

Exercises on Prefixed Perfectives of *iść*

I. Change the Imperfective verbs into the Perfective (Past or Future tense, depending on the context):

1. Jutro rano Anna _____ z domu.
   iść

2. Zofia i Teresa _____ wczoraj na zakupy.
   iść

3. Nasi studenci wczoraj _____ do nas.
   iść

4. Czy ci państwo już _____ z domu?
   iść

5. Wszystkie studentki _____ jutro do kina.
   iść

II. Write in captions for the following pictures (use the Past tense Perfective aspect):

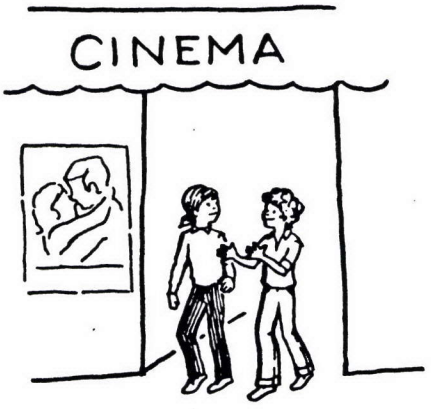

1. _____
   _____
   _____
   _____
   _____

2. _____
   _____
   _____
   _____
   _____

3. _____
   _____
   _____
   _____
   _____

The Imperatives of *iść/chodzić*

The unprefixed imperatives of *iść/chodzić* (Swan 23.E) can be used either in the singular or in the plural:

Idź	go (to a man or woman)
Idźmy	let us start going (men or women)
Idźcie	go (to men or women)
Chodź	come (to a man or woman)
Chodźmy	let us go (men or women)
Chodźcie	come (to men or women)

They also can be used in their perfective forms with prefixes indicating the direction of motion:

Wyjdź	get out
Wyjdźmy	let us get out
Wyjdźcie	get out (to men or women)

Prefixes added to the Indeterminate imperfective *chodzić* retain the imperfective aspect in the Imperfective:

Pochodź godzinę	Walk for an hour
Przychodźcie często	Keep coming frequently

Clothing and Accessories

In Swan 23.E (Zapamiętaj) you have a list of clothing and accessories for men and women. Many nouns given there are in a diminutive form used in colloquial Polish. Compare the following list and notice that the diminutive form in some cases indicates a small size, in some an item that is simply more popular than the non-diminutive form which indicates items less frequently used.

szalik	scarf	*szal*	shawl
guzik	button	*guz*	large button
sukienka	dress	*suknia*	gown
spódniczka	skirt	*spódnica*	long skirt
skarpetka	sock	*skarpeta*	heavy sock
torebka	handbag	*torba*	bag
bluzka	blouse	*bluza*	large blouse
pudełko	box	*pudło*	large box
paczka	pack, packet	*paka*	large packet, bundle
czapka	cap	*czapa*	heavy cap

Clothing in general is called *odzież* or *ubranie* (collective noun) but sets of suits, etc., are called *ubrania* (plural).

Jan ma nowe ubranie - Jan has a new suit.

Jan ma trzy ubrania - Jan has three suits.

Anna ma piękne ubrania - Anna has beautiful clothes

Sprzedaż odzieży - Sale of clothing

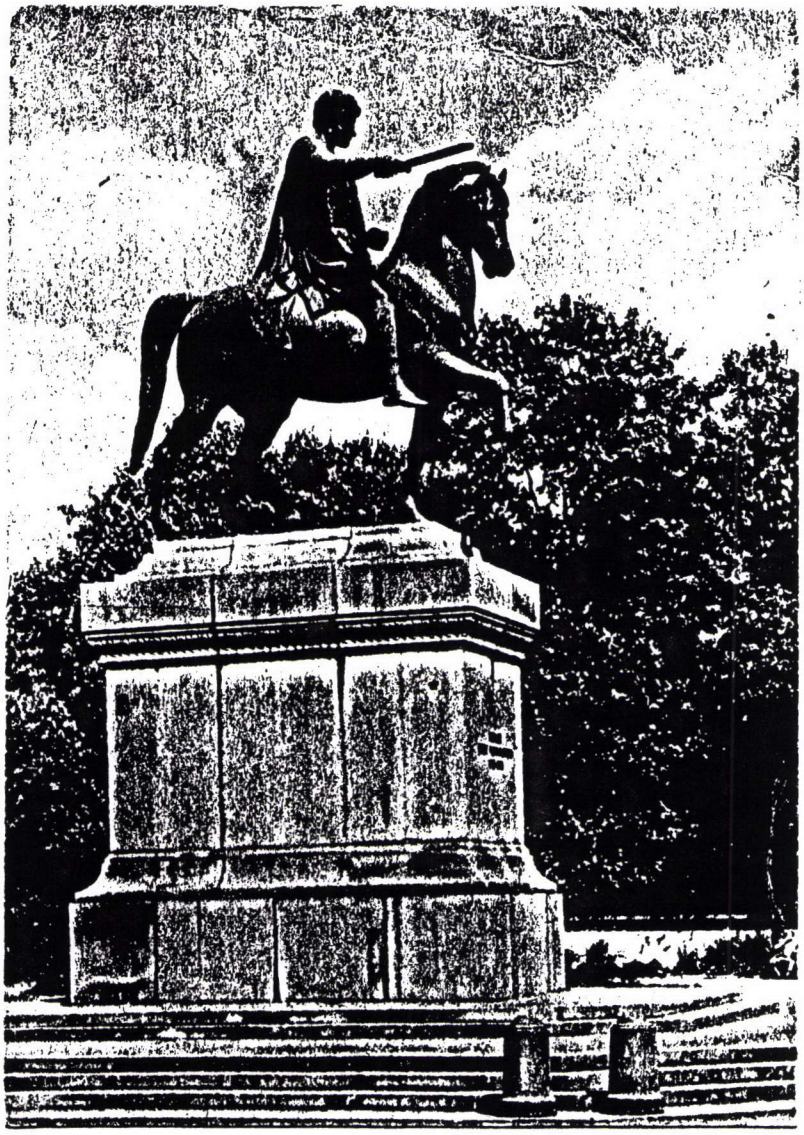

Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście. Pomnik księcia Józefa Poniatowskiego, wybitnego polskiego dowódcy.

Dictation

Listen to the dictation found on Pol 05 Tape 23B immediately following grammar exercises. The passage will be read three times, first at normal speed so that you know what is in it. Just listen. The second time the passage will be read slowly. with pauses, so that you can write it down on the lines below. Write what you hear. You do not need to change anything. The passage will be read again, slowly but without pauses. Show your work to an instructor, then check the Answer Key.

JAK SIĘ PORUSZAĆ PO MIEŚCIE I KRAJU: W WARSZAWSKIEJ TAKSÓWCE

Warszawa. Południe. Na postoju pełno taksówek.
Naturalnie w godzinach ruchu sytuacja wygląda całkiem inaczej.
Jak wtedy złapać taksówkę? Bardzo trudno.
Trzeba czekać na najbliższym postoju. Chyba że przed hotelem
czy przypadkowo na ulicy któraś się zwolni.
Czasem zatrzyma się prywatny wóz.
Lepiej z niego nie korzystać i nie jechać "na łebka",[1]
choć to często będą robili inni przechodnie.
Taksówki nie są drogie. Cenę za przejazd wybija licznik.
Od 23-ciej do 6-tej rano obowiązuje wyższa taryfa nocna.
W godzinach ruchu często kierowcy zabierają po kilku pasażerów.
W okresie zjazdu do garażu taksówkarz godzi się brać tylko tych,
co chcą jechać w jego stronę, do jego dzielnicy.
Warszawscy kierowcy to świetni znawcy miasta i ... ludzi.
Warto z nimi porozmawiać, szczególnie, że słyną z dowcipu i humoru.

ROZMAWIAJMY!

Kiedy łatwo jest złapać taksówkę, a kiedy sprawia to trudności?
Gdzie najłatwiej znaleźć taksówkę?
Co to znaczy "jechać na łabka"?
Czy zalecane jest korzystanie z takich okazji?
Dlaczego taniej jest wrócić do domu taksówką przed 23-cią?
Czy zdarza się jechać taksówką z innym nieznajomym pasażerem?
Kiedy warto taksówkarzowi z daleka krzyczeć dokąd chce się jechać?
Dlaczego w czasie jazdy przyjemnie jest pogadać z kierowcą?

Czy w Ameryce trudno jest złapać taksówkę? Gdzie jej szukać?
Czy można ją zamówić telefonicznie? Czy wtedy to drożej kosztuje?
Ile jest taryf, czy wszędzie są takie same i wykazywane na liczniku?
Czy w Ameryce prywatne auta też czasami wożą pasażerów?
Czy taksówkarze dobrze znają swój teren i ostro jeżdżą?
Czy naogół jeżdżą dla wielkich kompanii czy własnymi wozami?
Na ile zmian pracują? Czy dobrze zarabiają?
Ile powinno im się dawać napiwku?
Czy kierowcy są naogół uprzejmi, rozmowni i uczciwi?

złapać - to catch (perf.)
zwolni się - will become free (zwolnić się, perf.)
korzystać - to take advantage of (imp.)
przechodzień - passerby
wybija - strikes, indicates (wybijać, imp.)
licznik - meter
obowiązuje - is in force (obowiązywać, imp.)
godzi się - agrees (godzić się, imp.)
dzielnica - section, district
słyną - are famous (słynąć, imp.)
zalecany - recommended, advised
krzyczeć - to scream, to shout (imp.)
pogadać - colloq. to chat, to talk
wykazywany - indicated
zmiana - shift
napiwek - tip
uczciwy - honest
dorabiają sobie - supplement (their income), (dorabiać, imp.)

[1]"Jechać na łebka" oznacza używać jako taksówki wozu prywatnego. Często szoferzy różnych państwowych instytucji dorabiają sobie w ten sposób. Naturalnie jest to nielegalne z ich strony.

Jak się poruszać po mieście i kraju (cont.)

Work through this story in the following order.

1. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: W warszawskiej taksówce.* Read it first without using the dictionary. Try to guess the meaning of new words from the context. Use the vocabulary provided with the story.

2. Now answer the following questions:

   a. Czy taksówki w Polsce są drogie?

   _____

   b. Gdzie trzeba czekać na taksówkę?

   _____

   c. Na czym można zobaczyć cenę za przejazd?

   _____

   See Answer Key.

3. Now re-read the story and check the meaning of new words in the dictionary. ATTENTION: Beginning with this Unit no additional vocabulary will be given in the Packet. You will have to start using your dictionary. For important guidelines on how to use it check back in Unit 21, Packet 21, No. 13.

4. The section *Rozmawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 8 questions. Read the first set of questions pertaining to the story you have just read.

5. Find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. To make it easier you might number the questions (1-8) and put the corresponding number in the margin next to the line which answers the question.

6. Read the second set of questions (number them 9-20 - there are two questions in some lines) about American taxis. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions (your answers may be just tak or nie in some cases). Use your dictionary for the new words.

Jak się poruszać po mieście i kraju (cont.)

7. Now listen to the story and questions on Pol 10 Tape 04, Part I, Sections A and B. When you listen to the questions there will be a pause after each question, and then the question and the pause will be repeated. First listen to the question and repeat it in the pause, imitating the speaker as closely as you can.

   When you have done this for all questions (both sets) rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the questions in the pause provided.

8. On the lines below write one-sentence answers to the last five questions in the second set (questions 16-20) about taxis.

9. Go to an instructor. Ask any questions you have about the story, questions and these exercises. Have him check your work in Nos. 2, 5 and 8 above. Then answer orally the following quesitons for him:

a. Czy pan/pani często jeździ taksówką?
b. Czy pan/pani czasem wozi pasażerów swoim autem?
c. Kto lepiej zarabia, lekarz czy taksówkarz?
d. Jaki duży napiwek pan/pani daje taksówkarzowi?
e. Jaki kolor mają taksówki w Stanach?

JAK SIE PORUSZAĆ PO MIESCIE I KRAJU: TU WSZYSTKO MOŻNA ZAŁATWIĆ

Proszę pań, w tej instytucji mogą panie załatwić wszystko.
Gość zagraniczny potrzebuje złotówek,
Orbis właśnie wymienia walutę.
Chcą panie poznać miasto, proponujemy różne tury.
Głównie autokarami, ale Stare Miasto można zwiedzać i w dorożce.
A może wybrałyby się panie w podróż po Polsce?
Mogą panie wziąć udział w jednej z wielu kilkudniowych
wycieczek Orbisu lub zamówić specjalną.
Poza tym Orbis wynajmuje samochody, rezerwuje hotele,
sprzedaje bilety, dostarcza przewodników.
Dla amatorów konnej jazdy urządzamy wakacje w słynnej stadninie.
Planują panie pójść do kina, opery, teatru?
Proszę bardzo, prowadzimy przedsprzedaż biletów.
Prawda, że bez nas turysta zagraniczny byłby jak bez ręki?
Orbis bowiem, to jedyne państwowe biuro podróży w Polsce.

ROZMAWIAJMY!

Co to jest Orbis?
Kim są te panie?
Co zachwala ten młody człowiek?
Ile funkcji Orbisu zdążył on wymienić?
Jaką walutę wymienia Orbis i na co?
W jakich pojazdach można zwiedzać stolicę?
Jaki rodzaj wycieczek urządza Orbis?
Czy organizuje też prywatne tury?
Jeżeli turysta chce sam zwiedzać Polskę, w czym Orbis może mu pomóc?
Jakie bilety można kupić w Orbisie?
Gdzie rzeczywiście Orbis jest niezbędną insytucją
dla zagranicznego turysty?

Jakie są najsłynniejsze biura podróży w Stanach?
Czy też prowadzą one bardzo różnorodną działalność i jaką?
Czy w Ameryce można i warto wymieniać pieniądze w biurach podróży?
Gdzie Pan normalnie wymienia pieniądze jadąc za granicę?
Kto w Stanach prowadzi przedsprzedaż biletów do kin, teatrów, itp?
Czy jest możliwe spędzić w Ameryce wakacje w stadninie?

złotówka - zloty
waluta - foreign currency
autokar - touring bus
dorożka - coach, carriage
wynajmuje - rents (wynajmować, imp.)
dostarcza - supplies (dostarczać, imp.)
przewodnik - guide
stadnina - racing stable
przedprzedaż - advance sale
niezbędny - indispensable
różnorodny - manifold, varied

Jak się poruszać po mieście i kraju (cont.)

Work through this story in the following order.

1. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Tu wszystko można załatwić.* Read it once without using a dictionary. Use the vocabulary provided with the reading.

2. Now answer the following questions:

   a. Do kogo mówi przewodnik, do mężczyzn czy kobiet?

   _____

   b. Czym można zwiedzać Stare Miasto?

   _____

   c. Co to znaczy "jak bez ręki"?

   _____

   See Answer Key.

3. Now re-read the story and check the meaning of new words in the dictionary. Remember that beginning with this Unit no additional vocabulary is provided. You have to rely on your skills in using the dictionary.

4. The section *Rozmawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 13 questions on the story you have just read. Read that set of questions.

   Be careful in selecting the proper meaning of a word when using your dictionary. In this set of questions you have the verb *wymieniać* used twice in two completely different meanings. Select the one fitting the context of the question.

5. Now find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question.

6. Read the second set of questions about travel in the United States. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions.

7. Now listen to the story and questions on Pol 10 Tape 04, Part II, Sections A and B , just after the questions on *W warszawskiej taksówce* you covered in Packet 23, No. 12. Work through both sets of questions in the same manner you did in the previous exercise. Do not forget to rewind the tape to the beginning of Section B. Answer the questions in the pauses provided.

Jak się poruszać po mieście i kraju (cont.)

8. On the lines below write one-sentence answers to the questions in the second set about American travel offices.

9. Go to an instructor and ask any questions you have on the story, the questions and the exercises. Have him check your work in Nos. 2, 5 and 8 above. Then orally answer the following questions:

   a. Jakie pan/pani zna biura podróży w naszym mieście?

   b. Czy pan/pani kupuje bilety lotnicze w biurze podróży czy na lotnisku?

   c. Czy w amerykańskim biurze podróży można kupić bilety na koncert jazzowy?

   d. Czy pan/pani wie, gdzie w Stanach są stadniny koni?

   e. Czy pan/pani umie jeździć konno?

Additional Reading

Wczesny październikowy poranek. Pustą o tej porze ulicą Poznańską idzie Klemens Łohojski, wysoki, szczupły człowiek lat około sześćdziesięciu. Odziany jest w bure, znoszone palto, na głowie ma równie znoszoną i wytartą czapkę z nausznikami. Chuda twarz o niebieskich zamyślonych oczach i z dwiema fałdami ciągnącymi się od prostego nosa do kącików ust ma rdzawy kolor palonej glinki, jakiego nabierają z wiekiem oblicza ludzi jasnowłosych.

Maria Dąbrowska, Trzecia jesień (1954)

Vocabulary:

poranek = rano

lat sześćdziesięciu = ma sześćdziesiąt lat

odziany = nosi

palto = płaszcz

o niebieskich oczach = z niebieskimi oczyma

rdzawy = rudy

wiek = lata

oblicze = twarz

Exercises on Additional Reading

1. Read the excerpt from Dąbrowska's story.
2. Using the vocabulary provided substitute words and forms you are not familiar with.
3. Re-read the story.
4. Listen to the story on Pol 05 Tape 23A, just after the dialogues. Repeat after the speaker, imitating his pronunciation.
5. Answer the following questions in Polish:
   a. jaki to jest miesiąc? _____
   b. czy to jest rano czy wieczór? _____
   c. jaka to jest ulica? _____
   d. ile lat ma ten pan? _____
   e. w co on jest ubrany? _____
   f. co on ma na głowie? _____
   g. jakie on ma oczy? _____
   h. jakie on ma włosy? _____

   See Answer Key.
6. Now turn the page and compare your answer with the translation.
7. Go to an instructor, read the story aloud, then show your written answers.

Additional Reading: Translation

It is an early October morning. Along Poznańska street, deserted at this time, walks Klemens Łohojski, a tall, slender man, about sixty years old. Wearing a gray worn-out coat, he has on his head an equally worn out and threadbare cap with earflaps. His meager face with blue, thoughtful eyes and with two folds extending from his straight nose to the corners of his mouth has the reddish color of baked clay that age gives to the faces of fair-haired people.

Maria Dąbrowska, The Third Autumn (1954)

Reading Skills/Newspapers

In your imaginary stay in Warsaw which you began in Unit 23, Packet 27, Nos. 18, 19 and 20, you learned how to look for information about what is going on in the city. Then, in Packet 23, No. 12 you learned how to use a taxi. But what if you do not want a taxi? If you prefer to use mass transit, like most of the people in Warsaw? Once more your *Informator stołeczny* will offer some help. This time, however, it is subtitled:

If you are wondering what the big *A* stands for you will find your answer in the city streets where transportation stops are clearly marked with big red letters on bright, yellow signs:

A - *autobus*

T - *tramwaj*

T-bus - *trolejbus*

But the information provided here is about all kinds of mass transport. For your convenience the two items are numbered on the margin as No. 1 and No. 2.

No. 1

● Jak informuje MZK, w związku z robotami torowymi, od 27 bm. przez okres 3 tygodni zostaje wstrzymany ruch tramwajowy na ul. Wolskiej od ul. Skierniewickiej do al. Rewolucji Październikowej. W tym czasie tramwaje linii „26" i „27" kursować będą od skrzyżowania ulic Wolskiej i Skierniewickiej: ul. Skierniewicką, Kasprzaka, al. Rewolucji Październikowej do Wolskiej.

No. 2

● Od dziś, 27 bm. uruchomiona zostaje linia autobusowa „164" do Zawad. Umożliwia ona dojazd dzieciom z Zawad do szkoły w Powsinku. Z autobusu mogą również korzystać pozostali mieszkańcy. Autobusy odbywają 2 kursy rano i 2 we wczesnych godzinach popołudniowych. Po modernizacji ul. Sytej przewiduje się uruchomienie całodziennej linii autobusowej do Zawad.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

1. In No. 1 the acronym

MZK reads *Miejski Zakład Komunikacyjny*

(City Transit Authority), which administers all bus, streetcar, and trolley lines.

2. Using your dictionary read the information in No. 1.

3. Answer the following questions in Polish:

a. What does the information announce?

_____

b. When is it beginning?

_____

c. How long is it going to last?

_____

d. What kind of transportation is being affected?

_____

e. What street is being affected?

_____

f. What lines are involved?

_____

g. To what streets is the traffic re-routed?

_____

h. Which of the two is probably broader: ul. Skierniewicka or al. Rewolucji Październikowej?

_____

See Answer Key.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

4. Read the information in No. 2 using your dictionary.

5. Most probably you will not find either Zawady or Powsinek on any city map you might have. These are small suburbs south of Warsaw which can be reached only by bus.

6. Answer the following questions in Polish:

a. What does the information announce?

_____

b. Who will be able to use the new line?

_____

c. How many times will the buses run before noon?

_____

d. In what hours will the buses run in the afternoon?

_____

e. What is being done to Syta street?

_____

f. What kind of transportation is projected after the work on Syta is completed?

_____

g. How long will the buses run then?

_____

7. See Answer Key.

8. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and the exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

Your interest in the mass transit is probably more than casual - after all, you want to learn more about transportation in Warsaw, particularly because you see in the streets something you do not see anymore in the United States, *trolejbusy*. Looking at the pictures below, you will better understand the information that follows.

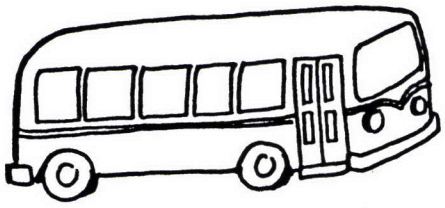

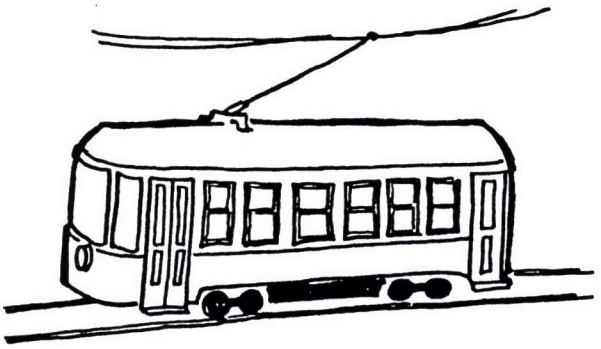

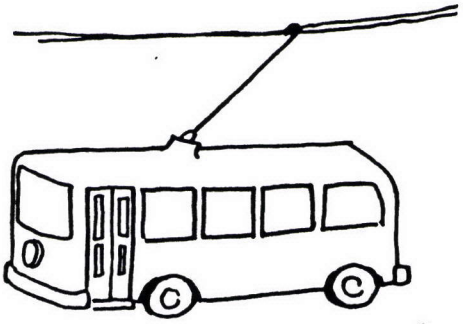

1. Read *Trolejbusy na ulicach Warzawy* using your dictionary.

Trolejbusy na ulicach Warszawy

Niedostatek benzyny spowodował przywrócenie w Warszawie komunikacji trolejbusowej. Wozy kursują na trasie z Piaseczna do Dworca Południowego. W pierwszym okresie eksploatacyjnym przewidziano kursy co 4 minuty w godzinach szczytu i co 8 minut po szczycie przewozowym. Trasę długości 13 km trolejbusy pokonują w czasie 67 min.

Do roku 1985 nie przewiduje się uruchomienia nowych linii. W perspektywicznych planach miasta i MZK są linie do Konstancina oraz do początkowej stacji metra.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

2. The little towns of Piaseczno and Konstancin are located south of Mokotów (see map of Warsaw in Unit 23, Packet 27, No. 3). Remember their locations as important clues to the questions below.

3. Notice that distances are given in kilometers (*km.*). One kilometer equals about 0.8 miles.

4. Answer the following questions in Polish:

a. Co spowodowało przywrócenie komunikacji trolejusowej?

_____

b. Czy wozy kursują na ulicach Warszawy, czy pod Warszawą?

_____

c. Jak często jeżdżą trolejbusy w godzinach szczytu?

_____

d. Ile nil ma trasa?

_____

e. Czy 13 km na godzinę to szybka konunikacja?

_____

f. Po którym roku będą uruchomione nowe linie?

_____

g. Czyje to są plany perspektywiczne?

_____

h. Czy po 1985 r. będzie w Warszawie metro?

_____

5. See Answer Key.

6. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and the exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

On the last page of Życie Warszawy you find a small column *Zgubiono-Znaleziono* (Lost and Found). If you often wonder what people lose and find, this will give you some interesting and often amusing insights into the everyday problems people face not only in Warsaw but everywhere. For your convenience the items have been numbered.

No.1

ZGUBIONO-ZNALEZIONO

6 września na Solcu znaleziono portfel z pieniędzmi. Tel. 27-82-83 w godzinach rannych.

No.2

29 sierpnia na trasie Sierpc — Warszawa, w samochodzie marki „Warszawa" zostawiono damską marynarkę. Kierowca proszony o wiadomość tel. 10-83-15.

No.3

26 sierpnia na Szczęśliwicach zaginął 6-miesięczny owczarek niemiecki (czarny podpalany). Wiadomość tel. 46-19-10.

No.4

31 sierpnia br. w autobusie 160 pozostawiono sweter damski, popielaty. Tel. 42-41-53.

No.5

10 września br. w godzinach popołudniowych w okolicy Dworca Zachodniego zgubiono ciemnobrązową portmonetkę z niewielką zawartością pieniędzy i waluty obcej oraz bony obiadowe. Wiadomość: redakcja „Życia Warszawy" tel. 25-27-31.

Reading Skills/Newpapers

1. Notice that the forms *zgubiono, znaleziono* are impersonal, "one has lost," "one has found." Grammatically they belong to Past Passive Impersonal Participles. You may want to review your Passive Participles in Swan 20.C (Gramatyka). The Impersonal forms are made by adding the ending *-o* to virtually any verb, perfective or imperfective. This construction can be translated into English as the passive voice and implies an action by some unspecified actor.

   Compare:

   robić - robiony - robiono to make, being made, it was made

   zrobić - zrobiony - zrobiono to make, made, it was made

2. Read all five items in the column. Use your dictionary for new words.

3. Answer the following questions in Polish:

a. W jakich miesiącach zgubiono różne rzeczy?

_____

b. Co znaleziono we wrześniu?

_____

c. W jakim samochodzie zostawiono damską marynarkę?

_____

d. Gdzie jechał ten samochód?

_____

e. Czy owczarek niemiecki był młody czy stary?

_____

f. Gdzie pozostawiono damski sweter?

_____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

g. W jakiej okolicy zgubiono portmonetkę z pieniędzmi i walutami?

_____

h. Jakiego koloru była ta portmonetka?

_____

4. See Answer Key.

5. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and the exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

As you remember from your work in Unit 21, Packet 21, No. 14 (*Poczta: Listy, paczki*), sending a letter in Poland can be a problem. It is always useful to check the newspaper before you go to the post office to save an unnecessary trip.

1. Read the announcement below using your dictionary for new words.

Nieczynna poczta przy pl. Inwalidów

Jak podaje Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny Warszawa 1, w poniedziałek, ze względu na dezynsekcję, nieczynny będzie UPT 77 przy pl. Inwalidów 4/6/8. Najbliższą czynną placówką pocztową będzie w tym czasie UPT przy ul. Filareckiej 5.

Although postal codes ("zip codes") are used on letters, local post offices are identified by their numbers. Notice that because of a double meaning of *poczta* (mail and post office) the official form *Urząd Pocztowo-Telekomunikacyjny* (*UPT*) is used in the announcement.

2. Answer the following questions in Polish:

a. Kiedy będzie nieczynny UPT 77?

_____

b. Dlaczego?

_____

c. Gdzie jest najbliższy czynny urząd pocztowy?

_____

3. See Answer Key.

4. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and the exercises. Have him check your work.

Oral Exercises

A. Answer the following questions for an instructor. The answers must be grammatically correct although they need not be actual. For additional practice in conversation ask the instructor the same questions:

1. Jakiego koloru są pana spodnie/pani spódnica?
2. Czy moja koszula jest czerwona?
3. Jaki kolor pan/pani najlepiej lubi?
4. Czy pan ma w portfelu /pani ma w torebce/ dużo pieniędzy?
5. Czy pan/pani pali papierosy?
6. Jakiego koloru jest ta książka?

B. On the oral portion of Unit 24 test you will have to tell a story on various parts of clothing and their colors, etc., asking questions and responding to the instructor's questions.

Self-test

A. 1. Indefinite quantifiers distinguish between nouns denoting _____ as one group, and all other nouns as a second group.

2. There is no distinction made between these two groups in the _____ case.

3. Indefinite quantifiers denoting masculine persons end in _____.

4. The endings for indefinite suffixes are_____ and _____.

5. Perfective Prefixes used with *iść* are:

a. _____ b. _____ c. _____

d. _____ e. _____ f. _____

6. To form 1st and 2nd persons singular and plural of *pójść* one takes _____ person form.

7. The imperative singular of *iść* is _____.

8. The imperative singular of *chodzić* is _____.

9. Give the diminutive forms of the following articles of clothing and accesories:

a. spódnica _____

b. szal _____

c. suknia _____

d. torba _____

e. skarpeta _____

f. pudło _____

Self-test (cont.)

10. Give the colors close to:

    a. biały _____

    b. czerwony _____

    c. niebieski _____

    d. żółty _____

B. Translate the following sentences into English.

1. Jak złapać taksówę w południe?

2. Warszawscy kierowcy to znawcy miasta i ludzi.

3. Tu można wszystko załatwić.

4. Prowadzimy przedsprzedaż biletów.

5. Turysta zagraniczny jest bez nas jak bez ręki.

C. Translate into Polish:

1. They are famous for their wit and humor.

2. Why is it less expensive to take a taxi before 11:00 p.m.?

3. How much does one give as a tip?

4. Are you ladies planning to go to the opera?

5. Streetcar traffic is stopped for 3 hours.

Answer Key, Lesson 23

5.a. to jest październik
b. Jest rano.
c. Jest to ulica Poznańska
d. Ten człowiek ma około sześćdziesięciu lat
e. Jest ubrany w bure znoszone palto
f. Na głowie ma czapkę z nausznikami
g. On ma niebieskie oczy.
h. On ma jasne włosy

Swan 23.F.1

krawaty
sukienki
bluzki
buty
ubrania
kostiumy
szaliki
swetry
rzeczy
płaszcze

Swan 23.F.2

a. to jest efektowna koszula
b. wyglądasz efektownie w tym kapeluszu

a. to jest efektowna czapka
b. wyglądasz efektownie w tej czapce

a. to jest efektowna koszula
b. wyglądasz efektownie w tej koszuli

a. to jest efektowny sweter
b. wyglądasz efektownie w tym swetrze

a. to jest efektowna bluzka
b. wyglądasz efektownie w tej bluzce

a. to jest efektowna spódniczka
b. wyglądasz efektownie w tej spódniczce

a. to jest efektowne ubrane
b. wyglądasz efektownie w tym ubraniu

a. to jest efektowny kostium
b. wyglądasz efektownie w tym kostiumie

Swan 23.F.5

dwie zapałki
dwa pudełka zapałek
dwa papierosy
dwie paczki papierosów
dwie koszule
dwa guziki
dwa notesy

Swan 23.F.13
a. niebieskiego krawata
b. niebieski krawat

a. czerwonej bluzki
b. czerwoną bluzkę

a. białej czapki
b. białą czapkę

a. szarego swetra
b. szary sweter

a. czarnej sukienki
b. czarną sukienkę

a. niebieskiej spódniczki
b. niebieską spódniczkę

a. pomarańczowych spodni
b. pomarańczowe spodnie

a. zielonego ubrania
b. zielone ubranie

a. beżowego kostiumu
b. beżowy kostium

a. czerwonego płaszcza
b. czerwony płaszcz

a. granatowej marynarki
b. granatową marynarkę

Swan 23.F.7

a. ta czerwona sukienka
b. te czerwone sukienki

a. ten niebieski krawat
b. te niebieskie krawaty

Swan 23.F.7 (cont.)

a. ta zielona bluzka
b. te zielone bluzki

a. to szare ubranie
b. te szare ubrania

a. ten brązowy but
b. te brązowe buty

a. ta żółta koszula
b. te żółte koszule

a. ta granatowa torebka
b. te granatowe torebki

a. ten fioletowy szalik
b. te fioletowe szaliki

a. ten pomarańczowy sweter
b. te pomarańczowe swetry

a. ta beżowa spódniczka
b. te beżowe spódniczki

Packet 23, No. 3

1. Na ulicy widziałem kilku żołnierzy.
2. Ilu tam było żołnierzy?
3. Och, kilku
4. A czy było też parę studentek?
5. Nie widziałem tam tylu studentów.
6. Daj mi tyle pieniędzy ile masz
7. Ile on ma pieniędzy w kieszeni?
8. Tylko parę dolarów w starym portfelu
9. Chleb kosztuje aż 25 złotych
10. Mogę ci dać tyle ile mam.

Packet 23, No. 5

1. I bought some cigarettes somewhere but I don't remember where.
2. Let's eat anything, I am very hungry.
3. Whomever I talk to about it laughs.
4. We have to go to Mokotów somehow.
5. Have you seen anyone in the Ministry?
6. If I had a lot of money, I would give it to anybody.
7. By what streetcar do you go there? Any?
8. I talked with some people who spoke Spanish.
9. Come to see us some day.
10. What day? Any day.

Swan 23.F.16

a. zaszedłeś, zaszłaś
b. zachodziłeś, zachodziłaś

a. odeszli, odeszły
b. odchodzili, odchodziły

a. weszliśmy, weszłyśmy
b. wchodziliśmy, wchodziłyśmy

a. przyszliście, przyszłyście
b. przychodziliście, przychodziłyście

a. wyszedł, wyszła
b. wychodził, wychodziła

a. poszedłem, poszłam
b. chodziłem, chodziłam

Swan 23.F.19

a. musiałem wyjść po wódkę
b. wyszedłem po wódkę

a. musieliśmy wyjść po mleko
b. wyszliśmy po mleko

a. musiała wyjść po kawę
b. wyszła po kawę

a. musiałeś wyjść po wodę sodową
b. wyszedłeś po wodę sodową

a. musiały wyjść po zapałki
b. wyszły po zapałki

Packet 23, No. 7

I. 1. wyjdzie
2. poszły
3. przyszli
4. wyszli
5. pójdą

II. 1. Ten pan wyszedł z domu
2. Dziewczyna weszła do sklepu
3. Studentki wyszły z kina

Swan 23.F.17

a. wejdź
b. nie wchodź

a. przyjdź
b. nie przychodź

a. zajdź
b. nie zachodź

z. odejdź
b. nie odchodź

a. idź
b. nie chodź

Packet 23, No. 12

2. a. Nie, taksówki w Polsce nie są drogie
   b. Na najbliższym postoju
   c. Na liczniku

Packet 23, No. 13

2. a. Do kobiet (pań)
   b. drożką
   c. bez pomocy (helpless)

Packet 23, No. 16

3. a. Zostaje wstrzymany ruch tramwajowy
   b. od 27 bieżącego miesiąca
   c. 3 tygodnie
   d. tramwaje
   e. ul. Wolska
   f. linie 26 i 27
   g. Skierniewicka, Kasprzaka, Rewolucji Październikowej
   h. al. Rewolucji Październikowej.
6. a. uruchomiona zostaje linia autobusowa
   b. dzieci i pozostali mieszkańcy
   c. 2
   d. we wczesnych godzinach popołudniowych
   e. jest modernizowana
   f. będzie całodzienna linia autobusowa
   g. cały dzień

Packet 23, No. 17

4. a. niedostatek benzyny
   b. pod Warszawą
   c. co 4 minuty
   d. około 10 mil
   e. nie, nie jest szybka
   f. po roku 1985
   g. miasta i Miejskiego Zakładu Komunikacyjnego
   h. tak, będzie

Packet 23, No. 18

3. a. w sierpniu i we wrześniu
   b. portfel z pieniędzmi
   c. w samochodzie "Warszawa"
   d. na trasie Sierpc-Warszawa
   e. był młody, miał 6 miesięcy
   f. w autobusie linii 160
   g. w okolicy Dworca Zachodniego
   h. ciemnobrązowa

Packet 23, No. 19

2. a. w poniedziałek
   b. ze względu na dezynsekcję
   c. przy ul. Filareckiej 5.

Packet 23, No. 21

A. 1. masculine persons
   2. Genitive
   3. -u
   4. -ś, -kolwiek
   5. a. po-, b. wy-, c. przy-, d. w-, e. od-, f. za-
   6. 3rd person
   7. idź
   8. chodź
   9. a. spódniczka
      b. szalik
      c. sukienka
      d. torebka
      e. skarpetka
      f. pudełko
   10. a. szary
      b. fioletowy
      c. granatowy
      d. pomarańczowy

Packet 23 No. 21 (cont.)

B. 1. How do you catch a taxi at noon?
2. Warsaw drivers are experts on the city and the people.
3. Here anything can be arranged.
4. We conduct presale of tickets.
5. A foreign tourist is helpless without us.

C. 1. Są słynni ze swojego dowcipu i humoru
2. Dlaczego jest taniej wziąć taksówkę przed 11 wieczorem?
3. Ile się daje napiwku?
4. Czy panie planują pójść do opery?
5. Ruch tramwajowy jest wstrzymany na 3 godziny.

UNIT TWENTY-FIVE

(Lesson 29 and Review)

Student-Instructor Checklist

- ☐ Vocabulary Quiz, Lesson 29
- ☐ Answer questions and read, Packet 29, No. 19
- ☐ Exercises in Swan 29.G.6
- ☐ Exercises in Swan 29.G.11
- ☐ Exercises in Packet 29, No. 22
- ☐ Answer questions in Packet 29, No. 23
- ☐ Answer questions in Packet 29, No. 24
- ☐ Exercises in Packet 29, No. 26
- ☐ Exercises in Packet 29, No. 27
- ☐ Exercises in Packet 29, No. 28
- ☐ Unit 25 Pretest

Grade

Written ☐

Oral ☐ Total ☐

☐ Unit 25 Test

Student Signature: _____

Instructor's Signature: _____

Date: _____

Main Objectives of Unit Twenty-Five

Unit Twenty-Five introduces a number of useful verbs and the last case in the declension of nouns, the Vocative. It consists of Lesson 29 in Swan, a student-instructor checklist, an activity schedule, a packet of exercises, a review of Lessons 21-29, and answer keys.

After completing Unit Twenty-Five you will be able to:

Vocabulary	-use the vocabulary related to kitchen and home furnishing.
	-talk about body positions and activities.
	-make conversations about various sports activities.
Grammar Concepts	-use the Vocative case
	-use some new forms of the Perfective aspect.
	-use verbs of converse relation.
Speaking and Listening	-speak about travelling by train.
	-make a conversation at a railroad station.
	-comprehend a multiple choice reading.
	-speak about getting married.
Reading	-read about a train ride.
	-read sports pages in the newspapers.
	-read about sports scores.
	-read about a tank raid.

Unit 25
Lesson 29

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	A. Vocabulary 1. Read the vocabulary list on Lesson 29 in Packet 29, No. 1.
	* 2. Listen to the Vocabulary on Pol 05 Tape 29A
	3. Optional: make and use flashcards.
	* 4. Take the vocabulary quiz on Lesson 29. You must see an instructor to do this.
	B. Reading dialogues 1. Read dialogues in Swan 29.A (Prawdopodobnie się ożenię), B (Serdecznie gratuluję), C (Jestem niewinny)and D (Pora wstać!)
	2. Read in Swan 29.E (Uwagi).
	* 3. Listen to these dialogues on Pol 05 Tape 29A just after the vocabulary list. Repeat after the speakers as directed.
	4. Read Additional Reading in Packet 29, No. 19. Pay attention to the foreign words in the story.
	* 5. Listen to Additional Reading on Pol 05 Tape 29A just after the dialogues in Swan. Repeat after the speaker.
	6. Turn to exercises on Additional Reading in Packet 29, No. 20. See Answer Key. After completing the exercises turn the page for the translation of the text. Compare your work with the translation.
	* 7. Go to an instructor and read for him the story in Additional Reading. Then show him your work. Discuss with him any questions you have on the story.
	C. Verbs of Getting Married 1. Read about these verbs in Packet 29, No. 2.
	* 2. Listen to exercises 12 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	3. Do exercises in Packet 29, No. 3. See Answer Key.

Unit 25
Lesson 29

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	D. *Gratulować* and *wygrać* 1. Read Packet 29, No. 6.
	2. Do exercises in Packet 29, No. 7. See Answer Key.
	E. Activity Verbs and Perfectives in *za-* and *po-* 1. Read about these verbs in Swan 29.F (Zapamiętaj).
	2. Read more about these verbs in Packet 29, No. 8.
	* 3. Listen to exercise 1 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	4. Do exercises on Activity Verbs in Packet 29, No. 9. See Answer Key.
	F. Verbs of Body Position 1. Read Verbs of Body Position in Swan 29.F (Zapamięta
	2. Read more about them in Packet 29, No. 10.
	* 3. Listen to exercises 5 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	4. Do exercises in Packet 29, No. 11. See Answer Key.
	G. Kitchen Implements and Furniture 1. Read in Swan 29.F (Zapamiętaj) the vocabulary on kitchen implements and furniture.
	2. Read more about it in Packet 29, No. 4.
	3. Do exercises in Packet 29, No. 5. See Answer Key.
	* 4. Listen to exercises 7 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	H. Verbs of Putting and Converse Relation 1. Read Verbs of Putting in Swan 29.F (Zapamiętaj).
	2. Read more about them in Packet 29, No. 12.
	3. Read Verbs of Converse Relation in Swan 29.F (Zapamiętaj).
	4. Read more about them in Packet 29, No. 13.

Unit 25
Leson 29

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	* 5. Listen to exercises 2, 4, 8 and 16 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	6. Do exercises 3 and 15 in Swan 29.G (Ćwiczenia). See Answer Key.
	7. Do exercises in Packet 29, No. 14. See Answer Key.
	* 8. Go to an instructor and do orally for him exercises 6 in Swan 29.G. (Ćwiczenia).
	I. The Vocative case 1. Read The Vocative Case in Swan 29.F (Zapamiętaj).
	2. Read more about it in Packet 29, No. 15.
	* 3. Listen to exercises 9 and 10 in Swan 29.G (Ćwiczenia) on Pol 05 Tape 29B.
	4. Do exercises in Packet 29, No. 16. See Answer Key.
	* 5. Go to an instructor and orally do for him exercises 11 in Swan 29.G (Ćwiczenia).
	J. Facultative Animate Nouns 1. Read about them in Swan 29.F (Zapamiętaj).
	2. Read more about them in Packet 29, No. 17.
	3. Do exercises in Packet 29, No. 18. See Answer Key.
	K. Listening Comprehension and Oral Exercises * 1. Do Listening Comprehension (Packet 29, No. 21) on Pol 05 Tape 29B just after grammar exercises. Mark your answers in the Packet.
	* 2. Do oral exercises in Packet 29, No. 22 orally for an instructor.
	L. Culture 1. Read Cultural Note: Sports in Poland in Packet 29, No. 25. You will not be tested on this material.
	M. Reading Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Warto jeździć pociągiem* in Packet 29, No. 23. Follow the instructions in the Packet.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	2. Answer questions in No. 2. See Answer Key.
	3. Re-read the story using your dictionary.
	4. Answer questions on the reading.
	* 5. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 05 Part I. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow the guidelines in Packet 29, No. 23.
	6. Write answers to the questions.
	* 7. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Orally answer the questions in the Packet.
	8. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Przy kasie biletowej* in Packet 29, No. 24.
	9. Answer questions in No. 2. See Answer Key.
	10. Follow the guidelines in Packet 29, No. 24.
	11. Answer questions in the reading.
	* 12. Listen to the story and questions on Pol 10 Tape 05 Part II. The story is in Section A, the questions in Section B. Follow instructions in the Packet.
	13. Write answers to the questions.
	* 14. Go to an instructor, discuss with him the story and questions. Orally answer questions in the Packet.
	N. Reading Skills/Newspapers 1. Read Packet 29, No. 26. First read the introductory note then examine *Kto? Z kim? Kiedy?*
	2. Using your dictionary follow the instructions in the Packet. Do all exercises in the Packet. See Answer Key.
	* 3. Go to an instructor and discuss with him the text and exercises. Have him check your work.
	4. Read Packet 29, No. 27. Follow the instructions in the Packet. Do all exercises. See Answer Key.

Student Activity Schedule

Student Checklist	Activities
	* 5. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text and exercises. Have him check your work.
	6. Read Packet 29, No 28. Follow the instructions in the Packet. Answer all questions. See Answer Key.
	* 7. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text and exercises. Have him check your work.
	O. Self-test 1. Do self-test in Packet 29, No. 29. See Answer Key.
	P. Review of Lessons 21-29 In the last unit of every course level after the last new lesson there will be a series of review exercises covering the major grammar points of all the lessons in the course level. These exercises are in a Review Packet and are followed by their answer keys. Doing these exercises should help you nail down what you are preparing for the test. The numbers after each entry in the Activity Schedule are the lesson and section identifiers from Swan in which the point was discussed. Review them (and materials in the packets for lessons 21-29) as needed.
	1. Go ahead on foot and by conveyance. Do Review Packet No. 1. (Verbs of Motion). See Answer Key.
	2. Distinguish between going and sitting. Do Review Packet No. 2 (Prepositions of Location and Motion). See Answer Key (Swan 21.E, 22.F).
	3. You may be indecisive and make your statements more indefinite. Do Review Packet No. 3 (Indefinite Suffixes and Neuter Nouns). See Answer Key. (Swan 23.E, 27.E).
	4. Know how to start your activities. Do Review Packet No. 4 (Activity Verbs and Prefectives in *za-* and *po-*). See Answer Key. (Swan 29.F).
	5. Learn body language. Do Review Packet No. 5 (Verbs of Converse Relation). See Answer Key. (Swan 29.F).

Unit 25
Lesson 29

Student Activities Schedule

Student Checklist	Activities
	6. Open it and close it. Do Review Packet No. 6 (Verbs of Converse Relation). See Answer Key. (Swan 29.F).
	7. Call me! Do Review Packet No. 7 (The Vocative Case). See Answer Key. (Swan 29.F).
	8. Learn how to use foreign words in Polish. Do Review Packet No. 8 (Facultative Animate Nouns). See Answer Key. (Swan 29.F).
	*Q. Take Unit 25 Pretest. Have it checked by an instructor Go over your mistakes. If you score 80% or better on this pass-fail test, you may go on to:
	*R. Take Unit 25 Test. Have it checked by an instructor.

A Polish Proverb:

Jak się ożenisz,
to się odmienisz

When you marry you'll no longer be the same.

Vocabulary List, Lesson 29

biurko	DESK
budzik	ALARM CLOCK
czajnik	TEA POT
drzwi (pl.)	DOOR
fotel	ARMCHAIR
garnek	POT
gratulować	TO CONGRATULATE
kłaść	TO PUT DOWN
koc	BLANKET
kończyć	TO FINISH
krzesło	CHAIR
lodówka	REFRIGERATOR
łóżko	BED
łyżeczka	TEASPOON
łyżka	TABLESPOON
majątek	TREASURE
miska	BOWL
nagroda	PRIZE
nastawić	TO SET
natychmiast	IMMEDIATELY
niewyspany (adj.)	WITH NOT ENOUGH SLEEP
nóż	KNIFE
obudzić	TO WAKE (SOMEONE) UP
otwierać	TO OPEN
ożenić się (perf.)	TO GET MARRIED (A MAN)
patelnia	FRYING PAN
piec	STOVE
pobrać się	TO GET MARRIED (A COUPLE)
poduszka	PILLOW
położyć się (perf.)	TO LIE DOWN
pora	TIME
półka	SHELF
serdecznie	HEARTILY
serwetka	NAPKIN
spać	TO SLEEP
spotkanie	MEETING
stawiać	TO STAND (SOMETHING) UP
stolik	A LITTLE TABLE
szafa	CUPBOARD
szutlada	DRAWER
talerz	PLATE
tapczan	SOFA BED
totalizator	LOTTERY
trochę	A LITTLE BIT
uczelnia	INSTITUTION OF HIGHER LEARNING

Vocabulary List, Lesson 29 (cont.)

wcześnie	EARLY
widelec	FORK
wkładać	TO PUT ON, IN
wkrótce	SOON
włączać	TO TURN ON, SWITCH ON
wstać (pf.)	TO GET UP
wychodzić zamąż (imperf.)	TO GET MARRIED (A WOMAN)
wygłupiać się	TO CLOWN AROUND
wygrać (pf.)	TO WIN
wyjść zamąż (perf.)	TO GET MARRIED (A WOMAN)
wyłączyć (pf.)	TO TURN OFF, SWITCH OFF
wynosić się	TO GET OUT
zaczynać	TO BEGIN
zakręcać	TO TURN OFF
zamykać	TO CLOSE
zanim	BEFORE
zasnąć (pf.)	TO FALL ASLEEP
zdejmować	TO TAKE OFF
zlew	SINK
żałować	TO REGRET
żenić się (imperf.)	TO GET MARRIED (A MAN)

Verbs of Getting Married

In Swan 29.E (Uwagi) you have three verbs used with reference to getting married. As you noticed in the dialogue *Prawdopodobnie się ożenię* (Swan 29.A), there is a distinction between *ożenić się* and *wyjść zamąż* both of which express the notion of getting married, but the latter applies to a woman while the former applies to a man. When you keep in mind the nouns *żona* (wife) and *mąż* (husband), these expressions become much easier to understand: a man "takes a wife" -*on się żeni*, while a woman "follows a husband" -*ona wychodzi zamąż*. The third verb, *probać*, also is easy to understand when you remember the verb *brać* (to take) -"they take each other."

Notice the following tenses of these verbs:

1. *On się żeni* — He is getting married. (Imperf., Pres.)

   On się ożeni — He will get married. (Perf., Future)

   On się ożenił — He got married. (Perf., Past)

2. *Ona wychodzi zamąż* — She is getting married. (Imperf., Pres.)

   Ona wyjdzie zamąż — She will get married. (Perf., Fut.)

   Ona wyszła zamąż — She got married. (Perf., Past)

BUT

Ona wyszła za mężem — She left after her husband.

Notice the separate spelling of the preposition *za* + Instr.

Do not confuse these two expressions.

3. *Oni się pobierają* — They are getting married. (Imperf., Pres.)

   Oni się pobiorą — They will get married. (Perf., Fut.)

   Oni się pobrali — They got married. (Perf., Past.)

Since this expression can refer only to a man and woman it must take *oni* (he and she) and a plural verb.

Exercises on Verbs of Getting Married

I. Supply the proper verbs:

1. Moja siostra jutro _____.

2. Jej brat _____ z Marią w 1950r.

3. Oni niedawno się _____.

4. Mój ojciec i moja matka _____ się już dawno.

5. Czy ona _____ za dwa lata?

II. Translate into English.

1. They got married last year.

2. She married a dentist.

3. Will he marry your sister?

4. You ladies will marry soon.

5. We will get married in August.

Kitchen Implements and Furniture

In Swan 29.F (Zapamiętaj) you have two columns of words denoting kitchen implements (on the left) and furniture (on the right). They will be discussed here separately.

1. Kitchen Implements

The list of kitchen implements presented in Swan is far from complete - it lists only the most common utensils, and does not include many gadgets, special utensils, etc., you find in any kitchen . Many words are derived from other words indicating what the utensils are used for, e.g.,

lodówka - refrigerator ← *lód* - ice

zlew - sink ← *zlewać* - to pour

piec - stove ← *piec* - to bake

Some words have a more distant etymology:

czajnik - tea pot ← Russian - tea,

although tea in Polish is *herbata*, a word which in turn serves to form another word *herbatnik* - a tea bisquit.

widelec - a fork ← *widły* - a farming fork.

Notice that smaller size finds its expression by using the diminutive form:

łyżka -a tablespoon *łyżeczka* -a teaspoon

Collectively the implements and utensils are often called *statki* (Do not confuse it with the same word denoting ships).

2. Furniture

As with *statki* in the names of furniture pieces, collectively called *meble*, the size is often reflected in the diminutive form:

stolik - a small table *stół* - a table

serwetka - a napkin *serweta* - a table cloth (also: obrus)

Some words refer to the function performed:

budzik - alarm clock ← *budzić* - to wake up.

Kitchen Implements and Furniture (cont.)

In many older homes *szafa* is built in the wall. Modern apartments more and more often replace the traditional bed, *łóżko*, with *tapczan*, a hide-away bed. Polish also makes a very clear distinction between a regular chair, *krzesło*, and an armchair, *fotel*. These two should never be confused.

Exercises on Kitchen Implements and Furniture

Looking at the picture below answer the following questions:

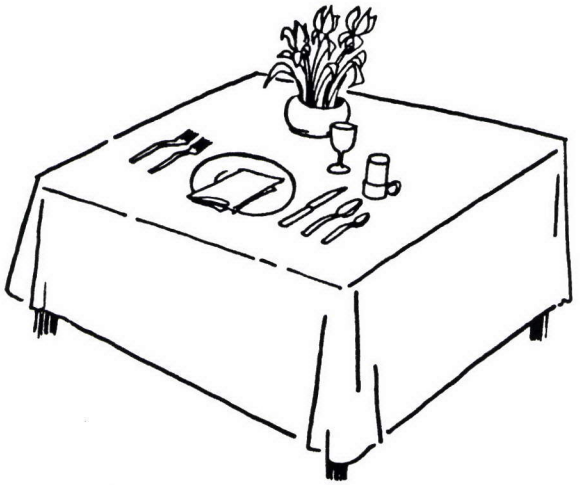

1. Co leży po lewej stronie talerza?

2. Co stoi przed talerzem?

3. Na czym leży widelec?

4. Czym pije się wino?

5. Czym je się mięso?

6. A czym je się zupę?

7. Ile tam jest widelców?

8. W czym gotuje się wodę na herbatę?

Exercises on Kitchen Implements and Furniture (cont.)

9. W jakim pokoju stoi ten stół?

10. A w jakim pokoju się śpi?

Gratulować and *wygrać*

In Swan 29.B (*Serdecznie gratuluję*) you have two new verbs *gratulować* and *wygrać*.

1. *Gratulować* (Imperf.) to congratulate, governs two separate cases, Dative and Genitive used for the recipient of of congratulations, and for the reason for congratulations, respectively. Thus you say:

   Gratuluję panu nagrody — I congratulate you on the prize.

   Gratulowaliśmy mu sukcesu — We congratulated him on his success.

   The Perfective aspect of *gratulować* is *pogratulować*. No other prefixes can be used with the verb.

2. *Wygrać* (Perf.), to win, can be used only with reference to winning a contest, sport event, game, money, etc... It can never be used with the notion of winning an honor, a prize, a non-material reward. Thus you say:

   Wygrałem 1000 dolorów - I won a thousand dollars.

   Wygrali dużą nagrodę - They won a large (monetary) prize.

   but you cannot use it when referring to an honorary prize, like Nobel Prize, which takes the verb *dostać* (to receive). "To win at..." is rendered by *wygrać w* + Acc., often used with a Facultative Animate Noun (see Packet 29, No. 17):

   Jan wygrał 10 złotych w brydża — Jan won 10 zl. at bridge.

   The opposite of *wygrać* is *przegrać* to lose.

   Cracovia przegrała z Warszawianką — Cracovia lost to Warszawianka.

Exercises on *gratulować* and *wygrać*

Supply the missing words:

1. On _____ sto dolarów na loterii stanowej.

2. Stanisław jest najlepszym uczniem, wczoraj _____ nagrodę.

3. Czy _____ gratulowaliście tej nagrody?
(him)

4. Niech _____ pani _____, dostałem pierwszą nagrodę.
(me)

5. Anna kupiła dwa bilety i _____ samochód.

6. On zawsze gra na loterii, ale nigdy nic nie _____.

7. Byłem na poczcie i listem lotniczym _____ _____
(her)
skończenia studiów.

8. Znany polski pisarz _____ dużo pieniędzy.

9. Chciałbym kiedyś _____ dużo pieniędzy.

10. Janku, _____ _____, on _____
nagrodę. father

Activity Verbs and Perfectives in *za-* and *po-*

I. In Swan 29.F (Zapamiętaj) you have a list of Activity Verbs which form an inceptive Perfective with a suffix *za-* and/or a Perfective of limited duration with the suffix *po-*. In Swan 24.C and in Packet 24, No. 2 you were given an introduction to Imperfective and Perfective aspects of verbs, and you have learned that the latter indicated an action either completed in the past or to be completed in the future. The group of so-called Activity verbs, denoting various activities have a special feature, the prefix *za-* indicating the beginning of an action, and *po-* for an action of limited duration, both of which are of course perfective. In colloquial Polish they are often followed by such words as *trochę* (a little bit), *chwilę* (for awhile), *przez jakiś czas* (for sometime), etc.

Compare:

Jan tańczył przez trzy godziny - Jan danced for three hours.

Jan potańczył przez chwilę - Jan danced for awhile.

Jan zatańczył i zaraz się zmęczył - Jan started dancing and soon got tired (assumed: so he stopped).

Anna grała na loterii. - Anna played the lottery.

Anna zagrała na loterii tylko raz - Anna played a lottery just once.

Anna pograła na loterii przez jakiś czas - Anna played a lottery a bit for sometime.

These forms are often used in the sense of "start doing it":

Zapal papierosa - Light up a cigarette.

Poczytaj mi trochę - Read me a little bit.

II. These prefixes have a special role with the Verbs of Motion (see Swan 22.F, 23.E and Packet 22, No. 8, Packet 23, No. 6.). While they make Imperfective Determinate forms Perfective, with Imperfective Indeterminate verbs they simply indicate either a direction or duration of the still incompleted action.

Activity Verbs and Perfectives in *za-* and *po-* (cont.)

Compare:

IMPERFECTIVE		PERFECTIVE
Indeterm.	Determ	
on chodził ↓ on pochodził	on szedł →	on poszedł
ona jeździła ↓ ona pojeździła* +	ona jechała →	ona pojechała
oni nosili ↓ oni zanosili	oni nieśli →	oni zanieśli

*The suffix *za-* with some verbs of motion could be used only idiomatically, e.g., *zajeździć* means "to ride (an animal) to death."

Exercises on Activity Verbs and Perfectives in *za-* and *po-*

I. Translate into Polish:

1. He read for awhile and then started singing.

2. Would you like to dance a little, Zofia?

3. The singer started playing his guitar and singing loudly.

4. Wait for me here!

5. I like to sing a little for myself.

II. Translate into English.

1. Jutro pójdziemy potańczyć w tym nowym hotelu.

2. Moja matka poczekała na swoją siotrę a potem poszła do domu.

3. Niech mi pan zapali papierosa!

4. On lubił pograć na loterii ale nigdy nic nie wygrał.

5. Trzeba trochę popracować, potem możemy pośpiewać.

Verbs of Body Position

Verbs of body position listed in Swan 29.F (Zapamiętaj), like Activity verbs, belong to a group of complicated Imperfective and Perfective aspects because they have more than one clear cut distinction between an action in progress and an action completed, like *czytać - przeczytać, robić - zrobić*, etc. For learning purposes they can be divided into four groups: verbs denoting sitting, standing, lying, and sleeping.

I. *Siedzieć* vs. *siadać* - be sitting vs. sitting down

Both verbs are imperfective and both form their Perfective aspects but while *siedzieć* has a Perfective of limited duration formed with *po-* (See Packet 29, No. 8), *siadać* forms its Perfective aspect by using a different verb *usiąść*

Thus you say:

Andrzej siedział na krześle - Andrzej was sitting on a chair.

Andrzej posiedział przez chwilę - Andrzej sat for awhile.

but for "sitting down" you say:

Andrzej zawsze tam siadał - Andrzej always sat there.

Andrzej tam usiadł - Andrzej sat down there.

Siadać and *siąść* are very important since they are used with prefixes *w-* and *wy-* respectively as verbs of "getting on," and "getting off."

Wsiadłem do autobusu — I got on the bus

Wysiadła z tramwaju — She got out of the street car.

Siedzieć and *siąść* used in one sentence can clearly illustrate the difference:

Pan Kowalski wsiadł do auta, siadł wygodnie i siedział przed dwie godziny.

Mr. Kowalski got into the car, sat down comfortably and sat there for two hours.

Verbs of Body Position (cont.)

II. *Stać vs. wstawać* - standing vs. getting up

Stać (stoję) 'stand' is imperfective and has no simple perf. Stanąć/stawać means 'move from one standing position to another' (e.g. stanąć w kolejce); 'stop'. 'To get up, stand up' (from sitting or lying position) is wstać (wstanę)/wstawać.

Compare:

Stefan stał na przystanku - Stefan was standing at a (bus) stop.

Stefan stanął na przystanku - Stefan stopped at a stop.

BUT

Stefan zawsze wstawał rano - Stefan always got up in the morning.

Stefan dzisiaj wstał rano - Today Stefan got up in the morning.

It is useful, therefore, to remember that the verb "to stop" should be used as the Perfective aspect of "to be standing."

III. *Leżeć* vs. *kłaść* - lying vs. putting down, lying down

The Imperfective *leżeć* forms a Perfective aspect of limited duration *poleżeć*- to lie for a while, but *kłaść* (Imperf.) uses *położyć* as its Perfective counterpart. It should be noticed that reflexive *kłaść się* and *położyć się* always refer to a person lying down.

Compare:

Cały dzień leżałem w łóżku	I was lying in bed the whole day.
Poleżałem przez godzinę	I lay for an hour.

BUT

Zawsze kładłem się o ósmej	I always went to bed at 8 o'clock.
Wczoraj położyłem się do łóżka o siódmej.	Yesterday I went to bed at 7 o'clock.

As you noticed *kłaść się - położyć się* can often mean "going to bed": in such cases they are often followed by a specific indication *do łóżka* (preposition *do* + Gen.). If you want to indicate that a person was lying on the bed, you use the preposition *na* + Loc.

Compare:

Matylda położyła się do łóżka	Matylda went to bed.
Matylda położyła się na łóżku	Matylda lay down on the bed.

Verbs of Body Position (cont.)

BUT

Matylda leżała w łóżku	Matylda was lying in bed
Matylda leżała na łóżku	Matylda was lying on a bed.

IV. *Spać* vs. *zasnąć* - sleeping vs. falling asleep

The Imperfective *spać* has a Perfective aspect of limited duration *pospać*. The Perfective verb *zasnąć* forms an imperfective *zasypiać*.

Compare:

Przedwczoraj spała przez dwie godziny.	The day before yesterday she slept for two hours.
Wczoraj trochę pospała	Yesterday she slept a while.

BUT

On bardzo szybko zasypia	He falls asleep very fast.
On bardzo szybko zasnął	He fell asleep very fast.

Exercises on Verbs of Body Position

I. Supply proper forms of *siadać/wsiąść* or *siedzieć* depending on the context:

1. Zenon podszedł do fotela i _____ na nim.

2. Przez trzy godziny _____ u dentysty.

3. Proszę, niech pani _____. Czym mogę służyć?

4. Proszę nie _____ na tym krześle, jest zepsute.

5. Jego kolega zawsze _____ w tym fotelu.

II. Supply appropriate forms of *leżeć* and *kłaść (się)/położyć się* depending on the context:

1. Mój syn był chory i przez trzy dni _____ w łóżku.

2. Jestem tak zmęczony, że muszę _____.

3. O której pan zwykle _____ do łóżka?

4. Matka _____ na tapczanie i czytała gazetę.

5. Czy już _____? Tak, właśnie _____.

III. Translate into Polish:

1. We got into the bus and sat down.

2. Please don't get up, Joanna!

3. We have to get off at the next stop.

Exercises on Verbs of Body Position (cont.)

III. (cont.)

4. I wish I could stay in bed the whole day.

5. Do sit down, sir, and have a cigarette.

Verbs of Putting

The distinction between putting something in a lying or a standing position explained in Swan 29.F (Zapamiętaj) becomes even more explicit when you visualize an object in a horizontal or vertical position. If an object cannot be placed vertically, like e.g. a pencil or a pen, the verbs *stawiać/postawić* cannot be used. Three dimensional objects like e.g. furniture therefore usually take *stawiać/postawić* since they "stand up" above the surface, while flat objects cannot use these verbs and require *kłaść/położyć*. There are a number of idiomatic expressions such as e.g. *stawiać stopnie* (to give grades), *postawić wodkę* (to buy a drink), *położyć głowę* (to give one's life), *kłaść robotę* (make a mess of a job), etc. . . .

Verbs of Converse Relation

Verbs of Converse Relation listed in Swan 29.F (Zapamiętaj) form their Perfective aspects regularly, often using different prefixes to indicate either a direction or a duration of the action. As a good example the pair *włączyć - wyłączyć* (to turn on - to turn off) can be pointed out.

It should be noted that although *wkładać - zdejmować* (to put on - to take off) often refers to clothing, it can also be used for other actions, e.g., *wkładać* can also mean "to put in, into" and zdejmować "to take down".

Compare:

Tomasz włożył nowe spodnie - Tomasz has put on new trousers.

Tomasz włożył spodnie do szuflady - Tomasz has put his trousers into a drawer.

Maria zdejmuje bluzkę - Maria is taking off her blouse.

Maria zdejmuje książkę z półki - Maria is taking a book down from the shelf.

While the pair *włączać - wyłączać* (to turn on, to turn off) is most often used with reference to electric switches , the pair *odkręcać - zakręcać* (to turn on, to turn off) involves a notion of physically turning a handle.

Compare:

Proszę, wyłącz radio - Please turn the radio off.

Niech pan zakręci wodę - Please turn the water off.

Trzeba włączyć telewizję - One has to switch the T.V. on.

Muszę odkręcić kran - I have to turn the faucet on.

For watches and clocks (*zegarek, budzik*) use the verb *nakręcić/ nakręcać* (to wind).

Exercises on Verbs of Converse Relation

Translate into Polish using either positive or negative commands (for review see Swan 6.E):

1. Don't turn on the radio!

2. Turn off the water!

3. Open the door!

4. Close the window!

5. Turn off your TV!

6. Put on your sweater!

7. Take off your shoes!

8. Finish your supper!

9. Don't turn off the gas!

10. Don't take that book from the shelf!

The Vocative Case and its Usage

At the very beginning of your instruction in Polish you learned about Polish names (Unit 2, Packet 2, No. 7). Now in Swan 29.F (Zapamiętaj) you have a section on the Vocative case, which is used primarily with first names in direct address to people. There is, however, in Polish a rather complex system of addressing people directly, and you have to learn about it before you start using the Vocative in direct address.

1. Last names are never used in direct address unless a speaker is in a position superior to the addressee (because of age, higher social or professional position, etc.). In general such a form of address is considered impolite and should be avoided. Instead forms *proszę pana/proszę pani* are used.

   Mr. Kawecki, what time is it? *Proszę pana, która godzina?*

2. Whenever the addressee's title, official position, rank, etc., (e.g., professor, director, captain) is known it is used in the direct address following *panie/pani*, both in the Vocative.

   Professor Smith, good morning - *Dzieńdobry, panie profesorze*

   Goodbye, doctor - *Do widzenia, panie doktorze*

   Lieutenant, call your men - *Panie poruczniku, niech pan zawoła żołnierzy*

   How are you, doctor? - *Jak się pani ma, pani doktor?*

   Polish speakers are very careful to remember these titles and/or positions, and they use them on every official occasion.

3. Only after you get better acquainted with a person you may start using his/her first name following *panie/pani*, both in the Vocative!

   Andrew, give me a pen - *Panie Andrzeju, niech pan mi da pióro*

   Where are you going, Sophie? - *Gdzie pani idzie, pani Zofio?*

4. Younger people, e.g., students, are much less formal in this respect, and they address each other from the very beginning by their first names in the Vocative case. In contemporary Polish, colloquially, more and more people tend to use the Nominative case rather than the Vocative, and such forms are considered even less formal in everyday relationships. Members of a family, and very close friends use first names, either in the Vocative or the Nominative, in the diminutive forms. Thus *Jan* becomes *Janek, Zofia - Zosia, Stanisław - Staś*, etc.

   Johnny, come here - *Chodź tu, Jasiu!*

   Where are you, Annie? - *Aniu, gdzie jesteś?*

The Vocative Case and Its Usage (cont.)

4. (cont.)

Stan, pass the sugar - *Staś, podaj cukier*

Cathy, is it you?- *Kasia, to ty?*

5. In Unit 21, Packet 21, No. 5 you read two letters written by friends. As you noticed they both began with *Droga* followed by the first names in the Vocative. This is, however, not as standard a form of letter writing as it is in English. In Polish you have a whole hierarchy of forms, depending on the relationship between the writer and the addressee.

a. Official letters normally use the form

Szanowny Panie Dyrektorze!

Szanowna Pani Doktor!

(For some titles and professions no feminine forms are used for woman. Thus you have *pani profesor, pani doktor, pani dyrektor, pani minister, etc.*) In such cases no Vocative case is used.

b. When the relationship is less formal a letter may begin:

Drogi Panie Kolego!

Droga Pani!

Drogi Panie Józefie!

depending on the closeness of relationship. This is always followed by an exclamation mark, not a colon.

c. Members of the family, close friends, etc. use the form

Kochany Ojcze!

Kochana Basiu!

Kochany Janku!

d. At the end of the letter the signature is preceded by an equally complicated code of endings, depending on the formality of the letter. Thus they can use:

Z poważaniem	Sincerely
Z szacunkiem	With regards (respect)
Pański	Yours
Twój	Yours ever

The Vocative Case and Its Usage (cont.)

You will have some more hints on how to write a letter in the more advanced Units.

6. The Vocative case may be used with virtually any noun (animate or inanimate) in direct address:

Polsko moja!	my Poland!
Ty psie!	you dog!
Moje oczy	my eyes!

You may find it interesting that Poland's most famous poem Pan Tadeusz by Adam Mickiewicz (see Unit 6, Packet 7, No. 14) begins with the line:

Litwo, ojczyzno moja, ty jesteś jak zdrowie...

A Vocative has never been used more forcefully than in this evocation of a country lost forever to the poet.

Exercises on the Vocative Case

I. Change the following into the Vocative:

1. Andrzej _____

2. Basia _____

3. Pan profesor _____

4. Pani Julia _____

5. Kochany ojciec _____

6. Drogi brat _____

7. Pan dyrektor _____

8. Pani doktor _____

9. Jan _____

10. Mój drogi przyjaciel _____

II. Begin a letter to:

1. Professor Andrzej Konwicki _____

2. Your mother _____

3. Your girlfriend Ania _____

4. Director of ... _____

5. Mr. Zenon Kuklinski _____

Facultative Animate Nouns

As you saw in Swan 19.F (Zapamiętaj) a number of inanimate masculine nouns take the ending *-a* in the Accusative singular (only) the same way as it is used with animate nouns (student-studenta). It is a general rule but the usage varies according to the familiarity of the speaker or speakers in the society with the noun, mostly of foreign origin. One can say with a certain degree of certainty that the more familiar the noun becomes, the better the chance to use the animate ending. As a good example one can quote the names of sports and games played in Poland:

codziennie gramy w brydża We play bridge every day.

czy pani gra w tenisa? Do you play tennis?

BUT

on nie umie grać w squash He doesn't know how to play squash.

lubię tańczyć walca I like to dance a waltz.

BUT

lubię słuchać fokstrot I like to listen to a foxtrot.

Staś ma małego fiata Stan has a small Fiat.

BUT

widzisz ten datsun? Do you see that Datsun?

The word *futbol* is an interesting exception to that rule: although it means soccer and as such it refers to one of the most popular sports in Poland it never uses the *-a* ending. In contemporary Polish the term *piłka nożna* is replacing that term in normal usage.

Notice that the verb *grać* is followed by *w* with reference to sports and games.

If a foreign brand name ends in a consonant sound and is therefore treated as masculine but is spelled with a final vowel, endings are set off by an apostrophe:

mam rollsroyce'a - I have a Rolls-Royce

It is safer, therefore, to check the names of such games, dances, brand names etc., in the dictionary which normally lists those using the facultative animate ending. If they are not listed you may use either form -- the *-a* ending, or no ending, unless you are certain that the noun in question has been adapted in contemporary Polish.

Exercises on Facultative Animate Nouns

Supply the proper endings for the Accusative case:

1. Kupiła sobie nowego ford_____.
2. Niech pan mi poda papieros_____.
3. Czy masz dolar_____?
4. Czy pani tańczy boogie-woogie_____?
5. Przyjdźcie do nas na poker_____.
6. On nie gra w racquetball_____.
7. On nie ma mercedes_____ ale peugot_____.
8. Rosjanie dobrze tańczą kozak_____.
9. Czytał książkę i palił camel_____.
10. Ten milioner ma rolls-royce_____.

Additional Reading

Od Sekwany pułk poszedł znowu na czele dywizji, korpusu, armii - i walił przez cały dzień, blisko sto kilometrów wprost przed siebie, aż popod dymiące w dole Abbeville. To był raid! Na drogi wybiegała ludność i wtedy wiedziano, że Niemców nie ma; albo nie wybiegała i wtedy załoga Cromwella czepiała się swych stanowisk. Ale tam, gdzie ludność witała, tam podbiegały kobiety niosąc jabłka, kwiaty, butelki wina - i powoli wszystkie te dary, za wyłączeniem kwiatów, składano w głębiach czołgu. Wieczorem Ambroży skonstatował, że tak go obstawiono butelkami, iż nie może prawie prowadzić wozu, a potem z radiotelegrafistą i strzelcem głównym, kapralem, tym od działka, sporządzili inwentarz. Były tam calvadosy i armaniaki, były koniaki, burgundy, sauterny, beaujolais, znane złotogłowe szampany akurat tych samych marek, a nawet roczników, co znalezione poprzednio w rozbitym czołgu. Porucznik-hrabia, który zawsze znajdował się tam, gdzie strzelały baterie butelek, był tym widokiem niezwykle pokrzepiony na duchu:

-Jednak mojej Francji nawet Niemcy nie dali rady - orzekł.

Ksawery Pruszyński, Trzynaście opowieści (1946)

Exercises on Additional Reading

1. Read the excerpt from Pruszynski's short story about the Polish armored division driving across France in the summer of 1944 in hot pursuit of retreating Germans.

2. Listen to it on Pol 05 Tape 29A, just after the dialogues in Swan. Repeat after the speaker, imitating his pronunciation as closely as you can.

3. Turn the page for translation.

4. Underline foreign words in the original spelling but with Polish endings.

5. Circle words in Polish spelling but of obviously foreign orgin.

6. Write down these words which according to your judgement belong to the group of Facultative Animate Nouns (see Packet 29, No. 17):

   a. _____ b. _____ c. _____

   d. _____ e. _____ f. _____

7. Check Answer Key.

8. Show your work to an instructor and discuss with him any questions on the story, these exercises and your choice of words in No. 6 above.

Additional Reading. Translation.

From the Seine the regiment again went at the head of the division, corps, army, and ran the whole day, some hundred kilometers straight ahead up to Abbeville, smoking down below. That was a raid! The population ran out into the roads and then it was clear that the Germans were not there; and then again it did not run out and then the crew of the Cromwell (tanks) hung onto its positions. But where the population welcomes them, the women ran up to them carrying apples, flowers, bottles of wine, and slowly all those gifts, the flowers excluded, were stored in the depths of the tank. In the evening Ambroży found that he was so loaded down with bottles that he could hardly drive the tank and then, together with the radio operator and the first gunner, the gun corporal, they made an inventory. There were calvadoses and armagnacs, cognacs, burgundies, sauterns, beaujolais, famous golden-head champagnes of the same brand and even vintage as those found earlier in the destroyed tank. The lieutenant-count who was always where the batteries of bottles were exploding, was unusually lifted in his spirit by such a sight. "Even the Germans could not conquer my France," he declared.

Listening Comprehension

Do the listening comprehension exercises on Pol 05 Tape 29B right after the grammar exercises. You will hear a series of 5 statements read twice each. Look at the four pictures below. After each statement is read, decide which of the pictures illustrates or can be connected with the statement and circle the letter in the answer space below.

If no picture illustrates the statement circle "X." After you have completed the exercises, there will be a short pause and the answers will be given. If you made any mistakes, go back and listen to the statements again.

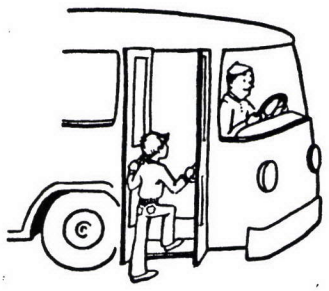

1. a. b. c. x.

2. a. b. c. x.

3. a. b. c. x.

4. a. b. c. x.

5. a. b. c. x.

Oral Exercises

A. Answer the following questions for the instructor. Your answers must be grammatically correct although they need not to be actual. For additional practice in conversation change the roles and ask the instructor the same questions:

1. Czy pan/pani lubi sport?
2. Jaki sport pan/pani najbardziej lubi?
3. Czy pan/pani czyta wiadomości sportowe?
4. Czy pan/pani często ogląda wiadomości sportowe?
5. Jak się nazywa klub naszego uniwersytetu?
6. Jak się nazywają amerykańskie ligi w różnych sportach?
7. Jaki jest najlepszy amerykański klub futbolowy?
8. Czy pan/pani chodzi na mistrzostwa futbolowe na stadionie uniwersyteckim?

B. On the oral portion of the Unit 25 test you will have to tell a story on various kinds of sport activities such as football, hockey, running, etc. Optional: you may practice for it by going to an instructor and having a short conversation about sports, names of clubs, players, scores, etc. Ask the instructor pertinent questions and respond to his questions.

JAK SIE PORUSZAĆ PO MIEŚCIE I KRAJU: WARTO JEŹDZIĆ POCIĄGIEM

Bez kolei trudno sobie wyobrazić życie w Polsce.
To nasz najważniejszy środek lokomocji.
Stale mnóstwo ludzi spędza czas w pociągu.
Często jeżdżą służbowo, "na delegację":
do centrali - na zjazdy, konferencje i odprawy,
czy z centrali - w tak zw. "teren".
Najciekawiej, choć nieraz tłoczno jest w II -iej klasie.
Podróżni pchają się, ale są przyjaźni. Przy tym różnorodni:
z jednej strony wiejska kobieta wiezie kury na targ,
z drugiej roześmiany żołnierz w drodze na urlop,
a obok śliczna dziewczyna.
Stale na nią spogląda, ona udaje, że czyta.
Ktoś zagada, powie dowcip, zaczynają się rozmowy,
czasami sąsiad czymś poczęstuje, słowem swojska atmosfera.
W ten sposób szybko i przyjemnie mija droga.

ROZMAWIAJMY!

Czym najwięcej Polacy podróżują?
Czy w Polsce ludzie dużo jeżdżą?
Co to znaczy "jechać na delegację"?
A co to znaczy "jechać w teren"?
Dokąd Polacy jeżdżą służbowo?
Którą klasą jest ciekawiej jechać?
Czego należy się spodziewać w II klasie?
Jak wygląda publiczność w II klasie?
Kogo można spotkać w II klasie?
Co podróżni robią w czasie drogi?
Dlaczego szybko mija droga w pociągu?

Bez jakiego środka lokomocji, trudno sobie wyobrazić życie w Ameryce?
Czy Amerykanie lubią podróżować i czym?
Czy kolej w Ameryce jest popularna? Jeżeli tak, czy wszędzie?
Czy w historii Ameryki kolej odegrała jakąś rolę?
Czy pan często jeździ pociągiem? Którą klasą?
Czy podróżni w Ameryce są rozmowni i przyjaźni?
Czy Amerykanie też tak dużo podróżują służbowo jak Polacy?
Czym oni wtedy jeżdżą, czy też koleją?

kolej - railroad
wyobrazić sobie - to imagine (perf.)
środek lokomocji - means of transportation
służbowo - officially, on business
"na delegacje" - on a business trip
centrala - head office
zjazd - convention, conference
odprawa - briefing
"teren" - the field
tłoczno - crowded, packed
podróżny - (n.) traveler
pchają się - push, shove (pchać sie, imp.)
przyjazny - friendly
różnorodny - varied, diverse
kura - chicken
targ - market
roześmiany - laughing
udaje - pretends (udawać, imp.)
zagada - will start to chatter (zagadać, perf.)
dowcip - joke
poczęstuje - will offer (food or drink)
will treat (poczęstować, perf.)
swojski - familiar, friendly
należy się spodziewać - one must expect (imp.)
odegrała rolę - played a part, a role

Jak się poruszać po mieście i kraju: Warto jeździć pociągiem

Work through this story in the following order:

1. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Warto jeździć pociągiem.* Read it first without using the dictionary. Try to guess the meaning of new words from the context. Use the vocabulary provided with the story.

2. Now answer the following questions:

   a. Czy kolej jest w Polsce ważnym środkiem lokomocji?

   b. Czy wiele osób jeździ drugą klasą? Dlaczego?

   c. Dlaczego przyjemnie mija czas podróży w drugiej klasie?

   See Answer Keys.

3. Now re-read the story and check the meaning of new words in the dictionary.

4. The section *Rozawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 4 questions. Read the first set of questions pertaining to the story you have just read.

5. Find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. To make it easier you might number the questions 1-11 and put the corresponding number in the margin next to the line which answers the question.

6. Read the second set of questions 12-20 (There are two questions in some lines) about travel in America. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions (your answers may be just tak or nie in some cases. Use your dictionary for the new words.

7. Now listen to the dialogue and questions on Pol 10 Tape 05 Part I, Sections A and B. There will be a pause after each question and then the question and the pause will be repeated. First listen to the question and repeat it in the pause, imitating the speaker as closely as you can. When you have done that for all questions (both sets) rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the questions in the pause provided.

8. On the lines below write one-sentence answers to the last five questions in the second set (12-20) about travel.

Jak (cont.)

8. (cont.)

9. Go to an instructor. Ask any questions you have about the the story, questions, and these exercises. Have him check your work in Nos. 2, 5, and 8 above. Then orally answer the follwing questions for him:

   a. Jaki jest najpopularniejszy środek lokomocji w Stanach Zjednoczonych?

   b. Czy chciałby pan/pani pojechać pociągiem w podróż przez całe Stany?

   c. Dlaczego samochód jest takim ważnym środkiem lokomocje?

   d. Gdyby chciałby/chciałaby pan/pani kupić samochód, jaki samochód kupił/a by pan/pani? Dlaczego?

JAK SIE PORUSZAĆ PO MIEŚCIE I KRAJU: PRZY KASIE BILETOWEJ

-Poproszę o bilet II-iej klasy, na pociąg pośpieszny do Rzeszowa.
-Powrotny?
-Owszem. I czy mógłbym wykupić kuszetkę w sleepingu lub miejscówkę?
-Nie u mnie. Kuszetkę sprzedają tylko w Orbisie, a miejscówki obok.
-Przy którym okienku?
-Numer 3. Pan płaci 96zł 50gr. Wyjazd dzisiaj?
-Nie, jutro wieczorem. Czy mam kilka pociągów do wyboru?
-Dwa. Albo odjazd o 19:10 i wtedy będzie pan w Rzeszowie o 5:30, Albo o 23:50 i w Rzeszowie o 9:45. Oba pociągi mają wagony sypialne.
-Gdzie mogę dostać powrotną miejscówkę, tutaj czy tylko w Rzeszowie?
-Koleżanka przy okienku nr. 3 Pana poinformuje.
-Aha. Proszę Pana, gdzie jest przechowalnia bagażu?
-Na lewo za zegarem.

ROZMAWIAJMY!

Kiedy nasz pasażer chce jechać do Rzeszowa?
Czy on zamierza się przespać podczas drogi?
Gdzie na tym dworcu można wykupić miejscówkę?
A gdzie można dostać kuszetkę do sleepingu?

Czy Amerykanie lubią podróżować koleją? W dzień czy w nocy?
Czy sleepingi są wygodne i tanie? Czy tylko I-szej klasy?
Gdzie się w Ameryce wykupuje kuszetki?
A gdzie tu można kupić miejscówkę i na jakie pociągi?
Czy amerykańskie pociągi są często zatłoczone?
Czy w okresie wakacyjnym i świątecznym trzeba wykupywać miejscówki i kuszetki wiele dni naprzód?
Czy pan często jeździ pociągiem? Czy sleepingiem?
Czy amerykańskie rozkłady jazdy wyglądają podobnie do polskich?

pociąg pośpieszny - express train
powrotny - return (round trip)
kuszetka - berth
miejscówka - reserved seat ticket
rozkład jazdy - train schedule, timetable
przechowalnia bagażu - luggage, check room
okres świąteczny - holiday period
czynny - open, working
kierunek - direction

Jak się poruszać po mieście i kraju: Przy kasie biletowej

Work through this dialogue in the following order.

1. Read *Jak się poruszać po mieście i kraju: Przy kasie biletowej.* Read it first without using the dictionary. Try to guess the meaning of new words from the context. Use the vocabulary provided with the story.

2. Now answer the following questions:

   a. Co chce kupić ten podróżny?

   b. Jakimi pociągami może ten podróżny jechać?

   c. Gdzie można kupić kuszetkę?

   See Answer Keys.

3. Now re-read the story and check the meanings of new words in the dictionary.

4. Section *Rozmawiajmy* contains two sets of questions separated by a double space. The first set consists of 4 questions. Read the first set of questions pertaining to the story you have just read.

5. Find answers to these questions in the story. Underline the part of the story which answers each question. To make it easier you might number the questions 1-4 and put the corresponding number in the margin next to the line which answers the question.

6. Read the second set of questions 5-12 (there are two questions in some lines) about American trains. Mentally formulate brief answers in Polish to these questions (your answers may be just tak or nie in some cases). Use your dictionary for the new words.

7. Now listen to the dialogue and questions on Pol 10 Tape 05, Part II, Sections A and B. There will be a pause after each question and then the question and the pause will be repeated First listen to the question and repeat it in the pause, imitating the speaker as closely as you can.

   When you have done that for all questions (both sets) rewind the tape to the beginning of Section B and play the questions over again. This time try to answer the questions in the pause provided.

8. On the lines below write one sentence answers to the last five questions in the second set (7-12) about trains.

9. Go to an instructor. Ask any questions you have about the dialogue, questions and these exercises. Have him check your work in Nos. 2, 5 and 8 above. Then orally answer the following questions for him:

   a. Czy pan często jeździ pociągiem?

   b. Czy pociągi w Ameryce są bardzo popularne?

   c. Czy pociągi w Ameryce są drogie? Czy droższe od samolotu?

   d. Czy w mieście, w którym pan/pani mieszka jest dworzec kolejowy?

   e. Kiedy ostatni raz jechał pan/pani pociągiem?

Cultural Note: Sports in Poland

What is the most popular sport in Poland? Well, take a wild guess . . . Yes, you are right. It is definitely soccer. Little boys kick the ball in the backyards of their houses or on a field of a local sport club, and dream about becoming good players like Szarmach, Lubański or Boniek. Soccer is not very popular among girls and women, but the number of female soccer teams is growing. Those who show talent in this difficult and challenging sport may eventually become professional soccer players, but most of the Poles become just soccer fans.

It would be hard to find a single Pole who has an ambivalent attitude toward soccer when the Polish National Eleven (there are eleven players in a soccer team) play a game. Streets are deserted, and public transportation barely functions when the game is played. Everybody watches TV and gets excited about every "out," "corner," and "goal." As a matter of fact the Polish National Eleven is one of the best soccer teams in Europe. In 1972 Poland was ranked 3rd in the world, after Germany and Holland, and in 1982 - 4th.

Bicycle racing is also very popular in Poland especially every May when the "Wyścig Pokoju" ("Peace Race"), one of the biggest races of its kind in Europe takes place. "Wyścig Pokoju" makes a large circle on the territories of three countries. It usually starts in Warsaw and goes through East Berlin and Prague. Other sports such as track and field, swimming, and tennis have also become very popular due to the considerable success of Polish athletes in various international sporting events and the Olympics.

Warszawa, Plac Teatralny. Pomnik Bohaterów Warszawy z lat 1939-1945, często nazywany "Warszawską Nike".

Reading Skills/Newspapers

In every Polish newspaper you will find a sports page or at least a sports column with much information on sports activities in the city and around the world. According to a Polish proverb *kiedy wejdziesz między wrony, musisz krakać jak i one* which roughly corresponds to the American saying "when in Rome do as the Romans do", once you are in Poland you should follow the Poles' interest in whatever sports they are involved in. Now you will be introduced to two kinds of sports news - one about Poland's most popular sport, *piłka nożna* (soccer), and the other about general sports activities around the world.

The sports page is usually titled:

or simply

Before you read the first news on *piłka nożna* remember that the sport, still often called *futbol* in Polish, came directly from England, not only with all the rules and regulations but also with a special vocabulary which was instantly adapted and has become a part of the language. You will be able to recognize many terms in their Polish spelling, such as *liga, grupa, punkt*, etc.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

1. Read the following table *Kto? Z kim? Kiedy?* Remember that the names of clubs are followed by the names of their hometowns very much like the American "New York Giants" or "Columbus Clippers" but in reverse order.

Kto? Z kim? Kiedy?

I liga piłkarska

SOBOTA: Wisła Kraków — Zagłębie Sosnowiec (15; 1:1 i 0:0), ŁKS — Stal Mielec (17,30; 2:0 i 0:1), Lech Poznań — Bałtyk Gdynia (17; 2:0 i 0:1), Górnik Zabrze — Pogoń Szczecin (18; 3:1 i 1:2), GKS Katowice — Cracovia (16), Śląsk Wrocław — Ruch Chorzów (17; 2:0 i 0:3).

NIEDZIELA: Legia Warszawa — Gwardia Warszawa (16; 2:2 i 0:0), Szombierki Bytom — Widzew Łódź (11; 4:0 i 1:2).

II liga piłkarska

GRUPA I

SOBOTA: Arka Gdynia — Olimpia Poznań (15), GKS Tychy — Arkonia Szczecin (15.30), Celuloza Kostrzyn — ROW Rybnik (11).

NIEDZIELA: Stal Stocznia Szczecin — Olimpia Poznań (11), Zagłębie Wałbrzych — Piast Gliwice (15.30; 0:0 i 1:1), Stilon Gorzów — Odra Opole (16; 0:2 i 0:1), Zagłębie Lubin — Odra Wodzisław (11), Gryf Słupsk — Górnik Wałbrzych (11; 2:1 i 0:1).

GRUPA II

SOBOTA: Broń Radom — Raków Częstochowa (15.30; 3:3 i 0:0), Błękitni Kielce — BKS Bielsko-Biała (15.30), Resovia — Korona Kielce (16).

NIEDZIELA: Stal Stalowa Wola — Górnik Knurów (11; 0:1 i 2:0), Motor Lublin — Hutnik Kraków (11), Polonia Warszawa — Lublinianka (11), Włókniarz Pabianice — Radomiak (11.15), Avia Świdnik — Polonia Bytom (15; 0:2 i 0:4).

Uwaga — w nawiasach godziny rozpoczęcia spotkań oraz wyniki z poprzedniej edycji rozgrywek.

2. Read the information at the bottom of the column using your dictionary.

3. Now read once more the table and try to figure out which club has won previous meetings in each game.

4. Focusing on *I liga* answer the following questions:

   a. Kiedy gra Górnik z Pogonią? Którego dnia i o której godzinie?

   _____

   b. Kto jest lepszy, Lech czy Bałtyk?

   _____

   c. Kiedy grają dwa warszawskie kluby?

   _____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

5. Now turn to *II liga* and read the names of the clubs. Answer the following questions:

   a. What are the hometowns of the following clubs:

      Lublinianka _____

      Radomiak _____

   b. Why is the Opole club called Odra?

      _____

   c. Why is the Wałbrzych club called Górnik?

      _____

   d. Why is a Kraków club called Hutnik?

      _____

6. See Answer Key.

7. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and these exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

1. Read the short notices on sports. For your convenience they have been numbered in the margin. Use your dictionary for the new vocabulary. The following acronyms are used:

   In No. 2: NRD - Niemiecka Republika Demokratyczna

   In No. 3: ZSRR - Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich

No. 1

W SKRÓCIE

● Już po raz drugi na słynnej 5 Alei w Nowym Jorku odbył się bieg na 1 milę. W konkurencji mężczyzn zwyciężył Tom Byers (USA) — 3:51,35 wyprzedzając Steve Scotta (USA) — 3:51,54 oraz Johna Walkera (N. Zelandia) — 3:51,97.

No. 2

● Reprezentacja Polski uczestnicząca w międzynarodowym turnieju hokeja na lodzie w Kijowie przegrała z Sokołem Kijów 3:5 (2:2, 0:1, 1:2). W sobotę Polacy wygrali z Dynamo Weisswasser (NRD) 9:3.

No. 3

● W Moskwie rozpoczął się tradycyjny, zorganizowany już po raz dziewiąty, międzynarodowy turniej rugby. W inauguracyjnym meczu druga reprezentacja ZSRR zwyciężyła Polskę 7:0 (4:0).

No. 4

Connors po raz czwarty mistrzem USA

(P). W finałowym pojedynku singla mężczyzn otwartych mistrzostw USA w tenisie 30-letni Jimmy Connors pokonał po 3 godzinach i 10 minutach 22-letniego Ivana Lendla 6:3, 6:2, 4:6, 6:4 zdobywając po raz 4 tytuł międzynarodowego mistrza USA.

Debel kobiet: Rosie Casals, Wendy Turnbull — Barbara Potter, Sharon Walsh 6:4, 6:4.

Reading Skills/Newspapers (cont.)

2. Answer the following questions on No. 1:

   a. Gdzie odbył się bieg na 1 milę?

_____

   b. Z jakiego kraju był zwycięzca biegu?

_____

   c. O ile sekund Amerykanin był szybszy od Nowozelandczyka?

_____

3. Answer the following questions on No. 2:

   a. W co grali Polacy, Rosjanie i Niemcy w Kijowie?

_____

   b. Kto wygrał spotkanie, Polacy czy Rosjanie?

_____

   c. Kiedy Polacy wygrali z Niemcami?

_____

4. Answer the following questions on No. 3:

   a. Który turniej rugby rozpoczął się w stolicy ZSRR?

_____

   b. Kto wygrał mecz Polska-ZSRR?

_____

   c. Czy w Moskwie będą grały tylko dwie reprezentacje?

_____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

5. Answer the following questions on No. 4:

   a. Ile ma lat Jimmy Connors?

_____

   b. Jak długo on grał z Ivanem Lendlem?

_____

   c. Kto zwyciężył w tym spotkaniu?

_____

   d. Co zdobył Jimmy Connors?

_____

   e. Czy oni grali singla czy debla?

_____

6. See Answer Key.

7. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and these exercises. Have him check your work.

Reading Skills/Newspapers

1. Read the following short article on soccer. Use your dictionary for the new vocabulary.

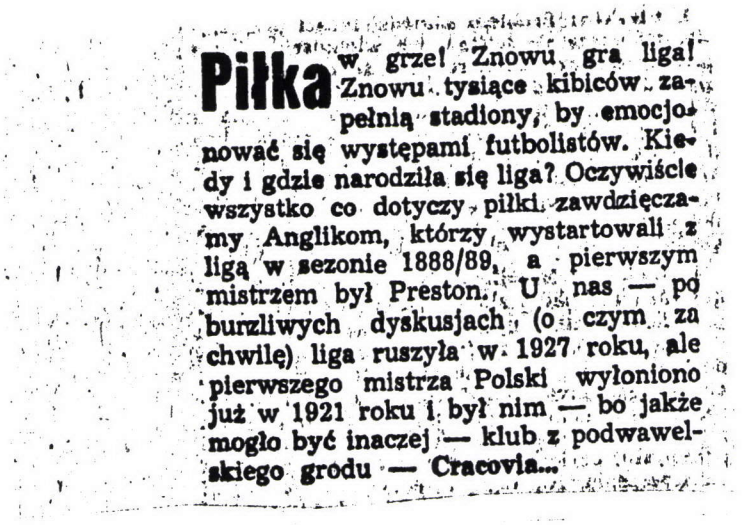

Piłka w grze! Znowu gra liga! Znowu tysiące kibiców zapełnią stadiony, by emocjonować się występami futbolistów. Kiedy i gdzie narodziła się liga? Oczywiście wszystko co dotyczy piłki zawdzięczamy Anglikom, którzy wystartowali z ligą w sezonie 1888/89, a pierwszym mistrzem był Preston. U nas — po burzliwych dyskusjach (o czym za chwilę) liga ruszyła w 1927 roku, ale pierwszego mistrza Polski wyłoniono już w 1921 roku i był nim — bo jakże mogło być inaczej — klub z podwawelskiego grodu — Cracovia...

2. Underline words of obvious English origin spelled in Polish.

3. Remember that in Polish, as in any other language, writers often use colorful literary expressions such as paraphrases ("Windy City" instead of Chicago), metaphors, archaic vocabulary, etc. Hence you have *podwawelski gród = miasto pod Wawelem = Kraków* . On the other hand, they cannot avoid such technical terms as *kibic* - a sport fan. You will probably not find such expressions in your standard dictionary but you should be able to figure out what they mean.

4. Answer the following questions:

   a. Kiedy i gdzie narodziła się liga?

   _____

   b. Kiedy zaczęła się liga w Polsce?

   _____

   c. Kto i w którym roku został pierwszym mistrzem Polski?

   _____

   d. W jakim mieście jest klub Cracovia?

   _____

   e. Co oznacza słowo "piłka" w tym tekście?

   _____

Reading Skills/Newspapers (cont.)

4. (cont.)

   f. Po co kibice przychodzą na stadiony?

---

5. See Answer Key.

6. Go to an instructor and ask him any questions you have on the text, questions and these exercises. Have him check your work in Nos. 2 and 4 above.

Self-Test

A. 1. Three different verbs mean "to get married":

a. for a woman: _____ (imperf.) _____ (perf.)

b. for a man: _____ (imperf.) _____ (perf.

c. for a couple _____ (imperf.) _____ (perf.

2. There are two different verbs "to win":

a. to win a monetary reward, a contest, a game

_____

b. to win an honor, a recognition

_____

3. "To congratulate" governs the _____ case for the recipient, and the _____ case for the award or success.

4. The prefix _____ forms perfective verbs indicating a limited duration.

5. a. The Perfective aspect of *siadać* is _____

b. The Imperfective aspect of *stanąć* is _____

c. Ther Perfective aspect of *leżeć* is _____

d. The Imperfective aspect of *zasnąć* is _____

6. a. The verb for putting an object in a horizontal position is _____.

b. The verb for putting an object in a vertical position is _____.

7. a. The opposite of *wkładać* is _____.

b. The opposite of *wyłączać* is _____.

c. The opposite of *odkręcać* is _____.

d. The opposite of *zaczynać* is _____.

Self-test (cont.)

8. a. The Vocative case ending for masculine nouns, which is identical to the Locative case: _____.

b. The Vocative case (irregular) for the following nouns:

ojciec _____ *chłopiec*_____ *syn*_____

*dom*_____ *Bóg*_____ *ksiądz* _____

9. a. The Vocative case ending for most feminine nouns is _____

b. Feminine first names used in diminutive (affectionate) forms take the ending _____.

10. The Vocative case must be used after such words as

_____, _____, _____.

11. In colloquial Polish the Vocative is often replaced by the _____ case.

12. Facultative Animate Nouns usually take the _____ ending in the Accusative singular.

B. Translate into English:

1. Bez kolei trudno sobie wybrazić życie w Polsce.

2. Ludzie często jeżdżą służbowo, "na delegację."

3. Poproszę o bilet I klasy na pociąg pośpieszny do Gdyni.

Self-test (cont.)

B. (cont.)

4. Proszę pani, gdzie jest przechowalnia bagażu?

5. Droga mija szybko i przyjemnie.

C. Translate into Polish:

1. Excuse me sir, where is the time-table?

2. To your left, behind that door.

3. Do I have a choice of trains to Zakopane?

4. No, there is just one express train at 6:00 p.m.

5. Thank you. Give me a ticket for the 1st class.

D. 1. A sports page or column in a newspaper is usually titled _____ _____ or _____.

2. The Polish name for soccer is _____.

3. The acronym *ZSRR* stands for _____ _____.

Self-test (cont.)

D. (cont.)

4. The Polish name for vice hockey is _____.

5. With reference to sports, games, etc. the verb _____ is used followed by the preposition _____ + Accus.

6. Many names for sports and games use the Accusative case + ending _____; they are called _____ _____ Nouns.

Answer Keys, Lesson 29

Packet 29, No. 3

I. 1. wyjdzie zamąż
2. ożenił się
3. pobrali
4. pobrali
5. wyjdzie zamąż

II. 1. Pobrali się w zeszłym roku
2. Wyszła zamąż za dentystę
3. Czy on się ożeni z twoją siostrą?
4. Panie szybko wyjdą zamąż
5. Pobierzemy się w sierpniu

Packet 29, No. 5

1. widelec
2. szklanka i kieliszek
3. na serwecie
4. kieliszkiem
5. nożem i widelcem
6. łyżką
7. dwa widelce
8. w czajniku
9. w stołowym/jadalni
10. w sypialnym/sypialni

Packet 29, No. 7

1. wygrał
2. dostał
3. mu
4. mi...pogratuluje
5. wygrała
6. wygrywa
7. pogratulowałem jej
8. dostał
9. wygrać
10. pogratuluj ojcu...dostał

Packet 29, No. 9

I. 1. On poczytał a potem zaśpiewał
2. Zofio, czy chciałabyś potańczyć?
3. Piosenkarz zagrał na gitarze i głośno zaśpiewał
4. Zaczekaj tu na mnie!
5. Lubię sobie pośpiewać

II. 1. Tomorrow we will go to that new hotel and dance a little.
2. My mother waited for her sister a bit and then she went home.
3. Please light my cigarette, sir.
4. He liked to play a lottery a bit but never won anything.
5. We have to work a little and then we can sing a little.

Packet 29, No. 11

I. 1. siadł
2. siedziałem
3. siada
4. siadać
5. siedzi

II. 1. leżał
2. się położyć
3. kładzie się
4. leżała
5. leżysz?...się położyłem

III. 1. Wsiedliśmy do autobusu i siedliśmy
2. Proszę, nie wstawaj, Joanno
3. Na następnym przystanku musimy wysiąść
4. Chciałbym leżeć w łóżku cały dzień
5. Niech pan siada i zapali papierosa

Swan 29.G.3

a. połóż się
b. nie kładź się

a. zaśnij
b. nie zasypiaj

a. siądź
b. nie siadaj

a. otwórz okno
b. nie otwieraj okna

a. zamknij książkę
b. nie zamykaj książki

a. odkręć wodę
b. nie odkręcaj wody

a. zakręć gaz
b. nie zakręcaj gazu

a. włóż sukienkę
b. nie wkładaj sukienki

a. zdejmij marynarkę
b. nie zdejmuj marynarki

a. włącz radio
b. nie włączaj radia

a. wyłącz telewizor
b. nie wyłączaj telewizora

a. połóż tę książkę na półce
b. nie kładź tej książki na półce

a. wyjdź wcześnie
b. nie wychodź wcześnie

Swan 29.G15

-Zatańczmy!
-Nie, nie lubię tańczyć
-No to napijmy się czegoś
-Nie lubię także pić
-Co więc chciałabyś robić?
-Chętnie zapaliłabym papierosa
-Nie wiedziałem, że palisz
-Tylko wtedy kiedy się nudzę.

Packet 29, No. 14

1. Nie włączaj radia
2. Zakręć wodę
3. Otwórz drzwi
4. Zamknij okno
5. Wyłącz telewizor
6. Włóż sweter
7. Zdejm buty
8. Skończ kolację
9. Nie zakręcaj gazu
10. Nie zdejmuj tej książki z półki

Packet 29, No. 16

I. 1. Andrzeju
2. Basiu
3. Panie profesorze
4. Pani Julio
5. Kochany ojcze
6. Drogi bracie
7. Panie dyrektorze
8. Pani doktor
9. Janie
10. Mój drogi przyjacielu

II. 1. Szanowny Panie Profesorze
2. Kochana Mamo
3. Kochana Aniu
4. Szanowny Panie Dyrektorze
5. Szanowny Panie

Packet 29, No. 18

1. forda
2. papierosa
3. dolara
4. --
5. pokera
6. --
7. mercedesa...peugota
8. kozaka
9. camela
10. rolls-royce'a

Packet 29, No. 20

4. Cromwella
   calvadosy
   burgundy
   sauterny

5. dywizja
   korpus
   armia
   kilometrów
   raid
   butelki
   wina
   radiotelegrafista
   kapral
   inwentarz
   armaniaki
   szampany
   marek
   baterie

6. a. Crowmella
   b. calvados
   c. armaniak
   d. burgund
   e. sautern
   f. szampan

Packet 29, No. 23

2. a. Kolej jest w Polsce ważnym środkiem lokomocji.
   b. Wiele osób jeździ drugą klasą. Jest tania.
   c. Czas podróży przyjemnie mija w drugiej klasie, bo w niej jeździ wiele różnorodnych i interesujących ludzi.

Packet 29, No. 24

2. a. Ten podróżny chce kupić bilet drugiej klasy na pociąg pośpieszny do Rzeszowa.
   b. Ten podróżny może jechać pociągiem o godzinie 19:10 lub o 23:50.
   c. Kuszetkę można kupić w "Orbisie."

Packet 29, No. 26

4. a. w sobotę o szóstej po południu
   b. obie drużyny są jednakowe
   c. w niedzielę o czwartej po południu

5. a. Lublin, Radom
   b. Opole leży nad Odrą
   c. W Wałbrzychu mieszkają górnicy
   d. Koło Krakowa jest Nowa Huta

Packet 29, No. 27

2. a. w Nowym Jorku
   b. Ze Stanów Zjednoczonych
   c. O sześć sekund

3. a. grali w hokeja na lodzie
   b. wygrali Rosjanie
   c. w sobotę

4. a. dziewiąty
   b. ZSRR
   c. nie, bo to jest międzynarodowy turniej

5. a. ma trzydzieści lat
   b. trzy godziny i dziesięć minut
   c. Jimmy Connors
   d. zdobył tytuł międzynarodowego mistrza USA
   e. singla

Packet 29, No. 28

2. liga
stadiony
emocjonować się
futbolistów
Anglikom
wystartowali
sezonie

4. a. W roku 1888/89 w Anglii
b. w 1927 roku
c. Cracovia w 1921 roku
d. w Krakowie
e. piłka nożna
f. aby emocjonować się występami futbolistów

Packet 29, No. 29

A. 1. a. wychodzić...wyjść zamąż
b. żenić...ożenić się
c. pobierać, pobrać się

2. a. wygrać
b. dostać

3. Dative and Genitive

4. po-

5. a. siąść
b. stawać
c. kłaść
d. zasypiać

6. a. kłaść/położyć
b. stawiać/postawić

7. a. zdejmować
b. włączać
c. zakręcać
d. kończyć

8. a. -u, -e
b. ojcze, chłopcze, synu, domu, Boże, księże

9. a. -o
b. -u

10. panie, pani, drogi, kochany

11. Nominative

12. -a

Packet 29, No. 29 (cont.)

B. 1. It is hard to imagine life in Poland without the railroad.
2. People often travel on business.
3. Give me a lst class ticket for an express train to Gdynia
4. Excuse me madam, where is the luggage check room?
5. The trip passes fast and pleasantly.

C. 1. Proszę pana, gdzie jest rozkład jazdy?
2. Na lewo, za tymi drzwiami
3. Czy mam wybór pociągów do Zakopanego?
4. Nie, jest tylko jeden pociąg pośpieszny o szóstej po południu
5. Dziękuję. Poproszę o bilet I klasy.

D. 1. wiadomości sportowe...sport
2. piłka nożna...futbol
3. Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich - Soviet Union
4. hokej na lodzie
5. grać w
6. -a, Facultative Animate Nouns

R E V I E W

LESSONS 21-29

Review Packet No. 1

Exercises on Verbs of Motion

A. Using a city map in Packet 21, No. 3 supply the missing words; verbs must be in the Perfective Past tense:

Państwo Zygmunt i Anna Krasiccy _____ samochodem

_____ miasta wczoraj wieczorem. _____

hotelu _____ najpierw _____ recepcji, gdzie dostali pokój

_____ czwartym piętrze. Rano _____ do

kawiarni _____ śniadanie. _____ śniadaniu

_____ piechotą _____ zakupy. Pani Krasicka powiedziała

do swojego męża, Zygmunta: "Mój drogi _____, jestem

zmęczona, wolę _____ autem niż _____ piechotą." Pan

Zygmunt odpowiedział: "Moja kochana _____, mnie też

bolą nogi, muszę _____ na krześle i odpocząć." Potem

_____ _____ kościoła _____ ul. Krakowskiej, a

_____ kościoła wrócili _____ hotelu. Wieczorem _____

pociągiem _____ Warszawy.

B. Supply the proper prepositions indicating location to the following urban landmarks; changing the nouns to an appropriate case.

1. plac _____
2. rynek _____
3. muzeum _____
4. poczta _____
5. most _____
6. centrum _____

Exercises on Verbs of Motion (cont.)

B. (cont.)

7. kościół _____ 9. ogród _____

8. teatr _____ 10. ambasada _____

Review Packet, No. 2

Exercises on Prepositions of Location and Motion

A. Supply appropriate prepositions of either motion -to or location depending on the case of the nouns below:

1. _____ miasta
2. _____ alejach
3. _____ teatrze
4. _____ ministerstwa
5. _____ lotnisku
6. _____ parku
7. _____ rynku
8. _____ most
9. _____ cmentarzu
10. _____ dworzec

B. Supply the propositions taking an appropriate case (Instr. or Acc.) depending on the verbs:

1. jedziemy _____ Warszawę
   near
2. byliśmy _____ morzem
   at
3. leciałem _____ chmurami
   above
4. Jan mieszka _____ granicą
   beyond
5. Auto stoi _____ domami.
   between
6. mieszkamy _____ Krakowem
   near
7. idziemy _____ morze
   to
8. wylecieli _____ chmur
   from above
9. On pojechał _____ granicę
   beyond
10. Wyjechała _____ domów.
    from between

Review Packet No. 3

Exércises on the Indefinite Suffix and Neuter Nouns

Answer the following questions by adding the indefinite suffix to the question words. Watch the endings of neuter nouns depending on the number and case:

1. Jakie to jest radio? To jest _____ radio.

2. Kto to dzwonił? Nie wiem, _____ dzwonił, ale nie wiem kto.

3. Co jadłeś na obiad? Nie pamiętam, _____ zjadłem.

4. Co pan wie o tych muze _____? _____ wiem, ale niewiele.

5. Dlaczego nie kupiłaś tego kostium _____? _____ kupię jutro.

6. Co jest z tymi radi _____? Na pewno _____ jest zepsute.

7. Co widziałeś w tych muze _____? Widziałem _____ ciekawego.

Exercises on Activity Verbs and Perfectives in *za-* and *po-*

A. Change the verbs into inceptive perfectives (indicating the beginning of an action):

1. śpiewać _____
2. palić _____
3. grać _____
4. tańczyć _____
5. czekać _____
6. kochać _____(się)

B. Change the verbs into Perfectives of limited duration:

1. chodzić _____
2. leżeć _____
3. śpiewać _____
4. czytać _____
5. biegać _____
6. palić _____

Exercises on the Verbs of Body Position

A. Give the verbs of body position in the Perfective Past Tense:

1. Antoni _____ na krześle.
2. Moja żona _____ do łóżka.
3. Ona leżała przez parę minut, wyłączyła lampę i zaraz _____.
4. Dzisiaj rano _____ bardzo wcześnie.
5. Student _____ na przystanku.

B. Give the verbs of body position in the Imperfective Present Tense:

1. Nasz dyrektor lubi _____ na tym fotelu.
2. Wieczorem _____ na tapczanie i czytam.
3. Przez całą noc nie mogłem _____.
4. Niech pan nie _____ w drzwiach, muszę je zamknąć.

Exercises on Verbs of Converse Relation

Give the opposite verbs of Converse Relation:

1. otworzyć _____
2. zakręcić _____
3. włączyć _____
4. zdejmować _____
5. kończyć _____
6. wkładać _____
7. zdjąć _____
8. zamknąć _____
9. wyłączać _____
10. odkręcać _____

Exercises on the Vocative Case

Give the Vocative case for the following names and nouns:

1. Marysia _____
2. Tomek _____
3. Janek _____
4. Barbara _____
5. człowiek _____
6. pies _____
7. Ameryka _____
8. kraj _____
9. piłka _____
10. dziecko _____

Exercises on the Facultative Animate Nouns

Give the Accusative case for the following nouns:

1. mam dolar_____

2. grali w poker _____

3. kupiła mustang _____

4. paliłem camel _____

5. lubisz grać w tenis _____

Answer Keys, Review Packet

Review Packet No. 1

A. Państwo Zygmunt i Anna Krasiccy przyjechali samochodem do miasta wczoraj wieczorem. W hotelu poszli najpierw do recepcji, gdzie dostali pokój na czwartym piętrze. Rano zeszli do kawiarni na śniadanie. Po śniadaniu poszli piechotą na zakupy. Pani Krasicka powiedziała do swojego męża, Zygmunta: "Mój drogi Zygmuncie, jestem zmęczona, wolę jeździć autem niż chodzić piechotą." Pan Zygmunt odpowiedział: "Moja kochana Anno, mnie też bolą nogi, muszę siąść na krześle i odpocząć." Potem poszli do kościoła na ulicy Krakowskiej, a z kościoła wrócili do hotelu. Wieczorem pojechali pociągiem do Warszawy.

B.
1. na placu
2. na rynku
3. w muzeum
4. na poczcie
5. na moście
6. w centrum
7. w kościele
8. w teatrze
9. w ogrodzie
10. w ambasadzie

Review Packet No. 2

A.
1. do miasta
2. w alejach
3. w teatrze
4. do ministerstwa
5. na lotnisku
6. w parku
7. na rynku
8. na most
9. na cmentarzu
10. na dworzec

B.
1. pod Warszawą
2. nad morzem
3. nad chmurami
4. za granicą
5. między domami
6. pod
7. nad
8. sponad
9. za
10. spomiędzy

Rewiew Packet No. 3

1. jakieś radio
2. ktoś dzwonił
3. coś zjadłem
4. muzeach...coś
5. kostiumu...jakiś
6. radiami...coś
7. muzeach...coś

Review Packet No. 4

A.
1. zaśpiewać
2. zapalić
3. zagrać
4. zatańczyć
5. zaczekać
6. zakochać się

B.
1. pochodzić
2. poleżeć
3. pośpiewać
4. poczytać
5. pobiegać
6. popalić

Review Packet No. 5

A.
1. siadł
2. położyła się
3. zasnęła
4. wstałem
5. stanął

B.
1. siedzieć
2. leżę
3. spać
4. stoi

Review Packet No. 6

1. zamknąć
2. odkręcić
3. wyłączyć
4. wkładać
5. zaczynać
6. zdejmować
7. włożyć
8. otworzyć
9. włączać
10. zakręcać

Review Packet No. 7

1. Marysiu
2. Tomku
3. Janku
4. Barbaro
5. człowieku
6. psie
7. Ameryko
8. kraju
9. piłko
10. dziecko

Review Packet No. 8

1. dolara
2. pokera
3. mustanga
4. camela
5. tenisa

ISBN 0-87415-004-3